

**VOCAL PAİNTİNG YÖNTEMİ'NİN EĞİTİMSEL BOYUTLARLA
İNCELENMESİ VE KORO EĞİTİMİ ÜZERİNDEKİ ETKİLERİNİN
SAPTANMASI**

Hande Yılmaz

**DOKTORA TEZİ
GÜZEL SANATLAR EĞİTİMİ ANA BİLİM DALI**

**GAZİ ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ**

TEMMUZ, 2024

TELİF HAKKI VE TEZ FOTOKOPİ İZİN FORMU

Bu tezin tüm hakları saklıdır. Kaynak göstermek koşuluyla tezin teslim tarihinden itibaren(....) ay sonra tezdten fotokopi çekilebilir.

YAZARIN

Adı: Hande

Soyadı: Yılmaz

Bölümü: Müzik Eğitimi

İmza :

Teslim tarihi :

TEZİN

Türkçe Adı :Vocal Painting Yöntemi'nin Eğitimsel Boyutlarla İncelenmesi ve Koro Eğitimi Üzerindeki Etkilerinin Saptanması

İngilizce Adı :Investigation of Vocal Painting Method with Educational Dimensions and Determination of Its Effects on Choral Education

ETİK İLKELERE UYGUNLUK BEYANI

Tez yazma sürecinde bilimsel ve etik ilkelere uyduğumu, yararlandığım tüm kaynakları kaynak gösterme ilkelerine uygun olarak kaynakçada belirttiğimi ve bu bölümler dışındaki tüm ifadelerin şahsıma ait olduğunu beyan ederim.

Yazar Adı Soyadı: Hande YILMAZ

İmza:

JÜRİ ONAY SAYFASI

Hande YILMAZ tarafından hazırlanan “Vocal Painting Yöntemi’nin Eğitimsel Boyutlarla İncelenmesi ve Koro Eğitimi Üzerindeki Etkilerinin Saptanması” adlı tez çalışması aşağıdaki jüri tarafından oy birliği ile Gazi Üniversitesi Eğitim Enstitüsü Güzel Sanatlar Eğitimi Ana Bilim Dalı’nda Doktora tezi olarak kabul edilmiştir.

Danışman: Doç. Dr. İlknur ÖZAL GÖNCÜ

(Güzel Sanatlar Eğitimi Ana Bilim Dalı, Gazi Üniversitesi)

Başkan: Prof. Dr. Ömer TÜRK MENOĞLU

(Güzel Sanatlar Eğitimi Ana Bilim Dalı, Gazi Üniversitesi)

Üye: Dr. Öğr. Üyesi Erhan YİĞİTER

(Güzel Sanatlar Eğitimi Ana Bilim Dalı, Gazi Üniversitesi)

Üye: Doç. Dr. Hepşen OKAN

(Sahne Sanatları Ana Sanat Dalı, Ankara Üniversitesi)

Üye: Doç. Dr. Burcu AVCI AKBEL

(Klasik Türk Musikisi Ana Sanat Dalı, Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi).....

Tez Savunma Tarihi: 07/06/2024

Bu tezin Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı’nda Doktora tezi olması için şartları yerine getirdiğini onaylıyorum.

Prof. Dr. Şaban Çetin

Eğitim Bilimleri Enstitüsü Müdürü

“Ülkemizi gerçek mutluluk ve esenliğe erişebilmek istiyorsak ve ulusumuza güvenli ve parlak bir gelecek armağan etmek istiyorsak, bizi ölümden kurtaran ve yaşama götüren bugünkü yönetim biçimimizin sonsuzluğunu istiyorsak bir an önce büyük, mükemmel, nurlu bir eğitim ordusuna sahip olmak zorunda bulunduğumuzu yadsıyamayız.”

“Hayatta musiki lazım değildir. Çünkü hayat musikidir. Musiki ile alakası olmayan mahlukat insan değildir. Eğer söz konusu olan hayat insan hayatı ise, musiki her zaman vardır. Musikisiz hayat zaten mevcut olamaz. Musiki hayatın neşesi, ruhu, devamı ve her şeyidir.”

K. ATATÜRK

Atam’a ve biricik aileme ithafen...

TEŞEKKÜR

Ülkemizin kurucusu, cumhuriyetin mimarı Gazi Mustafa Kemal Atatürk'e; kadınlara tanıdığı haklar, kurduğu cumhuriyetin bana tanıdığı imkân ve özgürlüklerle, kendimi ifade etmemi, okuma hakkı bulmamı, kendimi geliştirmemi, bilimde ilerlememi sağladığı ve onun sayesinde bu imkanlara ulaşabilme fırsatı bulabildiğim için çok teşekkür ederim.

Araştırmamın her aşamasında fikirleriyle çalışmama yön veren tez danışmanım Doç. Dr. İlknur Özal Göncü'ye, tez izleme kurulunda yer alan ve çalışmama birikim ve düşünceleriyle yol gösteren saygıdeğer Prof. Dr. Ömer Türkmenoğlu ve Doç. Dr. Hepşen Okan'a, tez savunma kurulunda yer alan değerli hocalarım Doç. Dr. Burcu Avcı Aksel ve Dr. Öğretim Üyesi Mehmet Erhan Yiğiter'e, istatistik veri analizi konusundaki desteklerinden dolayı sayın hocam Ar. Gör. Mehmet Şirin Ateş'e, doktora tez sürecinde bana manevi desteğini hep hissettiren ve deneyimleriyle yol gösteren doktora arkadaşım Dr. Gülay Laçın'e ve doktora çalışmamın diğer katılımcılarına çalışmama katkı ve desteklerinden dolayı teşekkür ederim.

Atam'ın açtığı yolda kararlı adımlarla yürümemi, önce iyi karaktere sahip bir insan, sonra çalışkan bir öğrenci, iyi bir öğretmen, araştırmacı bir bilim uzmanı akademisyen, yaratıcı bir sanatçı olmamı sağlayan; doktora sürecimde de bana maddi manevi yardımlarını, desteklerini esirgemeyen ve verdikleri cesaret ile her zaman yanımda olan aileme; babam Şenol Yılmaz'a, annem Nermin Yılmaz'a, ablam Gamze Yılmaz'a, ailemize sonradan katılan manevi olarak kendimi kötü hissettiğimde bana yeniden enerji veren canım ev arkadaşım Şirin'e teşekkür ederim.

Hande YILMAZ

**VOCAL PAİNTİNG YÖNTEMİ’NİN EĞİTİMSEL BOYUTLARLA
İNCELENMESİ VE KORO EĞİTİMİ ÜZERİNDEKİ ETKİLERİNİN
SAPTANMASI
(Doktora Tezi)**

Hande Yılmaz
GAZİ ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
Temmuz 2024

ÖZ

Sanat dallarına ait alanlar; sürekli olarak değişim ve gelişime açık, devamlı yenilenen ve ilerleyen bir yapıya sahiptir. Müziğin içerdiği her eğitim alanının ve bu eğitim alanlarına özgü verilen eğitimin de yenilikçi ve gelişen yapıyla aynı paralelde ve uyum içinde olması gereklidir. Bu paralelliği ve uyumu yakalayamayan bir eğitimde, gelişim ve ilerleme kaydetmek de mümkün olmayacaktır. Bireysel ses eğitiminde elde edilen başarı ve gelişim, toplu ses eğitimindeki performansını; aynı şekilde toplu ses eğitimindeki uyum ve koordinasyon da bireysel ses gelişimini olumlu yönde desteklemektedir. Bu sebeple farklı, eğitimsel gelişimi destekleyici yeni yöntemlere ve disiplinlerarası uygulamalara açık olmak; hem bireysel hem de toplu ses eğitiminde yenilikçi, yaratıcı çalışmaların üretilmesine ve bu alanlarda gelişimin desteklenmesine olanak sağlayacaktır. Yeni metotlardan biri olan ve yaratıcılığı içinde barındıran Vocal Painting, bu çalışmanın konusu olarak ele alınıp incelenmiştir. Günümüzde eğitim, yapılandırmacı bir yaklaşımla yapılmaktadır. Vocal Painting metodu da bu yaklaşıma hizmet etmektedir. Bu çalışma; Vocal Painting’in genel ilkelerini ve felsefesini ortaya koyarak performanslarda Vocal Painting dilinin nasıl kullanıldığının ve uygulandığının saptanmasını, Vocal Paintig’in eğitimsel boyutlarla ele alınarak incelenmesini ve öğrencilerin hem öz yeterlikleri üzerindeki hem de tutumları üzerindeki etkisinin saptanmasını amaçlamaktadır. Çalışmanın, daha önce Vocal Painting’i eğitimsel boyutlarıyla ele alan ve tanıtan bir araştırma yapılmamış olması sebebiyle alana bir katkı sağlaması bakımından ve bu yöntemin eğitimde uygulama sürecine katılabilmesi için bilinirliğinin sağlaması açısından önemli olduğu düşünülmektedir. Ayrıca hem bu alanda çalışan eğitimci ve icracılarla bu alana ilgi duyan kişilere kaynak olması bakımından

hem de daha önce Vocal Painting'in öğrencilerin öz yeterlik ve tutumları üzerindeki etkilerinin ölçüldüğü bir araştırma yapılmamış olması bakımından da önemli bir çalışmadır. Bu çalışmada, nicel ve nitel yöntemlerin bir arada uygulandığı karma yöntem kullanılmıştır. Nitel yöntemlerden literatür taraması ve durum çalışması yapılmıştır. Literatür taramasıyla mevcut kaynaklara ulaşıp incelenmiş, durum çalışması kapsamında da yazılı, görsel, video gibi dokümanlar incelenerek; gözlem, görüşme gibi veri toplama araçları kullanılıp daha kapsamlı bilgilere erişilmiştir. Ayrıca nicel yöntemlerden yarı deneysel yöntem kullanılarak çalışma grubunun öz yeterlik ve tutum ölçekleri uygulanmış ve ölçeklerden elde edilen bilgiler, SPSS programına aktarılıp analiz edilmiştir. Çalışmada veri toplama aracı olarak; şef görüşme formu, korist görüşme formu, koro dersi tutum ölçeği ve koro dersi öz yeterlik ölçeği kullanılmıştır. Bu araştırma ve veriler ışığında Vocal Painting'in müzik eğitiminde uygulanabilecek yenilikçi bir yöntem olduğu ve müzik eğitimi öğretim programı sistemine alınıp uygulanabileceği ve "seçmeli ders" olarak önerilebileceği ayrıca analizler yorumlanarak öğrencilerin öz yeterlikleri üzerindeki etkisinin cinsiyet, meslek, eğitim durumu farketmeksizin büyük ölçüde ve olumlu yönde olduğu; öğrencilerin tutumları üzerindeki etkisinin cinsiyet, meslek, eğitim durumu farketmeksizin büyük ölçüde ve olumlu yönde olduğu; Vocal Painting'in eğitimsel boyutlarıyla hem içeriğini oluşturan yapısal, programsal ve yöntem olarak hem de kişiler üzerindeki eğitimsel etkileri incelendiğinde iki yönde de paralel bir şekilde pozitif olarak olumlu olduğu sonuçlara ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler : Müzik Eğitimi, Yöntem, Vokal, Vocal Painting

Sayfa Adedi : xvi+137

Danışman : Doç. Dr. İlknur ÖZAL GÖNCÜ

**INVESTIGATION OF VOCAL PAINTING METHOD WITH
EDUCATIONAL DIMENSIONS AND DETERMINING OF ITS
EFFECTS ON CHORAL EDUCATION
(PhD Thesis)**

**Hande Yilmaz
GAZI UNIVERSITY
GRADUATE SCHOOL OF EDUCATIONAL SCIENCES
July 2024**

ABSTRACT

The fields of art are constantly open to change and development; they have a constantly renewing and progressing structure. Every field of education in music and the training given specific to these fields of education should be in parallel and in harmony with the innovative and developing structure. Development and progress will not be possible in an education that cannot achieve this parallelism and harmony. The success and development achieved in individual voice training positively supports the performance in collective voice training; likewise, harmony and coordination in collective voice training positively supports individual voice development. For this reason, being open to different, new methods and interdisciplinary practices that support educational development will enable the production of innovative, creative studies in both individual and collective voice education and support development in these areas. Vocal Painting, which is one of the new methods and contains creativity, is the subject of this study. Today's education is based on a constructivist approach. Vocal Painting method also serves this approach. This study aims to determine how Vocal Painting language is used and applied in performances, to examine Vocal Painting in terms of educational dimensions and to determine its effect on students' self-efficacy and attitudes by revealing the general principles and philosophy of Vocal Painting. It is thought that the study is important in terms of contributing to the field since there has not been a research that deals with and introduces Vocal Painting with its educational dimensions before, and in terms of ensuring the awareness of this method in order to participate in the application process in education. In addition, it is an important study both

in terms of being a resource for educators and performers working in this field and for those who are interested in this field, and in terms of the fact that no research has been conducted before to measure the effects of Vocal Painting on students' self-efficacy and attitudes. In this study, a mixed method was used in which quantitative and qualitative methods were applied together. Literature review and case study were used as qualitative methods. Existing sources were accessed and examined through a literature review, and within the scope of the case study, documents such as written, visual and video documents were examined and data collection tools such as observation and interviews were used to access more comprehensive information. In addition, the self-efficacy and attitude scales of the study group were applied using the quasi-experimental method from quantitative methods and the information obtained from the scales was transferred to the SPSS program and analyzed. Conductor interview form, chorist interview form, choral lesson attitude scale and choral lesson self-efficacy scale were used as data collection tools in the study. In the light of this research and data, it can be stated that Vocal Painting is an innovative method that can be applied in music education and can be implemented in the music education curriculum system and can be recommended as an “elective course”. In addition, by interpreting the analyses, it is concluded that the effect of Vocal Painting on students' self-efficacy is largely and positively regardless of gender, occupation, and educational status, the effect of Vocal Painting on students' attitudes is largely and positively regardless of gender, occupation, and educational status. When the educational dimensions of Vocal Painting are examined both structurally, programmatically, and methodologically, which constitute the content of Vocal Painting, and its educational effects on individuals, it is concluded that it is positively positive in a parallel manner in both directions.

Key Words : Music Education, Method, Vocal, Vocal Painting

Page Number : xvi+137

Supervisor :Associate Professor İlknur ÖZAL GÖNCÜ

İÇİNDEKİLER

TELİF HAKKI VE TEZ FOTOKOPİ İZİN FORMU	i
ETİK İLKELERE UYGUNLUK BEYANI	ii
JÜRİ ONAY SAYFASI	iii
TEŞEKKÜR	v
ÖZET	vi
ABSTRACT	viii
İÇİNDEKİLER.....	x
TABLolar LİSTESİ	xiii
ŞEKİLLER LİSTESİ	xiv
BÖLÜM I.....	1
GİRİŞ.....	1
1.1. Problem Durumu	1
1.2. Problem Cümlesi.....	3
1.2.1. Alt Problemler	3
1.3. Araştırmanın Önemi.....	4
1.4. Araştırmanın Amacı	4
1.5. Araştırmanın Sayıtları	4
1.6. Araştırmanın Sınırlılıkları	5
BÖLÜM II	6
İLGİLİ ARAŞTIRMALAR.....	6
BÖLÜM III	8
KAVRAMSAL ÇERÇEVE	8
3.1. Müzik Eğitiminde Kullanılan Yöntemler	8
3.1.1. Genel Müzik Öğretim Yöntemi	8

3.1.2. Özel Müzik Öğretim Yöntemi.....	8
3.1.3. Özgül Müzik Öğretim Yöntemi	9
3.2. Ses Eğitiminde Kullanılan Yöntemler.....	9
3.3. Ses Eğitimi Türleri.....	9
3.3.1. Bireysel Ses Eğitimi.....	10
3.3.2. Toplu Ses Eğitimi (Koro).....	10
3.3.2.1. Koro Türleri.....	11
3.4. Soundpainting	13
3.5. Vocal Painting	18
3.5.1. Vocal Painting’ın Teorik Temelleri.....	21
3.5.1.1. Akıllı Koro (TIC)	21
3.5.1.2. Doğaçlama.....	22
3.5.1.3. Bobby McFerrin ve Circle Singing.....	23
3.5.2. Vocal Painting’de Kullanılan İşaretler ve Anlamları.....	25
3.6.1. Sezgisel (Intuitive) Müzik.....	60
3.6.2. Karlheinz Stockhausen	60
3.7. Türkiye’de Vocal Painting	61
BÖLÜM IV	62
YÖNTEM	62
4.1. Araştırmanın Modeli	62
4.2. Veri Toplama Araçları	63
4.3. Çalışma Grubu	63
V BÖLÜM	65
BULGULAR.....	65
5.1. Birinci Alt Probleme Ait Bulgu ve Yorumlar.....	66
5.1.1. Vocal Painting ve Çağdaş Eğitim Anlayışı İlişkisi	66
5.1.2. Vocal Painting ve Öğretim İlke ve Yöntemleri İlişkisi	69
5.1.3. Vocal Painting ve Yapılandırmacı Yaklaşım.....	77
5.1.4. Vocal Painting ile Koro Dersi Kazanımları Değerlendirmesi.....	79
5.1.5. Vocal Painting ve Bireysel Ses Eğitimi Dersi (BSED) Kazanımları Değerlendirmesi	81
5.2. İkinci Alt Probleme Ait Bulgu ve Yorumlar	86
5.3. Üçüncü Alt Probleme Ait Bulgu ve Yorumlar	97

5.4. Dördüncü Alt Probleme Ait Bulgu ve Yorumlar	99
5.5. Beşinci Alt Probleme Ait Bulgu ve Yorumlar	100
5.6. Altıncı Alt Probleme Ait Bulgu ve Yorumlar	101
5.7. Yedinci Alt Probleme Ait Bulgu ve Yorumlar	110
5.8. Sekizinci Alt Probleme Ait Bulgu ve Yorumlar	111
5.9. Dokuzuncu Alt Probleme Ait Bulgu ve Yorumlar	112
BÖLÜM VI.....	114
SONUÇ, TARTIŞMA VE ÖNERİLER.....	114
6.1. Sonuç ve Tartışma.....	114
6.2. Öneriler	118
KAYNAKÇA.....	119
EKLER	124
EK-1. Şef Görüşme Formu.....	125
EK- 2. Korist Görüşme Formu	128
EK- 3. Koro Dersi Tutum Ölçeği.....	131
EK- 4. Koro Dersi Öz Yeterlik Ölçeği.....	133
EK- 5. Etik Kurul Raporu	135

TABLÖLER LİSTESİ

Tablo 1. <i>VOPA İlk Beş Başlangıç İşareti</i>	27
Tablo 2. <i>VOPA'daki diğer işaretler</i>	29
Tablo 3. <i>Solfa Sekmesi Fonomimi İşaretleri</i>	57
Tablo 4. <i>Çalışma Grubu Katılımcıların Demografik Bulgularına Ait Tanımlayıcı İstatistikler</i>	64
Tablo 5. <i>Katılımcıların, “Vocal Painting Hakkında Bilgi” Düzeylerine Ait Tanımlayıcı İstatistikler</i>	84
Tablo 6. <i>Katılımcıların, “Vocal Painting Yönteminin Gözlemlenen Etkileri” Düzeylerine Ait Tanımlayıcı İstatistikler</i>	85
Tablo 7. <i>KDÖYÖ Toplam Puanlarına Ait Tanımlayıcı İstatistikler</i>	86
Tablo 8. <i>KDÖYÖ Toplam Puanının Bireylerin Eğitim Durumlarına Göre Karşılaştırılması</i>	98
Tablo 9. <i>KDÖYÖ Toplam Puanının Bireylerin Cinsiyetlerine Göre Karşılaştırılması</i>	99
Tablo 10. <i>KDÖYÖ Toplam Puanının Bireylerin Mesleklerine Göre Karşılaştırılması</i>	100
Tablo 11. <i>KDTÖ Toplam Puanlarına Ait Tanımlayıcı İstatistikler</i>	102
Tablo 12. <i>KDTÖ Toplam Puanının Bireylerin Eğitim Durumlarına Göre Karşılaştırılması</i>	110
Tablo 13. <i>KDTÖ Toplam Puanının Bireylerin Cinsiyetlerine Göre Karşılaştırılması</i>	111
Tablo 14. <i>KDTÖ Toplam Puanının Bireylerin Mesleklerine Göre Karşılaştırılması</i>	113

ŞEKİLLER LİSTESİ

Şekil 1. VOPA Uygulama Sekmeleri.....	25
Şekil 2. VOPA Uygulama İlk Sekme.....	26
Şekil 3. VOPA Uygulama İkinci Sekme.....	26
Şekil 4. VOPA Uygulama Üçüncü Sekme.....	56
Şekil 5. KDÖYÖ 1. Soru Cevabının Yüzdelik Oranı.....	87
Şekil 6. KDÖYÖ 2. Soru Cevabının Yüzdelik Oranı.....	87
Şekil 7. KDÖYÖ 3. Soru Cevabının Yüzdelik Oranı.....	88
Şekil 8. KDÖYÖ 4. Soru Cevabının Yüzdelik Oranı.....	88
Şekil 9. KDÖYÖ 5. Soru Cevabının Yüzdelik Oranı.....	89
Şekil 10. KDÖYÖ 6. Soru Cevabının Yüzdelik Oranı.....	89
Şekil 11. KDÖYÖ 7. Soru Cevabının Yüzdelik Oranı.....	90
Şekil 12. KDÖYÖ 8. Soru Cevabının Yüzdelik Oranı.....	90
Şekil 13. KDÖYÖ 9. Soru Cevabının Yüzdelik Oranı.....	91
Şekil 14. KDÖYÖ 10. Soru Cevabının Yüzdelik Oranı.....	91
Şekil 15. KDÖYÖ 11. Soru Cevabının Yüzdelik Oranı.....	92
Şekil 16. KDÖYÖ 12. Soru Cevabının Yüzdelik Oranı.....	92
Şekil 17. KDÖYÖ 13. Soru Cevabının Yüzdelik Oranı.....	93
Şekil 18. KDÖYÖ 14. Soru Cevabının Yüzdelik Oranı.....	93
Şekil 19. KDÖYÖ 15. Soru Cevabının Yüzdelik Oranı.....	94
Şekil 20. KDÖYÖ 16. Soru Cevabının Yüzdelik Oranı.....	94
Şekil 21. KDÖYÖ 17. Soru Cevabının Yüzdelik Oranı.....	95
Şekil 22. KDÖYÖ 18. Soru Cevabının Yüzdelik Oranı.....	95
Şekil 23. KDÖYÖ 19. Soru Cevabının Yüzdelik Oranı.....	96
Şekil 24. KDÖYÖ 20. Soru Cevabının Yüzdelik Oranı.....	96

<i>Şekil 25.</i> KDÖYÖ Toplam Puanının Bireylerin Eğitim Durumlarına Göre Karşılaştırılması.	98
<i>Şekil 26.</i> KDÖYÖ Toplam Puanının Bireylerin Cinsiyetlerine Göre Karşılaştırılması.....	99
<i>Şekil 27.</i> KDÖYÖ Toplam Puanının Bireylerin Mesleklerine Göre Karşılaştırılması.	101
<i>Şekil 28.</i> KDTÖ 1. Soru Cevabının Yüzdelik Oranı.	102
<i>Şekil 29.</i> KDTÖ 2. Soru Cevabının Yüzdelik Oranı.	102
<i>Şekil 30.</i> KDTÖ 3. Soru Cevabının Yüzdelik Oranı.	103
<i>Şekil 31.</i> KDTÖ 4. Soru Cevabının Yüzdelik Oranı.	103
<i>Şekil 32.</i> KDTÖ 5. Soru Cevabının Yüzdelik Oranı.	103
<i>Şekil 33.</i> KDTÖ 6. Soru Cevabının Yüzdelik Oranı.	104
<i>Şekil 34.</i> KDTÖ 7. Soru Cevabının Yüzdelik Oranı.	104
<i>Şekil 35.</i> KDTÖ 8. Soru Cevabının Yüzdelik Oranı.	104
<i>Şekil 36.</i> KDTÖ 9. Soru Cevabının Yüzdelik Oranı.	105
<i>Şekil 37.</i> KDTÖ 10. Soru Cevabının Yüzdelik Oranı.	105
<i>Şekil 38.</i> KDTÖ 11. Soru Cevabının Yüzdelik Oranı.	105
<i>Şekil 39.</i> KDTÖ 12. Soru Cevabının Yüzdelik Oranı.	106
<i>Şekil 40.</i> KDTÖ 13. Soru Cevabının Yüzdelik Oranı.	106
<i>Şekil 41.</i> KDTÖ 14. Soru Cevabının Yüzdelik Oranı.	106
<i>Şekil 42.</i> KDTÖ 15. Soru Cevabının Yüzdelik Oranı.	107
<i>Şekil 43.</i> KDTÖ 16. Soru Cevabının Yüzdelik Oranı.	107
<i>Şekil 44.</i> KDTÖ 17. Soru Cevabının Yüzdelik Oranı.	107
<i>Şekil 45.</i> KDTÖ 18. Soru Cevabının Yüzdelik Oranı.	108
<i>Şekil 46.</i> KDTÖ 19. Soru Cevabının Yüzdelik Oranı.	108
<i>Şekil 47.</i> KDTÖ 20. Soru Cevabının Yüzdelik Oranı.	108
<i>Şekil 48.</i> KDTÖ Toplam Puanının Bireylerin Eğitim Durumlarına Göre Karşılaştırılması.	111
<i>Şekil 49.</i> KDTÖ Toplam Puanının Bireylerin Cinsiyetlerine Göre Karşılaştırılması.	112
<i>Şekil 50.</i> KDTÖ Toplam Puanının Bireylerin Mesleklerine Göre Karşılaştırılması.	113

SİMGELER VE KISALTMALAR

VOPA : Vocal Painting

TIC: The Intelligent Choir (Akıllı Koro)

TDK : Türk Dil Kurumu

SPSS : Statistical Package for the Social Sciences - Sosyal Bilimler
İçin İstatistik Paket Programı

KDTÖ: Koro Dersi Tutum Ölçeği

KDÖYÖ: Koro Dersi Öz Yeterlik Ölçeği

BSED: Bireysel Ses Eğitimi Dersi

BSE: Bireysel Ses Eğitimi

KGF: Korist Görüşme Formu

ŞGF: Şef Görüşme Formu

% :Yüzde

n :Frekans

$\bar{X}$: Aritmetik Ortalama

KR-20 : Kuder Richardson- 20

t : t- testi

U: Mann- Whitney U Testi

Ss: Standart Sapma

Min.: minimum

Maks.: maksimum

BÖLÜM I

GİRİŞ

1.1. Problem Durumu

Doğadaki tüm canlıların kendilerine özgü olan ya da kendilerini ifade etmek için kullandıkları sesleri vardır. Kulağımızın algıladığı frekans aralığında kalan sesleri duyarız, diğerlerini ise duyamayız. Evrendeki her sesin bir anlamı vardır. Bunlardan bilişsel olarak algılayabildiklerimizi anlarız. İnsanlar ve hayvanlar için ses, kendilerini ve isteklerini anlatmak için kullandıkları bir iletişim aracıdır. Fakat insanlar seslerini, akıllarıyla şekillendirip kendilerini farklı biçimlerde ifade etmek için de kullanabilmişlerdir.

Ses, insanlar ve diğer canlılar tarafından, akciğerler ve ses telleri kullanılarak oluşturulur. Yalnızca konuşmak için oluşturulmaz ses; bebekler ve küçük çocuklar, anlaşılmasız sesler çıkarırlar, hayvanlar, havlar, böğürür, kişner ya da miyavlarlar, yetişkin insanlar da bazen konuşmanın dışında değişik sesler çıkarır; gülmek, şarkı söylemek ve ağlamak gibi. Ses akciğerlerden gelen hava akımının ses tellerini bir araya getirmesiyle oluşur. Hava, ses tellerini diyaframdan gelen basınçla itince ses telleri titreşir. Eğer yeterli basınç uygulanmamışsa çıkan ses fısıltı olur (Adıgüzel, 2005, s.119).

Bütün varlıkların kendilerine göre ses çıkaran organları vardır. Bunlarla heyecanlarını, eş isteklerini veya tehlikede olduklarını belirtirler. Bu ses yapıcı organlar, karıncaların ayaklarında, çekirge ve tahtakurusu gibi haşerelerin de özel ses çıkıntılarındadır. Bazı böcekler de kanatlarıyla ses çıkarırlar. Memelilerde ses çıkarma organları daha gelişmiş, insan hançeresinde ise en üstün şeklini bulmuştur (İkesus, 1965, s.1).

Sesi en doğru şekilde kullanabilmek için ona ait tüm özellikleri ve donanımları bilmek gereklidir. Ayrıca sesi doğru eğitmeye ve onu geliştirmeye yönelik uygun yöntem ve teknikleri de öğrenmek gerekir.

İnsanın doğumuyla başlayıp ölümüne kadar devam ettirdiği bazı süreçler vardır. İnsan doğduktan sonra fiziki olarak büyümeye, biyolojik olarak çeşitlenmeye ve bilişsel olarak da gelişmeye başlar. Bu değişimlere eşlik eden süreçlerden biri de öğrenmedir.

İnsan, doğduğu andan itibaren öğrenir ve hayatı boyunca da öğrenmeye devam eder. Çevresinde olup biten şeyleri kimi zaman kendi gözlemleriyle anlamlandırmaya çalışır, kimi zaman deneme yanılma yoluyla, kimi zaman da çevresindekilerin yardımlarıyla öğrenir. Bu bağlamda öğrenme önemli bir kavram olarak bireylerin hayatında etkili olmaktadır (Yılmaz, 2020, s.1).

Yaşam boyunca her alanda birçok konuda farklı yöntemlerle öğrenme gerçekleştirilir. Deneme- yanılma, yaparak- yaşayarak öğrenme, gösterip- yaptırma vb. gibi çeşitli yöntemler vardır. Öğrenmenin, daha çok eğitim içinde gerçekleştirildiği düşünülse de öğrenme hayatın içinde kendi kendine gözlemleyerek, deneyimleyerek de gerçekleştirilir. Eğitimde öğrenmeyi sağlamak için çeşitli yöntem ve teknikler kullanılır. Bu yöntem ve teknikler hem eğitimin her alanı için genel kapsayıcı olarak yer almaktadır hem de bazı branş, bölüm ve konulara özgü olarak yer almaktadır. Tıpkı; eğitim yöntemleri, müzik eğitimi yöntemleri, bireysel ses eğitimi yöntemlerinde olduğu gibi genelden özele birçok yöntem ve teknik mevcuttur. Bu yöntem ve teknikler tek başına kullanılabildiği gibi, bazı durumlarda birkaç tanesinin bir arada kullanımı da söz konusudur.

Sanat dallarına ait alanlar; sürekli olarak değişim ve gelişime açık, devamlı yenilenen ve ilerleyen bir yapıya sahiptir. Müziğin içerdiği her eğitim alanının ve bu eğitim alanlarına özgü verilen eğitimin de yenilikçi ve gelişen yapıyla aynı paralelde ve uyum içinde olması gereklidir. Bu paralelliği ve uyumu yakalayamayan bir eğitimde, gelişim ve ilerleme kaydetmek de mümkün olmayacaktır. Bu sebeple yenilikler takip edilmeli ve sanat dallarının en temelinde yer alan yaratıcılıktan kopmamak gereklidir. Çünkü sanat dolayısıyla da müzik, yaratma cesareti içinde ilerleme şansını yakalar.

Bu amaçla birçok öğretim yöntem ve teknikleri geliştirilmektedir. Düz anlatım yönteminden mümkün olduğunca uzaklaşıp konuya uygun bir ya da birden fazla öğretim yöntemleri kullanılarak öğreten merkezli öğretimden öğrenen merkezli öğretime doğru gidilmektedir (Özsoy, 2003, s. 112).

Müzik eğitimi, temelde, bir müziksel davranış kazandırma, bir müziksel davranış değiştirme veya bir müziksel davranış değişikliği oluşturma, bir müziksel davranış geliştirme sürecidir (Say, 2005, s.14).

Müzik eğitiminde birçok yöntem ve teknik vardır. Bu yöntem ve teknikler eğitimdeki ihtiyaç durumlarına göre ya da yeni keşiflerin ortaya çıkması sebebiyle çeşitlenmektedir. Uygulanan bir yöntem ve teknik, bir kişide ya da grupta çok etkili olurken, bireysel farklılık veya topluluğun farklılıklarından dolayı ya da konuyu mevcut yöntemlerle anlatmanın mümkün olmamasından dolayı diğer kişi ya da grupta etkili olamayabilir. Fakat tüm yöntem ve tekniklerde temel amaç, müzikal öğrenimin ve kazanımın sağlıklı bir şekilde gerçekleşmesini sağlamaktır. Ses ve koro eğitiminde bu amaca ulaşabilmek için, birçok yeni yöntem ve teknik ortaya çıkmış ve çeşitlenmiştir.

1.2. Problem Cümlesi

Bu araştırmanın temel problem cümlesi, “Vocal Painting’in eğitimsel boyutlardaki yeri nedir ve öğrencilerin öz yeterlikleri ile tutumları üzerine etkisi nasıldır?” olarak belirlenmiştir.

1.2.1. Alt Problemler

Araştırmanın temel problemine bağlı olarak aşağıda belirlenen alt probleme ilişkin cevaplar aranmıştır.

- 1- Vocal Painting’in eğitimsel boyutlardaki incelemesi nasıldır?
- 2- Çalışma grubu katılımcılarının öz yeterlik puanları ne düzeydedir?
- 3- Çalışma grubu katılımcılarının öz yeterlik ölçeği puanları eğitim durumlarına göre farklılaşmakta mıdır?
- 4- Çalışma grubu katılımcılarının öz yeterlik ölçeği puanları cinsiyete göre farklılaşmakta mıdır?
- 5- Çalışma grubu katılımcılarının müzikle ilgili meslek grubu ve müzik dışı meslek grupları arasında öz yeterlik bakımından farklılaşma var mıdır?
- 6- Çalışma grubu katılımcılarının tutum ölçeği puanları ne düzeydedir?
- 7- Çalışma grubu katılımcılarının tutum ölçeği puanları eğitim durumlarına göre farklılaşmakta mıdır?
- 8- Çalışma grubu katılımcılarının tutum ölçeği puanları cinsiyete göre farklılaşmakta mıdır?

9-Çalışma grubu katılımcılarının müzikle ilgili meslek grubu ve müzik dışı meslek grupları arasında tutum bakımından farklılaşma var mıdır?

1.3. Araştırmanın Önemi

Çalışmanın, daha önce Vocal Painting'i eğitimsel boyutlarıyla ele alan ve tanıtan bir araştırma yapılmamış olması sebebiyle alana bir katkı sağlaması bakımından ve bu yöntemin eğitimde uygulama sürecine katılabilmesi için bilinirliğinin sağlaması açısından önemli olduğu düşünülmektedir. Ayrıca bu alanda çalışan eğitimci ve icracılarla bu alana ilgi duyan kişilere kaynak olması bakımından da önemli bir çalışmadır.

1.4. Araştırmanın Amacı

Bu çalışma; Vocal Painting'in genel ilkelerini ve felsefesini ortaya koyarak performanslarda Vocal Painting dilinin nasıl kullanıldığının ve uygulandığının saptanmasını, Vocal Paintig'in eğitimsel boyutlarla ele alınarak incelenmesini; Vocal Painting'in öğrencilerin öz yeterlikleri ve tutumları üzerindeki etkisinin ne olduğunun saptanmasını amaçlanmaktadır.

1.5. Araştırmanın Sayıtları

Bu çalışma aşağıdaki sayıtlar çerçevesinde yürütülmüştür.

- 1- Uygulanan tutum ölçeğinin istenilen davranışı ölçmek için uygun olduğu,
- 2- Uygulanan öz yeterlik ölçeğinin istenilen kazanımları ölçmeye uygun olduğu,
- 3- Uygulanan görüşme formu sorularının istenilen bilgileri saptamaya uygun olduğu,
- 4- Çalışma grubundaki katılımcıların görüşme formu sorulara samimi ve gerçeği yansıtacak şekilde cevap verdikleri,
- 5- Bu araştırma için uygulanan sürenin yeterli olduğu,
- 6- Çalışma grubundaki katılımcıların araştırmanın amacına uygun olarak belirlenmiş olduğu,
- 7- Araştırmada kullanılan ölçme araçlarının yeteri kadar geçerli ve güvenilir olduğu varsayılmıştır.

1.6. Araştırmanın Sınırlılıkları

Bu araştırma,

- 1- Chromas grubundaki 26 kadın, 15 erkek toplam 41 koristiyle,
- 2- 2023-2024 eğitim- öğretim yılıyla,
- 3- Vocal Painting Metodu ile,
- 4- Durum saptaması yöntemiyle elde edilmiş kaynaklarla,
- 5- Vocal Painting’le ilgili literatür taraması sonucu ulaşılabilen yazılı kaynaklarla,
- 6- Yarı deneysel yöntemle öğrencilere uygulanmış olan ölçme araçlarından elde edilen verilerle sınırlıdır.

BÖLÜM II

İLGİLİ ARAŞTIRMALAR

Bu bölümde, ilgili araştırmalar yıl sırasına göre verilmiştir. Vocal Painting yöntemi çok yeni bir konu olması sebebiyle konuyla ilgili çok fazla yayın bulunmamaktadır. Ulaşılan kaynaklarda Vocal Painting'in nasıl özelliklere sahip olduğu, bu yöntemle yapılan çalışmalarda ne gibi sonuçlara ulaşıldığı gibi bilgilere yer verilmiştir.

Hjernoe (2016) çalışmasından Vocal Paintingle ilgili,

“Vocal Painting’de öğrenme sosyal olarak koşullandırılmıştır. Etkileşim halindeki şarkıcılar arasındaki, iyi bir topluluk duygusu ve sosyal ilişkiler, öğrenme sürecini güçlendirir. "Akıllı Koro" yönteminde şarkıcılar, koroda yeni bir standart olarak uygulanan egzersizlere ve stratejilere, aktif katılım yoluyla kazanılan kişisel deneyimlerle önemli ölçüde gelişir. Koro yöneticisi, şarkıcıya deneyimleriyle de destek olur. Bunları işlemesine ve doğru yönde yönlendirmesine yardımcı olur.

Vocal Painting’in üç öğrenme alanı üzerinde düşündükten sonra, ritmik müziğin karmaşıklığını deşifre etmek daha kolaydır, böylece hem müzikal ifadenin ortak sorumluluğuna sahip bilinçli bir şarkıcı hem de müzikal süreci kolaylaştıran bir koro lideri olarak yüksek bir sanatsal düzeyde performans sergilemek için ön koşullara sahip olursunuz.” bilgilere ulaşmıştır.

Knutsen (2021) çalışmasından Vocal Paintingle ilgili,

“Bu çalışma, amatör korolarda vokal halk müziği ile ilgili uygulamalara yönelik bir çalışmadır. Başlangıç noktası, Aalborg, Danimarka'daki Kraliyet Müzik Akademisi'nde "Yenilikçi Koro Liderliği" çalışması kapsamında, pedagojik bir kavram olan Akıllı Koro metodolojisi aracılığıyla, belirli stilistik özelliklerle çalışmaya odaklanan Norveç vokal halk müziğidir. Koro uygulaması, koro şarkıcılarını pedagojik bir araç olarak, doğaçlama yoluyla müzikal sürecin sorumluluğunu paylaşmaya davet eden bütünsel bir müzikalite görüşüne dayanmaktadır. Uygulamalı çalışma, bütünsel ritmik öğrenmenin, estetik stilistik özelliklerle detaylı çalışma yoluyla nasıl uygun bir metodolojik yaklaşım oluşturabileceği ve böylece prova çalışmasında ve estetik ifadede kalitenin artmasına nasıl katkıda bulunabileceği ile ilgilidir. Çalışma, akış ve performans teorisine ek olarak Yenilikçi Koro Liderliği kavramının temel felsefi temeli üzerinden aydınlatılmaktadır.

Bu proje dönemi boyunca hem amatör korolarla hem de söz konusu amatör korodan şarkıcıların yer aldığı daha küçük bir vokal grubuyla TIC metodolojisini kullanarak Norveç vokal halk müziğinin özelliklerini koro doğaçlamasında nasıl uygulayabileceğimi araştırdım. Proje döneminin sonunda daha küçük bir grupla çalışmak şüphesiz bir avantajdı. Bana proje çalışmamı yoğunlaştırma, dairesel bir formasyonda çalışma ve nispeten kısa bir uygulama süresine rağmen çeşitli şekillerde ilerlemeyi deneyimleme fırsatı verdi. Bunun hem ritim ve

entonasyon gibi genel müzikal parametrelerdeki becerilerin artması açısından hem de söz konusu stilistik özelliklerin performans, anlayış ve farkındalığı açısından bir etkisi oldu.

Doğaçlamayı kullanmaktaki amacım hem nicelik eğitimine hem de niteliksel olarak müzikal unsurların ve belirli stilistik unsurların bütünsel olarak uygulanmasına katkıda bulunacağı ve şarkıcıların müzikal becerilerini geliştireceği, ortak sorumluluk alacağı ve akış yoluyla motivasyonu deneyimleyeceğiydi. Bunlar aynı zamanda TIC doğaçlama ve halk müziği arasında bağlantı kurulmasını destekleyen önemli argümanlardı.

İster konser ister prova olsun, hem müzik yapmanın/birlikte müzik yaratmanın her müzikal etkinliğin ana hedefi olduğu bütünsel bir metodoloji hem de metodolojiyi ayrıntılar üzerinde çalışmak için de özellikle iyi bir araç haline getirmektedir. Prova çalışmalarında artan kalite, konser ortamında da kalitenin artmasına yol açmış, ayrıca vokal halk müziğinin bir şarkı söyleme tarzı olarak "gizeminin çözülmesine" yardımcı olmuştur.

Vokal halk müziği ile nasıl çalışabileceğimi araştırdıktan sonra, vokal halk müziğinin TIC metodolojisi için bir başlangıç noktası olarak çok uygun olduğu, TIC metodolojisinin de vokal halk müziğindeki stilistik özellikler ve iletişim ile çalışmak için çok uygun olduğu sonucuna vardım. Bu iki alanın birbirini karşılıklı olarak güçlendirdiğini gördüm.” bilgilere ulaşmıştır.

Baysal (2023) çalışmasından Vocal Paintingle ilgili,

“VOPA işaret dilini kullanmak, bu işaret diliyle müzikal performans çalışmasında bulunmak; zihin yapısını, iletişimi değiştirebilir ve yeni bir bakış açısı kazandırabilir. Bu yeni bakış açısı, müzikal performansı da etkileyebilir.

VOPA yöntemi içindeki solo yapma, belki de bu yöntemin en etkili kısımlarından birisi. Solo yapan koristin özgüveni artıyor, bunun yanında konfor alanından çıkıp doğaçlama solo yaptıkça hem müzikal icrası hem de yaratıcılığı gelişiyor.

VOPA yöntemi; koroyu iletişim, müzikal alt yapı, yaratıcılık, sorumluluk duygusu, koroya karşı aidiyet duygusu ve bağlılık, koro içinde birbirine güven ve özgüven noktasında pozitif biçimde etkilemektedir. Koroda müzikal tefekkürü, etkileşimi, yaratıcılığı, ritim ve Groove duygusunu artırmaktadır. Söz konusu yaklaşım ve yöntem etkisiyle, müzikal sürecin sorumluluğunu koro içinde her birey yüklenmektedir.

VOPA yönteminin bireyin ve koronun müzikal yaratıcılığını, müzikal farkındalığını arttıracak bir pedagojik yöntem olarak çalışmalarda kullanılabileceğini düşünüyorum. Bu noktada elementer müzik yöntemi, Kodaly yöntemi, Dalcroze yöntemi gibi müzik eğitimlerinde, güzel sanatlar liselerinde, müzik eğitimi fakültelerinde öğretim yöntemi olarak eğitim programlarında kullanılabilir.

The Intelligent Choir (Akıllı Koro) felsefesinin ve Vocal Painting (Vokal Sesle Boyama) yönteminin amaçları, temel nitelikleri incelendiğinde; Dalcroze, Kodaly, elementer müzik yöntemi gibi müzik öğretim yöntemleri ile ortaklıklarının olduğu görülebilir.” bilgilere ulaşmıştır.

BÖLÜM III

KAVRAMSAL ÇERÇEVE

3.1. Müzik Eğitiminde Kullanılan Yöntemler

Müzik eğitiminde, eğitimin birçok kolunda faydalanılan genel öğretim yöntemleri kullanıldığı gibi özel müzik öğretim yöntemleri ve özgül müzik öğretim yöntemleri de kullanılmaktadır. Bu yöntemlerden müziğin farklı alanlarında ya da konularında da özel olarak yararlanılır.

Müzik öğretiminde genel, özel ve özgül yöntemler belirli yönleriyle birbirinden farklı olmakla birlikte, birbirinden tamamen ayrı, kopuk ve bağımsız değildir. Bu nedenledir ki, bu yöntemler ayrı ayrı kullanıldığı gibi, birlikte ve iç içe de kullanılır (Saraç, 2016, s. 134).

3.1.1. Genel Müzik Öğretim Yöntemi

Genel müzik öğretim yöntemleri, öz ve biçim olarak eğitim alanlarının tümüne genel veya tümü için geçerli öğretim yöntemlerinin müzik eğitimine aktarılmış, uygulanmış, uyarlanmış biçimleridir. Bu bakımdan bu yöntemler, eğitim alanlarının tümünde geçerli nitelik taşırlar (Saraç, 2016, s. 134).

3.1.2. Özel Müzik Öğretim Yöntemi

Özel müzik öğretim yöntemleri öz ve biçim olarak müziksel bir nitelik taşır. Bu nedenle bu tür yöntemler daha çok ilişkin oldukları müziksel eylem ve etkinlik türlerine göre adlandırılır. Özel müzik öğretim yöntemleri, ilişkin oldukları müziksel eylem veya etkinlik türlerinin ötesinde, müzik eğitimindeki işlev türleri ve düzeyleri bakımından farklı biçimde

kümelenir ve sınıflandırılırlar. Özel müzik öğretim yöntemleri müzik eğitimindeki işlev türleri ve düzeyleri bakımından şu üç ana kümede toplanır:

1. Temel Oluşturma İşlevli Özel Müzik Öğretim Yöntemleri,
2. Geliştirme İşlevli Özel Müzik Öğretim Yöntemleri,
3. Odaklanma İşlevli Özel Müzik Öğretim Yöntemleri (Uçan, Yıldız, Bayraktar, 1999, s. 47).

3.1.3. Özgül Müzik Öğretim Yöntemi

Belli bir müziksel duyu, konu, beceri ve eylem veya alışma/ çalışma türüyle ilgili ya da belli bir müziksel duyu, konu, beceri ve eylem veya alışma/çalışma türüne ilişkin müzik öğretim yöntemlerine özgül müzik öğretim yöntemleri denir (Uçan, Yıldız, Bayraktar, 1999, s. 49).

Tüm bu belirtilen yöntemlerin yanısıra müzik eğitiminde bazı yaklaşımlar da söz konusudur. Bunlar ise Suzuki, Orff, Kodaly, Dalcroze'dur.

3.2. Ses Eğitiminde Kullanılan Yöntemler

Ses eğitiminde kullanılan mevcut yöntemler; Arthur Lessac Yöntemi, Cicely Berry Yöntemi, Frederick Matthias Alexander Yöntemi, Heinrich Panofka Yöntemi, Hilde Langer Rühl Yöntemi, Kristin Linklater Yöntemi, Palming Rahatlaması Yöntemi, Ralph Appelman Yöntemi, Richard Miller Yöntemi, Sözel İmge Yöntemi, William Vennard Yöntemi'dir.

3.3. Ses Eğitimi Türleri

Kurumların uyguladıkları ses eğitimi programlarına göre üç başlığa ayrılır. Bunlar genel, özengen ve mesleki müzik eğitimi programları içinde yer alan ses eğitimleridir. Bu programlar içindeki ses eğitimleri, belirli hedef ve amaçlara; eğitim verilen kişiye veya gruba; bireysel olarak alınmak istenen eğitime ya da kurumsal olarak verilmek istenen eğitime göre değişiklik gösterir ve ikiye ayrılır. Bunlar bireysel ses eğitimi ve toplu ses eğitimidir.

3.3.1. Bireysel Ses Eğitimi

Bireysel ses eğitimi, ses aygıtını tanıtan teorik bilgilerin yanısıra nefes kullanımı ve egzersizleri, postür, diyafram kullanımı, ses egzersizleri, vokal egzersizleri, artikülasyon, entonasyon, fonasyon, rezonans bölgeleri ve egzersizleri, parça dinamikleri çalışmaları, şarkı yorumu gibi konuları kapsayan bir eğitimidir.

Bireysel ses eğitiminde belirlenen hedeflere ve bireysel amaçlara uygun iki çeşit eğitim vardır. Bunlar temel ses (genel) eğitimi ve ileri ses (şan) eğitimidir.

Temel (genel): Şarkı söyleme eğitimi; şarkı öğretimini içine alan, bireylere ses eğitiminin gereklerine uygun olarak, doğru, güzel ve etkili şarkı söylemeyle ilgili davranışların kazandırıldığı ve özellikle genel ve amatör müzik eğitimi kapsamında uygulanan bir ses eğitimidir (Töreyin, 2008, s.157).

İleri (Şan- Profesyonel): Ses eğitimi alanı içinde yer alan, sesin dayanıklılık ve sağlamlık kazanabilmesine yönelik davranışların ve özellikle opera, operet, lied ve chanson gibi çok sesli müziğin ses edebiyatı eserlerinin müzik, tür ve dönem özelliklerine uygun olarak seslendirilmesine ilişkin davranışlar kazandırmanın amaçlandığı ses virtüözlüğü gerektiren ileri düzey bir ses eğitimi türüdür (Töreyin, 2008, s.163).

Özetle temel ses eğitimi, mesleki olarak bu işi yapmayan fakat sesini günlük hayatta çok kullanan, müzisyenlik dışındaki (öğretmenlik, spikerlik vb.) meslek gruplarına yönelik sesini çok kullanan tüm diğer kişiler ile hobi olarak şarkı söylemek için eğitim almak isteyenlere yönelik bir eğitimidir. İleri ses eğitimi ise bu işi meslek olarak yapan her türlü müzisyen sanatçılar, müzik eğitimcisi ve müzik öğrencilerine yönelik bir eğitimidir.

3.3.2. Toplu Ses Eğitimi (Koro)

Koro, çok sayıda kişinin kendi seslerini kullanarak birlikte söz veya şarkı söylemek amacıyla bir araya geldiği organize müziksel bir topluluktur. Aynı şekilde koro, topluluk halinde müziksel seslenme, konuşma ve söylemedir (Uçan, 2005, s.50).

Toplu bir şekilde söylenen müzik yapıtlarını seslendiren gruplara “Koro”, bu topluluktaki her üyeye de “Korist” denilmektedir (Gazimihal, 1961, s.140).

Çevik’e (1999: 43) göre koro, “Sayısal oluşum, ses türü, ses kapasitesi ve tını bakımından dengeli, önceden belirlenen bir modele uygun olarak tek ya da çok sesli müzik yapıtlarını

seslendirme, yorumlama amacıyla oluşturulan, etkinlikleriyle toplumun kültür ve sanat yaşamına katkıda bulunan ses topluluklarıdır” (Çevik, 1999, s. 43).

Korolar günümüzde tek sesli ya da çok sesli olarak çeşitli şekilde oluşturulmaktadır. Kimi koro grupları acapella olarak çalışmalarını sürdürürken kimi koro grupları da bir çalgı grubunun eşlik ettiği şekilde çalışmalarını gerçekleştirmektedirler.

Toplu ses eğitiminin içinde de değerlendirilebilecek, koroların daha küçük ses gruplarıyla yapılan “kümesel ses eğitimi” olarak bilinen ses eğitimi grubu vardır. Bazı kaynaklar ses eğitimi türlerini bireysel ve toplu olarak iki başlıkta incelerken bazı kaynaklar ise kümesel ses eğitimi de ekleyerek üç başlıkta incelemektedirler.

3.3.2.1. Koro Türleri

Şarkı söylemek gerek bireysel gerekse grup halinde olsun, insanın kendini ifade etmesinin en eski formudur. Konuşmanın mı yoksa şarkı söylemenin mi önce başladığı hakkında kesin bir bilgiye sahip olmamakla birlikte, ikincisinin öncekini geliştirdiğini varsayıyoruz (Hill, Jones, Ash, 2007, s.11).

Çevik (1999) koroları türlerine göre; karma, kadın, erkek, çocuk, sayısal oluşumlarına göre; oda koroları (sayısal bakımdan küçük korolar) , orta büyüklükte (üye sayısı 30 ile 60 arasında değişen korolar) ve büyük korolar (üye sayısı 90–100 kişiyi bulan korolar) müzik türlerine göre Geleneksel Türk Halk, Sanat ve Tasavvuf Müziği Koroları, Çoksesli Korolar, Kilise, Opera ve Madrigal Koroları, kuruluş amaçlarına göre; profesyonel ve amatör (özengen) korolar, yaş gruplarına göre çocuk, yeniyetme (ergen), gençlik ve yetişkin koroları olarak sınıflandırmıştır. (Çevik, 1999, s. 43–45)

Arzuman (2019) çalışmasında koro türlerini üç başlık altında alt başlıklar oluşturarak ele almaktadır.

1. Üyelerine göre koro türleri

Korolar üyelerine göre sınıflandırılırken ölçüt olarak, o koroyu oluşturan üyelerin ses türleri dikkate alınır. Sadece erkek seslerinden oluşuyorsa “Erkek Korosu”, sadece kadın seslerden oluşuyorsa “Kadın Korosu”, kadın ve erkek sesler bir arada bulunuyorsa “Karma Koro” , sadece çocuk seslerden oluşuyorsa “Çocuk Korosu” olarak adlandırılır (Arzuman, 2019, s.12).

2. Kuruluş amaçlarına göre koro türleri

Her koro belirli bir amaç doğrultusunda kurulur. Bu amaçlar aynı zamanda koroların niteliklerini belirler. “Tüm korolar nitelikleri açısından iki ana grupta toplanabilir. 1-Profesyonel Korolar, 2- Amatör Korolar” (Egüz.1981, s.13). (Akt. Arzuman, 2019, s.12).

3. Yaş gruplarına göre korolar

6-15 yaş arası bireylerden oluşan koroları çocuk korusu, 15-18 yaş arası bireylerden oluşan koroları ergen korusu, 18-25 yaş arası bireylerden oluşan koroları gençlik korusu, 25 yaş ve üzeri bireylerden oluşan koroları ise yetişkin korusu olarak sınıflandırabiliriz (Arzuman, 2019, s.13).

Yukarıdaki kaynaklardan edinilen koro gruplamaları ile ilgili literatür taraması sonrası koroların sınıflandırılmasıyla ilgili bazı kaynaklardan edinilen koro gruplamaları sonucunda korolar genel olarak beş ana başlık altında ele alınarak alt başlıklarla farklı tür bakımından sıralanabilir:

1. Üyelerine göre koro türleri

Erkek korusu,

Kadın korusu,

Karma koro.

2. Kuruluş amaçlarına göre koro türleri

Profesyonel korolar,

Amatör korolar.

3. Yaş gruplarına göre korolar

Çocuk korusu,

Ergen korusu,

Gençlik korusu,

Yetişkin korusu.

4. Seslendirilen eserlerin yapısına göre korolar

Tek sesli korolar,

Çok sesli (Polifonik) korolar.

5.Seslendirilen eserlerin türüne göre korolar

Klasik müzik korusu,

Türk müziği korusu,

Caz müziği korusu.

Bireysel ses eğitiminde elde edilen başarı ve gelişim toplu ses eğitimindeki performansı da olumlu yönde etkilemektedir. Aynı şekilde toplu ses eğitimindeki uyum ve koordinasyon da bireysel ses gelişimini desteklemektedir. Bu iki eğitim birbirinden bağımsız düşünülmemelidir. Bu sebeple farklı, gelişimi destekleyici yeni yöntemlere ve disiplinlerarası uygulamalara açık olmak bu iki eğitimde de yenilikçi, yaratıcı çalışmaların üretilmesine ve hem bireysel hem de toplu ses eğitiminde gelişimin desteklenmesine olanak sağlayacaktır.

Yaratıcılık müzik öğretim programında yer alması gereken, eğitim yoluyla kazandırılması gereken en üst düzey düşünme becerisidir (Yazıcı ve Topalak, 2013, s. 195).

Yaratıcılığı içinde barındıran ve yeni metodlardan biri olan Vocal Painting bu çalışmanın konusu olarak nasıl bir uygulama olduğu aşağıda açıklanmıştır.

3.4. Soundpainting

Soundpainting, Walter Thompson tarafından, 1974 yılında New York'ta müzisyenler, dansçılar, aktörler, şairler ve görsel sanatçılar için yaratılmış çok disiplinli eş zamanlı kompozisyon işaret dilidir. Genellikle grubun önünde duran Soundpainter (besteci), el ve vücut hareketlerini kullanarak, grup tarafından icra edilmek üzere belirli ve/veya rastlamsal materyalleri işaret eder. Soundpainter, icracıların cevaplarını (response) geliştirir, onları kompozisyonun içeriğine göre biçimlendirir ve şekillendirir ve daha sonra, bir başka seri işaret ve cümle (phrase) belirler ve parça, kompozisyon sürecine devam eder (Thompson, 2015, s.4).

Soundpainting topluluğunun karşısına geçerek işaretler veren, böylece eşzamanlı kompozisyonunu gerçekleştiren kişiye Soundpainter adı verilir. Soundpainter performanstan önce Soundpainting yapmak isteyen kişilere işaretlerin ne anlama geldiğini anlatır. Böylelikle icracılar hangi işarete ne cevap vereceklerini anlamış olurlar (Coşkuner, 2016, s.386).

Soundpainting, bir eser icrası sırasında Soundpainter'ın (besteci) orkestrayla iletişime geçmesi, seyirciyle etkileşimli performans sergilemesi, doğaçlama sırasında orkestradaki her bir sanatçının kendini keşfedip birbirleriyle etkileşimli olarak yeni müzikal ürünler yaratması sonucu ortaya çıkmıştır. Soundpainting, işaretlerle bir beste yaratma sürecine sahip olması, bünyesinde işaretlerle oluşmuş bir dili barındırmasından dolayı evrensel bir iletişim şekli olma özelliği taşır. Soundpainting başlarda 40 jest içerirken günümüzde 1500'den fazla jest içermektedir.

Soundpainting'in temel kurallarından biri doğaçlama diğeri ise bir önceki hareketi akılda tutup yeni gelecek hareketle ilişki kuracak şekilde kompozisyon yaratmaktır. Performansta kişi ister icracı olarak ister Soundpainter olarak isterse de izleyici olarak etkin bir şekilde derse ya da performans sürecine katılabilir.

Soundpainting, yeni bilinmeye başlanmış multidisipliner bir dildir. Yurtdışında daha çok bilinmesine rağmen, Türkiye'de bilinirliği çok daha azdır. Multidisipliner bir dil olmasına rağmen Türkiye'de daha çok müzik alanında kullanılmaktadır. Diğer sahne sanatlarında oyuncular ve dansçılar tarafından pek kullanılmamaktadır.

Soundpainting'in içinde müziğin yanı sıra oyunculuk disiplininin yer alması Thompson'ın sözleriyle şu şekilde olmuştur:

“Aktörler için Soundpainting'i geliştirmek için ilk fırsatım 1990'da geldi. New York'ta yaşıyordum ve Lincoln Center'dan bir komisyon aldım. Lincoln Center Out of Doors konser serisinin organizatörü benden izleyicilerin dahil olacağı bir çalışma yazmamı istedi. Şu anda orkestram sadece müzisyenlerden oluşuyordu. Komisyonun gereksinimlerini karşılamak için Irondale Theatre Ensemble'dan iki oyuncuyu dahil etmeye karar verdim (o zamanlar müzik yönetmeniydim). Aktörler Leese Walker ve Josh Taylor Soundpainting öğrettim ve onları orkestraya ekledim. Parçadaki rolleri hem ses hem de fiziksel hareketleri içeren jestlere cevap vermektir. Hem müzisyenler hem de oyuncular için Soundpainting deneyimi heyecan verici, zorlayıcıydı ve keşfedilecek yeni bir alan sundu - yeni bir beste dünyası açıldı benim için. O andan itibaren, Aktörler orkestramın kalıcı bir parçası oldu. Zorlu ve keşfedilecek yeni bir alan - benim için yeni bir beste dünyası açıldı” (Soundpainting, 2021).

Soundpainting'in içinde müziğin yanı sıra dans disiplininin yer alması Thompson'ın sözleriyle şu şekilde olmuştur:

“Birkaç yıl sonra Dansçılar için Soundpainting'i geliştirme fırsatım oldu. O zamanlar Austin, Texas'ta bir dans kumpanyası olan koreograf Margery Segal, beni 100 kadın Dansçı için bir Soundpainting parçası ve 35 Müzisyenden oluşan bir orkestra bestelemem için görevlendirdi. 100 Dansçı ve 35 Müzisyen grubuyla yaptığımız ilk provamızdan önce Soundpainting'e Dansçılar eklemeye hazırlanırken, her Soundpainting hareketinin Dansçılar için ne anlama geldiğini açıklığa kavuşturmak ve kodlamak için iki hafta boyunca Margery ile çalıştım. Bazı jestlerin harekete dönüştürülmesi kolayken, diğerleri değildi. Örneğin, Dansçılar için Uzun Tonu kodlamak iki haftadan fazla sürdü.

Margery ile yaptığım çalışmadan sonra New York'a geri döndüm ve Dansçılar ile Soundpainting'in gelişimini iletirmek için koreograf Gus Solomon ile birlikte çalıştım. Gus ve diğer iki Dansçıyı orkestrama ekledim, böylece Müzisyenler, Oyuncular ve Dansçılar içeren ilk multidisipliner grubumu oluşturdum" (Soundpainting, 2021).

Soundpainting eğitimleri için 4 tane workbook bulunmaktadır. Bunlar:

Soundpainting Workbook 1: Bu kitapta Soundpainting'in nasıl kullanılacağı özetle anlatılmıştır. Soundpainting dilinin yapısı, Soundpainting için bir topluluğun nasıl hazırlanacağı, 43 temel jest ve anlamları, jestlerin nasıl kullanılacağı ve fiziksel olarak nasıl gösterileceği anlatılmaktadır.

Soundpainting Workbook 2: İlk çalışma kitabının devamıdır. İçinde önceki jestlere ilave olarak 75 yeni jest daha eklenmiştir. Soundpainting'in yapısı hakkında daha ayrıntılı bilgi verilmektedir. Soundpainting'de palet adı verilen notalı materyalin kullanımından da bahsedilmektedir.

Soundpainting Workbook 3: Tiyatro ve dansla ilgili 135 hareketten oluşan Soundpainting dilini kapsayan bir kaynaktır. Müzisyenler için geçerli olan ilk iki kitaptaki hareketlerin aktörler ve dansçılar tarafından nasıl kullanılması gerektiği anlatılmaktadır. Ayrıca tiyatro ve dansa özgü ek jestleri ve kavramları da içermektedir.

Soundpainting- Müzik Eğitimcileri için Bir Yaratıcılık Dili: Soundpainting'i müzik eğitimcilerine ve şeflere tanıtan bir kitaptır. ABD'deki müzik eğitimiyle ilgili temel Soundpainting dilini içermektedir.

Soundpainting'in performansı sırasında, verilen jسته uygun icra ortaya koymak gibi iki aşamalı bir süreç görülmektedir. Fakat icracının uygulama aşaması ve soundpainting'i öğrenme süreci üç bölüme ayrılmaktadır. İcracı jسته uygun icra yapmak için verilen jesti önce bilmeli (tanımalı), buna nasıl cevap verebileceğini düşünmeli, son olarak da düşündüğü cevabı icra ederek uygulamalıdır. Öğrenme sürecini de aynı şekilde bu üç bölümden oluşmaktadır:

1) Jestleri tanıma: Soundpainting dili organiktir ve halen gelişmeye devam etmektedir. Dilin sahip olduğu tüm işaret ve jestleri öğrenmek zaman alan bir süreçtir. Bu jestler anlaşılması kolay ve jestin ifade ettiği içeriği karşılayan, mantıklı jestlerdir. Soundpainting dilindeki işaretler birinci seviyeden öğrenilmeye başlanır. Birinci seviyedeki 41 jestin 342 kombinasyonu vardır. Bir yabancı dil öğrenimindeki temel prensiplere sahiptir; işaretlerin unutulmaması için tekrar edilmesi ve performans ya da eğitim etkinlikleri içerisinde

kullanılması çok önemlidir. İcracılar, kendi disiplinlerine göre işaretleri tanırlar ve anlamını bilirler (Coşkun, 2017, s.63).

Soundpainter tarafından gösterilen jestin ne anlama geldiğini performansçının icra yapabilmesi için bilmesi gereklidir. Ayrıca bu jestlerle pratik yapması ve sürekli olarak kullanıp, jestlere aşina olması performansçıya icra süresi için de zaman kazandıracaktır.

2) Performans sırasında ne icra edeceğini düşünme: Soundpainting doğaçlamaya dayalı ve rastlamsal ürünlerin ortaya konduğu bir sahne sanatıdır. Soundpainter, bir jesti işaret ettiği zaman, icracıların cevaplamak için çok fazla zamanı bulunmamaktadır. Bu durum icracıların hızlı ve doğru karar vermelerini gerektirmektedir. İrcacılar, gösterilen jestlerin ne anlama geldiğini zaten bildiği için, bu jestlerin icra edilmesinde ne tür malzeme kullanacağını ve nasıl yorumlayacağını eş zamanlı olarak belirlerler (Coşkun, 2017, s.63).

Soundpainter tarafından gösterilen jest anlam olarak bilinse de ne zaman hangi jestin verileceği bilinmediği ve anlık, performans sırasında geliştiği için performansçı hangi jestle karşılaşacağını bilemez. Bu sebeple düşünme sırasında pratik hareket etmelidir. İlk madde olan “jestleri tanıma”daki hıza ek olarak, hızlı düşünme ve karar verme, verilen jسته nasıl bir icra sergilemek istediği ya da yapabileceğini düşündüğü icraların hangisine karar vermek isteyeceğini belirleme de pratiklik konusunda hız sağlamaktadır.

3) İcra etme: İrcacılar, Soundpainter tarafından işaret edilen jestleri kendilerine izin verilen serbestlik çerçevesine göre icra ederler. Soundpainting jestlerinin bazıları icracılara daha sınırlı icra izni verirken, bazıları da oldukça serbest icra imkânı tanır. Soundpainter icracılara önce ne yapacaklarını işaret eder ve sonra başlama işaretini verir. İrcacıların icraya başlamaları için oldukça az zamanları vardır. İrcacıların verilen jسته göre uygun içeriği icra etmeleri beklenmektedir (Coşkun, 2017, s.63).

Soundpainter tarafından verilen jestler sonrası performansçı, ilk iki maddeki gerekliliklere ne kadar uygun davranırsa o kadar daha profesyonel performans sergileme şansı yakalayabilmektedir. Performansçının müzikal alt yapısının olması da performansın daha profesyonel ortaya konmasında diğer bir faktördür.

Sanatsal işaret dili olan Soundpainting’in amacı; anda ortak bir yaratım yapmak, anda kompozisyon yaratmaktır. Bu amaçla Soundpainter’ın hareketi verip bir kompozisyon yaratabilmesi için topluluğa dört tane söz dizimiyle hitap etmesi yani dört sorunun cevabıyla komut vermesi gerekmektedir. Bu dört söz dizimi, “Kim Yapıyor? Ne Yapıyor? Nasıl Yapıyor? Ne Zaman Yapıyor?” sorularını içermektedir.

Örneğin:

Kim Yapıyor? : Tüm Grup

Ne Yapıyor? : Uzun Ses

Nasıl Yapıyor? : Düşük Volume

Ne Zaman Yapıyor? : Şimdi

Yukarıdaki sorulara yönelik başlıklardaki temel unsurların sınıflandırılması kişisel (öznel olarak) deneyim, gözlem, görüşme, göstergebilim anlamlandırmaları ve bu konudaki yaptığım araştırmalarım ile ulaştığım bilgilere dayanmaktadır.

“Kim Yapıyor?” sorusu içindeki temel unsurlar:

Tüm grup (whole group), 1. grup- 2. Grup (groups), grubun geri kalanı (rest of group), bakır nefesliler (brass), perküsyon (percussion), yaylılar (strings), vokaller (vocalist), ağaç nefesliler (wood winds), beni izle (watch me) (Kişisel gözlem, 2024).

“Ne Yapıyor?” sorusu içindeki temel unsurlar:

Uzun ses (long tone), yarım ses aşağı/yukarı (pitch up/down), tarama (scanning), pointilizm, point to point, devam et (continue), birlikte (with), bu (this), ilişkilendir (relate to), minimalizm, değiştir (change), hafıza (memory), improvize, hareketi sese dönüştür (shapeline), alakasız şeyler yap (extended techniques), atak (hit), takılmak (stab freeze), havayla üretilen sesler (air sounds), ıslık (whistle), gülme (laughing), konuşma (speak), silme (erase), bekleme (wait) (Kişisel gözlem, 2024).

“Nasıl Yapıyor?” sorusu içindeki temel unsurlar:

Düşük/ yüksek ses (volume fader), yavaş/hızlı tempo (tempo fader) (Kişisel gözlem, 2024).

“Ne Zaman Yapıyor?” sorusu içindeki temel unsurlar:

5 sn. içinde başla (enter slowly), 5 sn. içinde bitir (exit slowly), fikrini bitir (finish your idea), başla (play), bitir (off) (Kişisel gözlem, 2024).

Performançının Soundpainter’a tepkileri:

Anlamadım (performers don’t understand), yapamıyorum (performers don’t this) (Kişisel gözlem, 2024).

Soundpainting içinde müzik, tiyatro, dans disiplinleri mevcuttur.

Soundpainting, Soundpainter, müzisyenler, aktörler, dansçılar ve seyircilerden oluşan farklı kişi ve gruplara sahiptir.

3.5. Vocal Painting

Vocal Painting (Vokal Sesle Boyama) , TIC (Akıllı Koro) yaklaşımının ikinci pedagojik alanıdır ve yaratıcılığa yönelik bir müzik öğretme- öğrenme yaklaşımıdır, bir yöntemdir. Resm   olarak yetmiş beş işaretten oluşan, hala geliştirilen bir işaret dili ve doğaçlama yapmaya yönelik koral bir çalışma tekniğidir (Baysal, 2023, s.52).

Vocal Painting yöntemini Jim Daus Hjern  e yaratmıştır. Prof. Hjern  e ,   ğretim üyeliğinin ve koro   efli  inin yanında “Vokal liderliği alanında profesör” unvanıyla RAMA Vokal Merkezi başkanlığını da yürütmekte. Aalborg'da; çevrim içi eğitim için gerekli teknolojiye sahip, yurtdışından gelen öğrencilere vokal liderlik eğitiminin verildiği uluslararası bir kampüsten sorumlu. Ayrıca, Norveç'teki Nord   niversitesi'nde vokal liderlik eğitimi veriyor ve Hollanda'daki Codarts ve Fontys Konservatuvarlarının s  perviz  rl  ğ  n   yürütüyor (Baysal, 2023, s.41-42).

Jim Daus Hjern  e tarafından Danimarka'da yaratılmış bu metot, güncel olarak 75 adet işaret içermektedir. Bu metot içerdiği işaretler sebebiyle vokal müzikte işaret dili olma özelliği taşıdığı da görülmektedir.   arkıcıların ve şefin özgürce do  a  lamasını ve koronun geri kalanıyla uyum içinde ilerlemesini sağlayan sözsüz bir iletişim sistemidir. Genellikle grubun önünde duran   ef, el ve vücut hareketlerini kullanarak, grup tarafından icra edilmek üzere bazı yönergeler verir.

Temel prensip, koro şeflerinin ve şarkıcıların becerilerini güçlendirerek, koro   arkıcılarına müzik sürecinde ortak sorumluluk vererek istedikleri müziği en verimli şekilde yaratabilmelerini sağlamaktır. Anahtar kelimeler yaratıcılık, etkileşim, yansıtma ve ortak sorumluluktur (Knutsen, 2021, s. 19).

Vocal Painting; oluşumu, uygulama biçimi ve çoğu kazanımları bakımından çıkış noktası olan Soundpainting işaret dili ve performansıyla benzer özellikler göstermektedir.

VOPA, Soundpainting'den (Walter Thompson (ABD) tarafından geliştirilmiştir) esinlenmiştir, ancak geleneksel   eflik tekniklerinin doğrudan tamamlayıcısı olarak düzenlenmiştir (Hjern  e, 2016, s.120).

Bu yöntemin Vocal Painting ismiyle adlandırılması, yöntemin uygulanış prensibi içinde korist, solist kavramlarından uzak durarak topluluktaki her bireye daha eşit bakıp, her bireyin “şarkıcı” olarak görülmesinden ve bu yöntemle bireysel ses gelişimini destekleyen bir pedagojik felsefe ve uygulama bir yapısı içinde olmasındandır. Aynı zamanda Baysal’ın (2023) çalışmasında Hjernøe yöntemine verdiği ismi şöyle açıklamıştır: “Bir okuyucu için doğaçlama yapmak siyah bir tuvali boyamak gibidir” (Baysal, 2023, s.53).

Vocal Painting, çok yeni bir metot olduğu için bilinirliği azdır ve müzik eğitimcileri tarafından da henüz yeni keşfedilen bir metoddur. Vocal Painting belirlenmiş bir stilde öğrenmenin aksine, kişinin bireysel seçimlerine ve yaratıcılıklarına izin vererek bireylerin kendi düzeylerine uygun performans göstermelerine olanak sağlamaktadır. Bu da kendilerine özgü bir stil yaratmalarına imkân vermektedir. Vocal Painting her yaş grubuna, her düzeyden bireye hitap etmektedir. Vocal Painting yöntemine ait uygulamalar esnektir, bu sebeple dönüştürülebilir yapıdadır. Bu yöntemde jestlerle yapılan yönlendirmelerle kişi doğaçlamasını kendine özgü ve hata payını da içinde barındırarak yapmaktadır. Performans anında da hata yapma payına sahiptir ve bunu, performansta hata yapmayı deneyimleyerek öğrenmektedir. Vocal Painting anda yeni yaratımlar ortaya çıkmasını sağlamaktadır. Kişi kendi müzikal sorumluluğunu üstlenmektedir. Vocal Painting yönteminde koro kendi içinde sürekli etkileşim hâlinindedir. Bu yöntemde koro şefi, geleneksel koro anlayışındaki gibi yönetici olarak değil yönlendirici olarak yer almaktadır. Şef bir öğretmen olduğunda, öğrencilerin yaratıcılığı öğretmenin jest seçimleriyle birleşerek büyümekte ve böylece deneyimsel bir öğrenme ortamı oluşarak yapılandırmacı bir öğrenme gerçekleştirilmektedir. Soundpainting uygulamasındaki gibi Vocal Painting’de de performansta kişi ister icracı, ister şef, isterse izleyici olarak etkin bir şekilde derse ve performans sürecine katılabilmektedir.

Vocal Painting yönteminin amaçları şunlardır:

- Koro içi iletişimi etkin hale getirmek.
- Koro içi etkileşimi arttırmak.
- Doğaçlama çalışmalarına temel oluşturarak koronun yaratıcılığını ve bireysel yaratıcılığı arttırmak.
- Anın müziğine odaklanmayı ve koristlerin sürekli uyanık kalmasını sağlamak.
- Vokal müzikte yenilikçi çalışmalara temel oluşturmak.

- Vokal müzik yapan kişilerin esnekliğini arttırmak.
- Koronun dinamizmini arttırmak (Baysal,2023,s.56).

Vocal Painting yöntemi uygulanırken dikkat edilmesi gereken hususlar şunlardır:

- Basitten karmaşığa doğru ilerlenmelidir.
- Doğaçlama esnasında kimseden kusursuz olunması beklenmemelidir, hata yapabilme alanı bırakılmalıdır.
- Hem VOPA lideri hem şarkıcılar her an uyanık olmalı ve birbirini dinlemelidir.
- Çalışmanın her aşamasında esnek olunmalıdır.
- Çalışmanın her aşamasında koro, dinamik tutulmalıdır. Koro lideri koronun enerjisi düşmeden zamanı geldiğinde yönlendirme yapabilmelidir.
- İşaretler kısım kısım verilmelidir.
- VOPA çalışmaları düzenli olarak tekrarlanmalıdır (Baysal,2023,s.56).

Vocal Painting'ı öğrenmek isteyenler Aalborg'daki RAMA Vocal Merkezinden, bizzat ya da online katılarak eğitim programlarından eğitim alabilmektedirler. Ya da telefondan VOPA isimli uygulamayı indirip içindeki sekmelerden Vocal Painting'e ait işaretlerin neler olduğu, ne anlama geldiği, nasıl uygulanması gerektiği gibi konular hakkında bilgi edinebilmektedirler.

Rama Vocal Merkezi, Kraliyet Müzik Akademisinin Danimarka'nın Aalborg şehrindeki Musikkens Hus Kültür Merkezinde bulunmaktadır.

Aalborg'daki Kraliyet Müzik Akademisi'nin bölümü Musikkens Hus'ta bulunmaktadır ve çok çeşitli, çok modern ve davetkar eğitim ve prova odaları ve kayıt stüdyolarına sahiptir. Ayrıca iki konser salonu da bulunmaktadır; Klasik müzik konserleri için bir salon, Pop ve Caz müzik konserleri için bir salon (Aalborg, 2023).

RAMA Vokal Merkezi'nin pedagoji ve sanatsal gelişim konusunda yüksek uluslararası düzeydeki itibarı, caz/pop koro yönetmenliğindeki gelişmeleri takip etmekle ilgilenen dünyanın dört bir yanından  ğrenci ve profesyonellerin ilgisini çekmektedir. Müfredat,  ğrencilere caz/pop koro müziğine özgü vokal tekniği, topluluk halinde şarkı söyleme, repertuar seçimi, aranjman, kompozisyon, doğaçlama ve şeflik teknikleri konularında

sağlam beceriler kazandırmaya odaklanır. Öğrenciler ayrıca diğer müzisyenlerle iş birliği yapma ve performanslar ve atölye çalışmaları aracılığıyla pratik deneyim kazanma fırsatına da sahip oluyorlar (Rama, 2024).

RAMA Vokal Merkezi'nde Vocal Painting, sanatsal ve pedagojik gelişim çalışmalarını yürüten eğitmenler:

Profesör Caz/Pop Korosu Yönetmeni ve Vocal Painting Yöntemi öncüsü Jim Daus Hjernøe, Doçent Caz/Pop Korosu Yönetmeni Malene Rigtrup, Öğretim Görevlisi Caz/Pop Korosu Yönetmeni Jesper Holm'dur.

3.5.1. Vocal Painting'in Teorik Temelleri

3.5.1.1. Akıllı Koro (TIC)

TIC, Kraliyet Müzik Akademisi Profesörü Jim Daus Hjernøe tarafından geliştirilen, koro şefleri ve koristlerin sanatsal sürecin sorumluluğunu paylaştığı bir müzik felsefesidir (TIC, 2023).

TIC düşüncesi, geleneksel koro yöntemlerini dönüştürerek koro, korist, solist, dinleyici kavramlarını yeniden tanımlar (Baysal, 2023, s. 51).

“Deneyimleyerek öğrenme” , TIC (Akıllı Koro) yaklaşımında ön planda olan amaçlardan biri (Baysal, 2023, s. 42).

TIC metodolojisi üç pedagojik alandan oluşur:

1. Müzikal becerilerin geliştirilmesi: Bu, entonasyon ve perde, ritim ve groove, ses ve karışım, yorumlama ve ifade ve genel performans gibi çeşitli yönlerle odaklanmayı içerir. Amaç koronun bu alanlardaki müzikal yeteneklerini geliştirmektir.
2. Vokal Boyamanın Uygulanması (VOPA): VOPA, TIC bünyesinde kullanılan ve koro için görsel ipuçları oluşturmak amacıyla belirli jestlerin kullanılmasını içeren bir tekniktir. Bu ipuçları koroyu performanslarında yönlendirmeye yardımcı olur ve müzikle daha derin bir anlayış ve bağlantı kurmayı kolaylaştırır.
3. Sesin, bedenin ve ruhun özgürleşmesi: TIC'in bu yönü, koro üyelerinin sesini, bedenini ve ruhunu özgürleştirmeyi ve kendilerini müzik yoluyla tam olarak ifade

etmelerine olanak sağlamayı amaçlamaktadır. Bireyselliği ve duygusal katılımı teşvik ederek daha özgün ve etkili bir performansı teşvik eder (TIC, 2023).

TIC ve VOPA içinde yer alan; kolaydan zor olana doğru öğrenim, her aşamada yardımcı olmak için anlayışlı olma, ideal veya soyut olandan önce somut olanı tanıtmak, her çalışmada yeni bir şey ekleme ilkeleri; *Dalcroze*, *Orff-Schullwerk* ve *Kodaly* yöntemi gibi müzik eğitimcisi John Curwen'in metoduna dayanıyor (Baysal, 2023, s.58).

Vocal Painting'de yer alan ve "Solfa" bölümünde kullanılan işaretler, Kodaly yönteminde de yer alan John Curwen'in bulduğu ve notaların işaretlerle ifade edildiği "fonomimi" olarak adlandırılan sistemdir. Bu işaretler nota okumaya geçişin ilk basamağını oluşturur. Yani hangi notanın hangi sese sahip olduğunun bilinmesinde beden dilinin kullanılmasını sağlar. Uygulanış sırasında elin havadaki yüksekliği sesin tiz ya da pes olduğunu ifade ederken, her notanın elle gösterim şekli de farklı isimlerde ve seslerde notaları ifade etmekte kullanılır. Ezgilerle bir tema oluşturulurken her ses bir vuruş olarak seslendirilir.

İlk kez John Curwen tarafından kullanılan, Maurice Chevé tarafından geliştirilen el işaretleri sisteminin asıl amacı, görsel bağlamda seslerin birbirleriyle ilişkisini kurarak doğru entonasyonla seslendirilmelerine yardımcı olmaktır (Şimşek ve Bilen, 2017, s.4311).

3.5.1.2. Doğaçlama

Hiç hazırlanmadan, birdenbire ve içine doğduğu gibi söyleme biçimi (Oxford Languages, 2023).

Doğaçlama, herhangi bir plana bağlı kalmaksızın, ansızın gelişen olayları tanımlamak için kullanılır (TDK, 2023).

Caz müzisyeni ve besteci Sidsel Endresen de doğaçlamayı "hareket anında beste yapmak" olarak tanımlamaktadır (Dillan, 2008, s. 85).

Doğaçlama, ya da emprovizasyon, en bilinen tabiriyle, belli bir zaman içerisinde, önceden yazılı olmayan bir şeyi çalmak veya söylemek anlamına gelir (Jazz, 2023).

Vocal Painting yönteminin en temel unsuru doğaçlamadır. Bu sebeple doğaçlamanın bireyde yaratacağı etkiler, yöntemin birey üzerindeki etkilerine katkı sağlayarak öğrencinin gelişimini olumlu yönde destekler.

Doğaçlamanın öğrencilere faydasını Bob Taylor (2000, s. 9-14) şu şekilde açıklar:

- i. Kendini İfade Etme: Doğaçlama, ğrencilerin kendilerini ifade etmelerine, grup içerisinde söz almalarına imkân sağlayarak, kendine güveni artırır. Daha da önemlisi, ilerinden gelen, yani kendilerine özgü olan sesi bulmalarına yardımcı olur.
- ii. Yaratıcılık: Öğrencileri öğrendiği tüm bilgileri (akor, dizi, parmak numarası, ritm, cümle, vb.) kullanarak her defasında yeni bir Şey ortaya çıkarmalarına olanak sağlar.
- iii. Problem özme: Karşılaştıkları problemleri o anda çözme konusunda tecrübe kazanmalarına yardımcı olur. Elindeki materyallerle nasıl bir müzik inŐa edebileceği konusunda düŐünmeye teşvik eder.
- iv. Takım alışması: Bir caz grubunda, lider ve onu takip edenlerin rolleri sürekli deėiŐir. Böylelikle ğrenci bazen grubu sürükleyen kişi olurken, bazen yapılanları gözlemleyen ve takip eden kişi olur.
- v. EleŐtiriye Açık Olma: Ego, i disiplin kontrolü ve eleŐtiriye açık olma konularında yardımcı olur. eŐitliliklere saygı duymayı ğretir. Topluluk içerisinde söz alma yetisini geliştirerek kendine güveni artırır.

Bob Taylor'ın ifadesinden hareketle doğaçlama, “kendini ifade etme, eleŐtiriye açık olma” bireyin öz güveni üzerinde; “takım çalışması” bireyin sosyalliği üzerinde; “yaratıcılık, problem çözme” bireyin etken ve üretken olması durumu üzerinde olumlu yönden etki göstermektedir.

Doğaçlama yeteneği gerekli bilgi ve tekniğe sahip olunduğunda beyinde alışkanlık olarak görülebilecek düzeyde teknik uėraŐa enerji harcamayarak, solo almaya bütün beyindeki enerji ile yönelimi sağlar (Krumhansl, 1990).

3.5.1.3. Bobby McFerrin ve Circle Singing

Bobby McFerrin, Grammy dll Amerikalı Şarkıcı, orkestra Şefi ve söz yazarıdır. dllerini “en iyi caz vokal performansı, yılın en iyi Őarkısı, yılın en iyi kaydı ve caz albümü” gibi dallarda almıŐtır. Müzik kariyerine sahne ismiyle yayımladığı albmyle baŐlamıŐ ve "Don't Worry, Be Happy" adlı Őarkısıyla büyük bir başarı elde etmiştir. San Francisco Senfoni, New York Filarmoni, Chicago Senfoni, Israel Filarmoni, Los Angeles Filarmoni ve London Filarmoni gibi birçok orkestrada konuk orkestra Şefliği yapmıŐtır.

Şarkıcı, orkestra şefi ve vokal fenomeni Bobby McFerrin, yakın zamanda Jutland Müzik Konservatuari'na yardımcı profesör olarak atandı. "Ritmik koro şarkı söyleme, Jutland Müzik Konservatuari'nin çok özel odak alanlarından biridir; Danimarka'nın bu alandaki tek profesörlüğüne sahibiz", diyor rektör Thomas Winther.

McFerrin ile yapılan anlaşma konservatuvarın ritmik koro şefliği profesörü Jim Daus Hjernø aracılığıyla gerçekleşti. Bu, konservatuvarın McFerrin'in ajansı Original Artists ile işbirliği içinde vokal toplulukları için doğaçlama konusunda Eylül 2011'de başlaması beklenen yepyeni bir uluslararası yüksek lisans programı geliştirdiği anlamına geliyor.

Eğitim öncelikle birkaç hafta sonunda gerçekleşecektir. Öğretim kısmen konservatuvarın kendi öğretmenleri tarafından, kısmen de Bobby McFerrin çevresindeki çevreden gelen misafir öğretmenler tarafından yürütülüyor. Eğitim, katılımcılara McFerrin'in örneklediği belirli tarzda vokal toplulukları için doğaçlama öğretme konusunda sertifika verecek. Jyske Musik konservatorium dünyada bu teklife sahip olan tek kurumdur (McFerrin, 2023).

McFerrin, vokal topluluğu Voicestra ile birlikte onlarca yıldır bu alanda öncü olmuştur ve vokal doğaçlamada geleneğin önde gelen taşıyıcılarından biri olarak kabul edilmektedir (Knutsen, 2021, s.19).

Circle Singing

Orijinal versiyonu Amerikalı şarkıcı Bobby McFerrin tarafından geliştirilmiştir. Solistin daha sonra vokal topluluğunda uygulanacak fikirleri doğaçladığı bir sanat biçimidir. Tüm topluluğun doğaçlama yapacağı kesin değildir. Topluluk devreye girer; her şey şarkıcının fikirlerine ve müzikal yapıya bağlıdır. Bobby McFerrin çember şarkılardan oluşan konserlerinin tamamını doğaçlama olarak gerçekleştirir; burada elbette ortaya çıkan müzikal fikirleri çok hızlı bir şekilde devralabilecek ve icra edebilecek yetenekli bir vokal topluluğuna sahip olmanız ön koşuldur, tıpkı tamamen doğaçlama olan bir konserin tamamında ayrıntılar ve çeşitlilik yaratmak için solistin muazzam miktarda enerji gerektirmesi gibi. Burada VOPA işaretleri kullanılmamıştır (Hjernø, 2016, s.153).

Gruplar, grup lideri ya da koro lideri tarafından yeni bir işaret gelene kadar koro içinden bir kişinin ürettiği müzik cümlesini ritmik ya da melodik şekilde defalarca tekrar ederler. Bu döngünün temeli Bobby McFerrin'in geliştirdiği *circlesinging* (döngüsel şarkı söyleme) tekniğidir. Aslında bu yöntem; Afrika'da, Kafkasya'da, Amerikan yerlileri içinde, Asya'da, Anadolu'da dünyanın farklı bölgelerinde kullanılan kadim bir gelenektir (Baysal, 2023, s.55).

CircleSinging, müziğin neredeyse her disiplinini (doğaçlama, besteleme, düzenleme, performans, öğretme, orkestra şefliği, teori, kulak eğitimi) tek bir entegre egzersizde birleştiren bir müzik becerileri eğitimi atölyesidir (Rogertreece, 2023).

3.5.2. Vocal Painting’de Kullanılan İşaretler ve Anlamları

Hjernøe “VOPA-5” olarak ifade ettiği, müzikal ifade için önemli gelişmeler sağlayabilmek adına Vocal Painting’in ilk 5 işaretinin bilinmesinin yeterli olduğunu belirtmiştir.

Koro şefi ve koro en azından VOPA-5 kullanımına aşina olduğunda, ritmik DNA kodunu analiz etmek ve ifadeyi temel parametreler dahilinde işlemek için doğrudan bir kestirme yoldur. Ve harika sonuçlara ve aslında ne kadar hızlı çalıştığına şaşıracaksınız (Hjernøe, 2016, s.151).

5 başlangıç işareti şunlardır:

- Kısa notlar (Staccato'nun karşılığı)
- Uzun tonlar (Legato'ya eşdeğer)
- Enerji Verici (Perdeler kullanılmadan genel ifade)
- Dışsallaştırma (Genel ifade)
- İşitilebilir alt bölümler için filtre (notalar arasında doğaçlama dolgu) (Hjernøe,

2016, s.150).

The Intelligent Choir
Vocal Painting

Vocal Painting Intro

Learn VOPA

Solfa

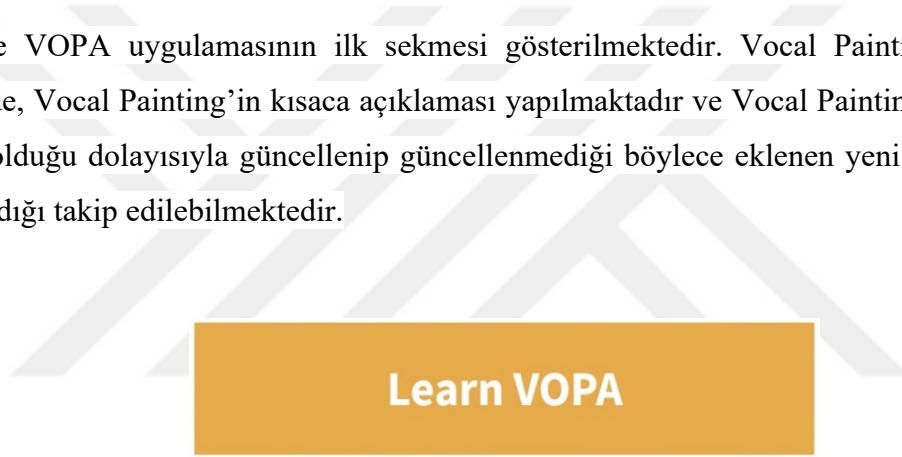
Şekil 1. VOPA Uygulama Sekmeleri.

Şekil 1’de VOPA uygulama sekmeleri gösterilmektedir. VOPA uygulamasındaki sekmelerde jestlerin neler olduğu kısa açıklamalarıyla ve video gösterimiyle birlikte yer almaktadır. Uygulama açıldığında üç menü görülmektedir. Bu menüler: Vocal Painting’e giriş, VOPA öğrenme ve Solfa’dır.

Şekil 2. VOPA Uygulama İlk Sekme.

Şekil 2’de VOPA uygulamasının ilk sekmesi gösterilmektedir. Vocal Painting’e giriş sekmesinde, Vocal Painting’in kısaca açıklaması yapılmaktadır ve Vocal Painting’in hangi versiyon olduğu dolayısıyla güncellenip güncellenmediği böylece eklenen yeni işaretlerin olup olmadığı takip edilebilmektedir.

Şekil 3. VOPA Uygulama İkinci Sekme.

Şekil 3’te VOPA uygulamasının ikinci sekmesi gösterilmektedir. VOPA öğrenme sekmesinde, Vocal Painting’de kullanılan jestlerin anlamları ve nasıl yapıldıkları, kısa örneklerle yer almaktadır.

İşaretlerin açıklamaları; kişisel (öznel olarak) deneyimlerim; Chromas korosunun çalışmaları, konserleri ve videoları üzerindeki gözlemlerim, yaptığım görüşmelerim; VOPA uygulamasında bulunan videolardan edindiğim gözlemlerim, gösterebilim anlamlandırmalarım ve bu konudaki yaptığım araştırmalarım ile ulaştığım bilgilere dayanmaktadır.

Hjernøe’nin bahsettiği ilk 5 başlangıç işaretin, VOPA uygulamasındaki sırasıyla aşağıdaki Tablo 1’de yer verilmiştir.

Tablo 1

VOPA İlk Beş Başlangıç İşareti

 Energize	 Externalize	 Long Notes	 Short Notes	 Ghost Notes
Energize işareti, perdesiz şarkı söylemek yani dinamikleştir ve ritmi ön plana çıkar anlamına gelmektedir. Müzikal perdeleri kullanmadan recitatif şekilde ritmiyle söylemek anlamına gelmektedir. İşaret, sağ el yumruk yapıp elin dış kısmı karşıyı gösterecek şekilde yapılır.	Externalize işareti, müzikal perdelerle söyle, değişiklikleri silerek ana temaya-melodiye dön anlamlarına gelmektedir. İşaret, sağ el açık ve parmaklar birbirinden ayrı, elin dış kısmı karşıyı gösterecek şekilde yapılır.	Long Notes işareti, legato yani sesleri bağlı söylemek anlamına gelmektedir. (Soundpainting karşılığı uzun düz ses anlamına gelmektedir. İşaret yukarıda bir yerde göstererek yapılırsa tizde uzun düz ses, ortada bir yerde göstererek yapılırsa orta tonda uzun düz ses, aşağıda bir yerde göstererek yapılırsa peste uzun düz ses yapılması istendiği	Short Notes işareti, staccato (portato) yani kesik kesik söylemek anlamına gelmektedir. İşaret, iki el açık eller karşıyı işaret edecek şekilde ortada sağ eli sol elin üstüne koyarak gösterilir.	Ghost Notes Türkçe karşılığı hayalet notalar demektir. İşaret, yazılı notaların etrafında serbest ritmik dolgu yapmak anlamına gelmektedir. Yazılı notaları seslendirirken bu notaların önüne ya da arkasına küçük ritmik doğaçlamalarla doldur anlamındadır. İşaret yapılırken energize ya da externalize işaretleriyle birlikte yapılır. Sol el energize yaparken sağ el avuç içi yere

anlamına gelmektedir.) İşaret, iki el ortada yan yana, parmak uçları kapalı bir şekilde birleştirerek elleri ters yönlere doğru düz bir şekilde uzaklaştırarak gösterilir. Sanki yatay bir ipin ortasından tutup iki eli de ters yönlere hareket ettirerek siliyormuş gibi yapılır.	bakacak şekilde üzerine kapatılarak ya da sol el externalize yaparken sağ el avuç içi yere bakacak şekilde üzerine kapatılarak gösterilir. Kapatılan sağ el geri alınıp kaldırıldığında ghost notes eylemi sonlandırılarak sol eldeki işaret neyse (energize ya da externalize) ona göre söylemeye devam edilir.
--	--

Diğer işaretlere, VOPA uygulamasındaki sırasıyla aşağıdaki Tablo 2’de yer verilmiştir.

Tablo 2

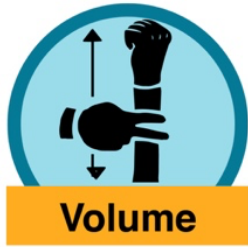
VOPA'daki Diğer İşaretler

Continue (Devam et) işareti, yaptığın şeye (bir başka yönlendirme gelene kadar) devam et anlamına gelmektedir. Hareket iki elin işaret parmakları açık diğer parmaklar kapalı ve parmak uçları birbirini gösterecek şekilde tutularak yuvarlak çizer gibi hareket ettirerek yapılır. Soundpainting'de de aynı şekilde gösterilmekte ve aynı anlamda bulunmaktadır.

This is (Budur) işareti; performans anında yapılan değişikliği korumak, onu devam ettirmek anlamına gelmektedir. Sağ el avuç içi aşağı bakacak şekilde açık olarak, eli sağ sola hareket ettirerek gösterilir. Soundpainting'de de aynı şekilde gösterilmekte ve aynı anlamda bulunmaktadır.

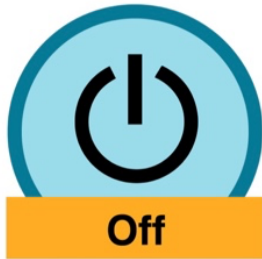

Volume işareti, hem ses seviyesini ayarlamak için hem de azalarak bitirmek için (fade out) kullanılan bir jesttir. Hareket ses seviyesini ayarlamak için, sol el sabit yukarıya doğru avuç yumruk şeklinde yapılarak tutulur, sağ el de yatay şekilde iki parmak açık (v şeklinde) diğerleri kapalı tutulup sağ kolu yukarı aşağı hareket ettirerek yapılır. Sesi arttırmak için yukarı yönlü hareket, sesi azaltmak için aşağı yönlü hareket yapılır. Soundpainting'de de “volume fader” adıyla kullanılır. Hareketi yaparken sabit duran kol üzerinde hareket eden el yatay konumda değil dikey konumda hareket etmektedir. Parmaklar yukarı bakacak şekilde hareket etmektedir. Hareket yavaş yavaş yukarı ve aşağı yönlü kaydırılarak kullanıldığında, müzikte “crescendo- decrescendo” yapılmaktadır. Vocal Painting'de hareket azalarak bitirmek için (fade out), sol el sabit yukarıya doğru avuç yumruk şeklinde yapılarak tutulur, sağ el de yatay şekilde iki parmak

açık (v şeklinde) diğerleri kapalı tutularak ve avuç içi yere bakacak şekilde yani yatay konumda tutulup kolu aşağı hareket ettirerek yapılır.

Tempo işareti, tempoyu ayarlamak için kullanılır. Hareket, sol el sabit yukarıya doğru avuç açık ve düz bir şekilde yapılarak tutulur, sağ el de yatay şekilde avuç açık ve düz tutularak kolu yukarı aşağı hareket ettirerek yapılır. Tempoyu arttırmak için yukarı yönlü hareket, tempoyu azaltmak için aşağı yönlü hareket yapılır. Tempoyu kapatmak için de ölçek olarak kullanılan dikey kol üzerinden diğer el dışarı yönlü hareket ettirilerek gösterilir. Soundpainting’de de “tempo fader” adıyla aynı şekilde kullanılır.

Off (Kapat) işareti, yaptığın şeyi bitirmek, performansı kapatmak anlamına gelmektedir. Hareket iki el de birbiriyle paralel, avuç içleri sağ yana bakacak şekilde sanki bir perdeyi tutup sağ yana doğru çeker gibi yapılır. Soundpainting’de de aynı şekilde gösterilmekte ve aynı anlamda bulunmaktadır.

Basic Steps işareti, temel adımlar anlamına gelmektedir ve 4 farklı şekilde yapılmaktadır. Koroda müziği birlikte yapmak ve hissetmek için kullanılır.

1. temel adım (Afro adım): 4/4’lük ölçüde, her adım güçlü vuruşu yapar şekilde duyularak iki ileri iki geri adım atılarak yapılır. Hareketi, sol avuç içi yukarı bakacak şekilde ve avuç içinde bir şey varmış gibi tutulup sağ el avuç içi aşağı bakacak şekilde işaret ve orta parmak açık diğerleri kapalı tutularak sol avucun üstünde dikey şekilde sallanır. Hareketin devamında

sol el aynı kalır ve sol el üzerinde sağ elle yarım daire çizerek 1 işareti yapılır.

2. temel adım (Gospel adım): 4/4'lük ölçüde, 1. ve 3. adım güçlü vuruşu yapar şekilde duyularak sağa ve sola doğru adım atılarak yapılır. Hareketi, sol avuç içi yukarı bakacak şekilde ve avuç içinde bir şey varmış gibi tutulup sağ el avuç içi aşağı bakacak şekilde işaret ve orta parmak açık diğerleri kapalı tutularak sol avucun üstünde dikey sallanır. Hareketin devamında sol el aynı kalır ve sol el üzerinde sağ elle yarım daire çizerek 2 işareti yapılır.

3. temel adım (Half time- Yarı zamanlı adım): 4/4'lük ölçüde, sadece 1. adımlar güçlü vuruşu yapar şekilde duyulup iki, üç, dördüncü vuruşlar içten ritim tutularak sağa ve sola doğru adım yapılmasıdır. Burada üçüncü vuruşta yarım güç (bu vuruş alkış yapılarak da ifade edilir) vardır. Hareketi, sol avuç içi yukarı bakacak şekilde ve avuç içinde bir şey varmış gibi tutulup sağ el avuç içi aşağı bakacak şekilde işaret ve orta parmak açık diğerleri kapalı tutularak sol avucun üstünde dikey sallanır. Hareketin devamında sol el aynı kalır ve sol el üzerinde sağ elle yarım daire çizerek 3 işareti yapılır.

4. temel adım (Backbeat- Geri vuruşlu adım): 4/4'lük ölçüde, sadece 2. ve 4. adımlar güçlü vuruşu yapar şekilde duyulup iki, üç, dördüncü vuruşlar içten ritim tutularak sağa ve sola doğru adım yapılmasıdır. Hareketi, sol avuç içi yukarı bakacak şekilde ve avuç içinde bir şey varmış gibi tutulup sağ el avuç içi aşağı bakacak şekilde işaret ve orta parmak açık diğerleri kapalı tutularak sol avucun üstünde dikey sallanır. Hareketin devamında sol el aynı kalır ve sol el üzerinde sağ elle yarım daire çizerek 4 işareti yapılır.

Subdivisions işareti, alt bölümlere anlamına gelmektedir. Yani vuruşları daha küçük alt bölümlerine ayırmak anlamına gelir. Subdivisions'ta ostinatolarda kullanılabilecek 5 farklı işaret ve tartım kalıpları mevcuttur. Bu kalıplar üç ana ögeyi içinde barındırır. Bunlar; vuruş, alt bölümlere ve vurgudur. İşaretlerin her biri verildiğinde o işaretleri temsil eden tartım kalıpları seslendirilir. Tartımlar sırasıyla:

1- 4'lük nota: di

2- 8'lik nota: di da

3- 16'lık nota: di gi da ga

4- 8'lik üçleme: di ba da

5- 4'lük üçleme: di-i da-a ba-a

Hareketleri sırasıyla:

1- İki elde de bir rakamı gösterilerek “di” hecesi söylenirken eller ileriye doğru itilir.

2- İki elde de iki rakamı gösterilerek “di- da” heceleri söylenirken “di” hecesinde eller ileriye doğru itilir, “da” hecesinde eller geriye doğru çekilir.

3- İki elde de dört rakamı gösterilerek “di-gi-da-ga” heceleri söylenirken “di-gi” hecelerinde eller ileriye doğru itilir, “da-ga” hecelerinde eller geriye doğru çekilir.

4- İki elde de üç rakamı aşağıya dönük bir şekilde gösterilerek “di-ba-da” heceleri söylenirken, eller aşağıya doğru itilir ve sanki bir yere çarpmış gibi yukarıya doğru geri çekilir. Bu hareketi yaparken sekizlik nota üçleme tartımı nasıl seslendiriliyorsa aynı şekilde ve hareketle birlikte aynı senkronunda “di-ba-da” heceleriyle söylenerek yapılır.

5- İki elde de bir rakamı aşağıya dönük bir şekilde gösterilerek “di-i” “da-a” “ba-a” hecelerinin her biri tek tek söylenirken,

eller aşağıya doğru itilir ve sanki bir yere çarpmış gibi yukarıya doğru geri çekilir. Bu hareketi yaparken dörtlük nota üçleme tartımı nasıl seslendiriliyorsa aynı şekilde ve hareketle birlikte aynı senkronunda “di-i” “da-a” “ba-a” heceleriyle tek tek söylenerek yapılır.

Solfa, içinde bir çok işaret barındırır. Hareketlerle solfej yapılması anlamına gelir. Solfa’da kullanılan işaretler Kodaly yönteminde de yer alan ve John Curwen’in bulduğu, notaların işaretlerle ifade edildiği “fonomimi” olarak adlandırılan sistemdir. Her notanın bir hareketi vardır. Hangi hareket gösterilirse o harekete ait notanın sesinin önce zihinsel olarak duyulması sonra da yüksek sesle verilmesi beklenmektedir. Hareketler ayrıntılı olarak Solfa sekmesi başlığında verilmiştir.

Fermata işareti, notanın değerinin uzatılması anlamına gelir. Notanın ne kadar süre uzatılacağı, hareketi veren şefin takdirine bağlıdır. İşaret, şef tarafından gösterildiğinde o andaki seste kalınması, sesin tutulması yani o seste donarak sesin sürdürülerek uygulanması anlamına gelmektedir. Hareket iki el yumruk yapılmış şekilde yumruklar dikey konumda dururken sağ yumruk sol yumruk üzerine konularak gösterilir. Soundpainting’de bu işaret “stab freze” ismiyle yer almaktadır. Harekette minik farklılık söz konusudur. Sol el açık yukarı bakacak şekilde kol ileri uzanmış halde beklerken dondurulmak istenen noktada sağ el yumruk şekilde açık olan sol el üstüne doğru inerek gösterilir ve el kaldırıldığında kaldığı yerden melodi devam eder.

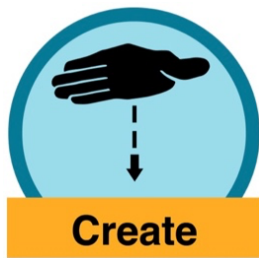
Body (vücut) işareti, ayak ve el hareketlerini aynı anda bitir anlamına gelmektedir. Bu hareket verildiğinde sadece vücut hareketleri bitirilir, ses veya ritimle ilgili yapılan performansı etkilemez. Bu hareket açık ve kapalı olarak yani harekete başla ve hareketi bitir olarak iki şekilde gösterilir.

Harekete başla, sağ el açık ve avuç içi bedene dönük şekilde yüzden başlayarak göğüs altına kadar sürükleyerek gösterilir.

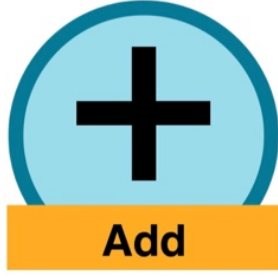
Hareketi bitir, iki el vücudun iki yanında avuç içleri vücuda dönük olarak, kulakların hizasından başlayıp yarım daire oluşturacak şekilde önden vücudun iki yanına doğru bırakılarak gösterilir.

You (sen) işareti, kısa bir süre sonra bir şeyler yapmak üzere seçilmek anlamına gelmektedir. Hareket, seçilen kişi işaret edilerek işaret parmağıyla gösterilir. Soundpainting'de de aynı şekilde gösterilmekte ve aynı anlamda bulunmaktadır.

Create (yaratmak) işareti, bir döngü oluşturmak ya da bir döngü söyleniyorsa onu söylemeye devam ederek mevcut döngüyü daha geliştirmek anlamına gelmektedir. Bu döngü cümlesi diğer şarkıcılar tarafından kopyalanarak söylenmeye devam edilecektir. Döngü ise bir müzik cümlesi, melodisi anlamına gelmektedir. Mevcut bir müzikten alıntı bir müzik cümlesi olmamalı, yeni yaratılmış özgün bir cümle olmalıdır. Hareketi, sağ el bir şey tutarmış gibi hafif kıvrık avuç içi karşıya bakacak şekilde yukarıdan aşağı yönlü eli kaydırarak yapılır.

Add işareti, eklemek anlamına gelmektedir. Hareket başka hareketlerle kombin şekilde yapılır. Bir hareketi başka bir hareketle birlikte yapmayı ifade eder. Hareketi, iki el vücudun önünde, eller açık, parmaklar birleşik ve x işareti yapacak şekilde çapraz pozisyonda tutularak yapılır. Soundpainting’de “with” adıyla ve “ile” anlamında kullanılmaktadır. Vocal Painting’de de “with” adıyla da kullanılmaktadır.

Örneğin: You- create- clap- add (with)- energize.

Clap işareti, el çırpma anlamına gelmektedir. Hareket verildiğinde alkış yapılması beklenir. Hareketi, sağ el avuç içi yukarı bakacak şekilde açıkken sol eli avuç içi aşağı bakacak şekilde sağ elin üzerine koyarak yapılır. Soundpainting’de de aynı şekilde gösterilmekte ve aynı anlamda bulunmaktadır.

Limiter işareti, sınırlamak anlamına gelmektedir. Yapılan ya da yapılması istenen şeyin sınırlandırılarak yapılması beklenir. Örneğin: melodiyi belirli bir sesle harfle sınırla (do, sol vb.) ya da dört ölçüyle sınırla vb. Hareketi, sağ el avuç içi aşağı bakacak şekilde yumruk yapılarak tutulur ve sol elle sağ elin bileğini üstten tutarak hareket tamamlanarak gösterilir. Soundpainting’de de aynı şekilde gösterilmekte ve aynı anlamda bulunmaktadır.

Solo

Solo işareti, şefin gösterdiği kişinin ya da kişilerin solo yapmasını ifade eden bir işarettir. Bu işaret sırasında korodaki diğer kişiler aynı melodiyi tekrar ederek söylerken solo işareti verilen kişinin sözlü ya da sözsüz bir doğaçlama melodiyi eşlik etmesi beklenir ve soloyu yapacak kişi ön planda durmalıdır. Hareket, birini önce işaret edip sonra yine işaret ederek işaret parmağı açık şekilde daireler çizerek yapılır. Soundpainting'deki improvise işaretine görsel olarak benzemese de anlamsal olarak benzer. Soundpainting'de improvize iki el birleştirilip üçgen yapılarak gösterilir. Bu hareket sonrasında da belirtilen kişi ya da grubun özgün bir doğaçlama yapması beklenir.

End solo

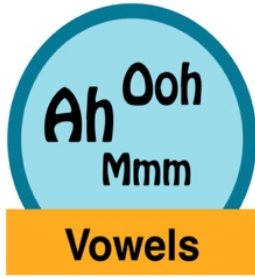
End Solo işareti, soloyu bitir anlamına gelmektedir. Solo yapan kişinin solosunu toparlayarak bitirmesi anlamında yapılmaktadır. İşaret, sağ elin avuç içi aşağı bakacak şekilde bir şey tutacakmış gibi parmakların hafif araklı olarak açılıp yukarıdan aşağıya “s” çizer gibi yaparak gösterilir. Soundpainting'de “finish your idea” işaretine görsel olarak benzemese de anlam olarak aynıdır. Soundpainting'de sağ el baş parmak ve işaret parmağı kalem tutar gibi birleşik şekilde yukarıdan aşağıya “s” çizer gibi yaparak gösterilir.

Harmonize

Harmonize işareti, armonize et anlamına gelmektedir. Melodiye ait kök seslerin tiz ya da pes üçlüsü ya da beşlisinin söylenmesinin istendiği anlamındadır. Daha basit olarak melodinin üçlüsünden ya da beşlisinden çift sesini yapmak şeklinde de ifade edilebilir. İşaret, sağ elin dışı karşıyı gösterecek şekilde dikey konumda üç parmak (işaret, orta ve yüzük parmağı) açık olarak yani üç rakamı gösterilerek yapılır. Harmonize işareti yapılıp, el yatay konumda ve açık

olarak yukarıda bir yerde gösteriliyorsa tiz üçlü, yatay konumda ve açık olarak aşağıda gösteriliyorsa pes üçlü; el yatay konumda ve açık olarak daha yukarıda bir yerde gösteriliyorsa tiz beşli, yatay konumda ve açık olarak daha aşağıda gösteriliyorsa pes beşli söylenmesi isteniyordur.

Vowels işaretleri; ünlü harflerle seslendir anlamına gelmektedir. Bu ünlü harfler i, e, a, o, u'dur. Sesli harflere özgü işaretlerle yani söylenen melodi hangi ünlü gösterildiyse o ünlüyle söylenmesi ya da döngü varsa döngünün belirtilen ünlü harfle seslendirilmesi istenmektedir. Mevcut sessiz harfler bırakılır ve içindeki ünlü harfler istenen tek ünlüyle değiştirilerek söylenir. Sessiz harflerin de eklenmesi isteniyorsa ünlü harfe özgü işaretten sonra "with" işaretinin de gösterilmesi gereklidir.

Ünlü harflere özgü işaretlerin gösteriliş şekilleri;

"İ" ünlüsü için sessizce "i" derken, işaret parmağını çene yanında dikey pozisyonda tutarak gösterilir.

"E" ünlüsü için sessizce "e" derken iki el avuç içleri birbirine bakacak şekilde ters üçgen yaparak gösterilir.

"A" ünlüsü için sessizce "a" derken, iki el avuç içleri birbirine bakacak şekilde üçgen yaparak gösterilir.

"O" ünlüsü için sessizce "o" derken, sağ el tüm parmakları kapalı "o" yaparak ve karşıyı gösterecek şekilde yapılır.

"U" ünlüsü için sessizce "u" derken, sağ el çene altında tüm parmaklar kapalı "u" yaparak ve parmak uçları yukarı gösterecek şekilde yapılır.

Tüm bu işaretler arasında bir tane konson harfle seslendirilmesi istenen ve kapalı ağız olarak söylenmesi anlamına gelen "M" konsonu mevcuttur. "M" konsonu için

işaret, sağ el tüm parmaklar uçlarından birbirine birleştirilmiş ve dudaklar birleşik (kapalı), parmaklar dudağı gösterecek bir şekilde yapılır. Soundpainting’de de aynı şekilde gösterilmekte ve aynı anlamda bulunmaktadır.

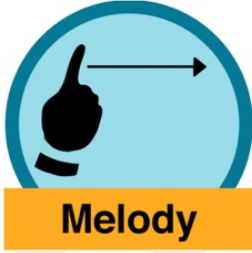

Air işareti, havalı söyle anlamına gelmektedir. İki şekilde kullanımı vardır. İlk kullanımı; sağ el yan tutulur avuç içi sola dönüktür, işaret ve orta parmakla “v” şeklinde yaparak ve sağ sola fırçayla boyar gibi hareket ettirerek gösterilir. Söylenen melodinin gırtlığa sürtünerek yani havalı (nefes hışırtısıyla) olarak söylenmesi anlamındadır. İkinci kullanımı; Sağ el yatay tutulur avuç içi aşağı dönüktür, işaret ve orta parmakla “v” şeklinde yaparak ve yukarıdan aşağıya doğru hızlıca vurur gibi hareket ettirerek gösterilir. Nefesle çıkarılan, efekte benzer anlık seslerin yapılması anlamına gelmektedir. Örneğin, kola içtikten sonra çıkarılan “ehh” sesi gibi. Soundpainting’de “air sounds” adıyla yer almaktadır ve hava sesleri (ıslık, cıvıltı, hışırtı gibi) üretmek anlamında kullanılır. Hareketi, sağ el avuç içi bedene dönük, işaret ve orta parmakla “v” şeklinde yaparak ve parmaklar dudakta tutularak gösterilir.

Match işareti, kişileri ya da grupları eşitlemek anlamına gelmektedir. Yani bir kişi ya da grubun sesini, vücut hareketlerini, hayalet notalarını vb. diğer işaret edilen ikinci kişi ya da gruplara göre (ikinci gösterilen “rehber” kişi ya da grubu oluşturur) eşitleyerek kullanmasını ifade eder. Hareketle iki kişi ya da gruplardan biri rehber olarak seçilir ve diğer grubun ona uyumlu olarak performansını sürdürmesi beklenir. İşaret, bu hareket öncesi kişi ya da gruplar işaret edilerek gösterilir sonra iki elin avuç içleri yeri gösterecek şekilde tutularak rehber olması istenen kişi ya da grubun

olduğu taraftaki el yatay konumda diğerk elin üstüne konarak hareket tamamlanarak ifade edilir. Soundpainting’de de bu işaret aynı şekilde gösterilmekte ve aynı anlamda bulunmaktadır.

Melody işareti, döngüsel söylenecek bir melodi cümlesi yaratılması anlamına gelmektedir. İşareti, create işaretiyle kombin olarak gösterilir. Create işareti sonrası şefin eliyle kendi bedeni üzerinde sağdan sola çizgi çizer gibi hareket ettirerek gösterilir. Soundpainting’de de bu işaret aynı şekilde gösterilmekte ve aynı anlamda bulunmaktadır.

Synchronize işareti, bir kişi ya da bir grubun söylediğı melodiyi, orjinaline mümkün olduğunca en yakın şekilde kopyalayarak- klonlayarak söylemesi, senkronize olması anlamındadır. İşareti, iki el vücudun önünde, avuç içleri birbirine dönük ve parmaklar açık şekilde tutulur. Eller birbirine doğru hareket ettirilir, tüm parmaklar birbirine geçirilip kenetlenerek gösterilir. Soundpainting’de de bu işaret aynı şekilde gösterilmekte ve aynı anlamda bulunmaktadır.

Relate to işareti, ilişkilendir anlamına gelmektedir. Bir kişinin hangi kişiyle ya da grupla ilişkileneceği isteniyorsa, onlar işaret edilerek gösterildikten sonra işaret yapılır ve ilk gösterilen kişi, melodisini, ritmini veya yapabileceğı herhangi bir müzikal eylemi ikinci gösterilen kişi ya da grupla ilişkili olacak şekilde yapmaya başlar. İşareti, iki elin işaret parmaklarının vücudun önünde çengel yaparak birbirine geçirilmesiyle gösterilir. Soundpainting’de de aynı anlamda kullanılır. Fakat Soundpainting’de işaret, kişi ya da gruplar gösterildikten sonra iki elin işaret parmakları karşıyı

gösterecek şekilde yatay konumda tutularak ortada birleştirilip birbirine sürtülerek gösterilir.

Minimalism işareti, yaratılacak melodi ya da ritmik bir yapının, çok kısa cümlelerle tekrarlı olarak ifade edilmesi anlamına gelmektedir. Oluşturulacak müzik cümlesinin her yapısının en minimal olarak yaratılması ve tekrar edilmesi şeklindedir. İşaret, iki elin parmaklarının vücut önünde dış yüzeyinden yani ters şekilde ortada birleştirilerek gösterilir. Soundpainting’de de bu işaret aynı şekilde gösterilmekte ve aynı anlamda bulunmaktadır.

Go to Tonic işareti, birinci dereceye yani tonik sese git anlamına gelmektedir. Melodideki bütün seslerin tonik yani birinci dereceden söylenmesini ifade eder. Yani işaret verildikten sonra melodi söylenmeye devam eder fakat tüm notalar sadece tonik notada seslendirilir. İşareti, önce sağ elin baş hizasında avuç içi karşıya bakar şekilde dur yapar gibi tutulur, sonra yarım daire çizerek avuç içi yukarıya bakacak şekilde bedenin önüne getirilir bu pozisyonda sağ elin parmak uçları sola bakar, sonra sol elin işaret parmağı açık diğer parmaklar kapalı olarak sağ elin ortasına dokunularak gösterilir.

Memory işareti, hafızada tut anlamına gelmektedir yani kısa süreli hafızada tut anlamındadır. İşaret verildiğinde, yönlendirmelerle müzikte yapılan çeşitli parametrelerdeki değişikliklerini (değişiklik yapılan melodiyi, aktiviteyi, performansı) hafızada tut ve yeniden istendiğinde kısa süreli hafızaya alınan o melodiyi, aktiviteyi, performansı yeniden söyle şeklinde ifade edilir. Bir kaç tane hafıza kaydı

depolaması yapılabilir. Bunun için işaret sonrası kaçınca sırada depolanan hafıza kaydının yapılması isteniyorsa, hafıza işaretinden sonra hangi sıradaysa 1,2,3,4 gibi o rakam işaret edilir. İşaret, sağ elin işaret parmağı açık diğer parmaklar kapalı, elin dış yüzeyi karşıya dönük, işaret parmağı yukarı yönde, kaşın yanına dokunarak gösterilir. Soundpainting’de de bu işaret aynı şekilde gösterilmekte ve aynı anlamda bulunmaktadır.

Palette işareti, palet anlamına gelmektedir. İşaret verildiğinde, daha önce çalışılarak provası yapılmış bir kısa müzik parçasını, bir şarkı nakaratını ya da bir kaç ölçüden oluşan bağımsız bir müzik parçasını palet olarak gösterir ve işaret verildiğinde paletin etkinleştirilerek söylenmesini ifade eder. Birden fazla palet bulunabilir. Bunun için işaret sonrası kaçınca paletin yapılması isteniyorsa, palet işaretinden sonra 1,2,3,4 gibi o rakam işaret edilir. İşaret, sol el açık dikey konumda avuç içi sağ ele dönük şekilde tutulup, sağ el yumruk yapıp elin dış yüzeyi karşıyı gösterecek şekilde tutulup açık olan sol elin ortasına vurularak gösterilir. Soundpainting’de de bu işaret aynı şekilde gösterilmekte ve aynı anlamda bulunmaktadır.

Spoken Word işareti, söz söyle anlamına gelmektedir. Söz dayalı bir performansın yapılması istenmektedir. İşaret verildiğinde kişinin performansını doğaçlama bir konuşmayla (hip-hop, monolog, tirad, şiir vb.) yapması beklenmektedir. İşaret, iki elin dudaklar önünde “A” harfi oluşturacak şekilde yaklaştırılarak gösterilir. Soundpainting’de bu işaret “speak” olarak ifade edilir. Aynı şekilde gösterilmekte ve aynı anlamda kullanılmaktadır.

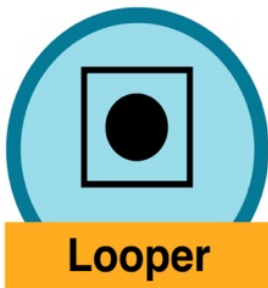
Lyrics işareti, şarkı sözü anlamına gelmektedir. İşaretle melodiye ya da döngüye söz yazılması istenilmektedir. “Senin gibi hissedelim” işaretiyle kombin olarak yapılırsa şarkı sözlerini, ana dilinde söyle anlamında kullanılır. İşaret, iki elin avuç içleri yukarı bakacak bir biçimde ortada birleşerek kitap ya da defter açarak elinde tutar gibi gösterilir.

Leadership işareti, liderliği değiştir anlamına gelmektedir. İşaret, bir grup şefine ya da gruptaki bir üyeye koronun liderliğinin devredileceği yani liderlik yapan kişinin liderliği başkasına devredeceği anlamındadır. Hareket, selam verir gibi, sağ el parmaklar bitişik ve açık, avuç içi aşağı bakacak şekilde altına götürerek gösterilir.

Drone işareti, melodiyle uyumlu kesintisiz, uzun süreli nota ya da ton söylemek; bas perdelerde yani subdivisions söylemek anlamına gelmektedir. Türk müziğindeki dem tutmak gibidir. İşaret, iki el beden önünde avuç içleri aşağı bakacak şekilde daire çizerek gösterilir. Soundpainting’de de bu işaret aynı şekilde gösterilmekte ve aynı anlamda bulunmaktadır.

Loop kelime anlamı olarak da döngü demektir. Looper işareti, melodinin bir bölümünün alınıp bir döngü içinde durmadan tekrar etmek yani ostinato desenleri oluşturmak anlamına gelmektedir. Şef parça içinde bir bölümü döngüye almak istediğinde o bölüm söylenirken kollar dirsekten kırık bir şekilde parça kaç kaçlıksa işareti vererek vuruşunu döngü içine alacak şekilde tamamlar. Şef bu döngü içinde bulunan melodiye ahengini değiştirecek şekilde kullanabilir. Hareket tam olarak, kollar dirsekten kırık avuç içleri birbirine bakacak

şekilde vücudun iki yanından karşıya uzatılmış şekilde durur. Örneğin 4/4 olan bir parçada loop (döngü) içine alınması istenen bölüm hareketle gösterildikten sonra döngü başından başlayarak şekilde eller aynı konumda sol ele yaklaştırılarak ilk vuruşta birleştirilir, iki- üç ve dördüncü vuruşlarda eşit aralıklarla vuruşu vererek ilk konumuna gelecek şekilde sol elden bölümleyerek ve uzaklaşarak hareket eder. Döngü içindeki melodi üçüncü vuruşta, ikinci vuruşta ya da birinci vuruşta şefin yönlendirmesiyle kesilerek yeni döngüler yaratılabilir.

Beat (boxing) işareti, vokal perküsyonu yapmak anlamına gelmektedir. Ritim enstrümanlarını ağız, dudak, dil ve sesini kullanarak taklit edilmesiyle yapılır. İşaret, sağ el yumruk yapıp önce göğüse konur sonra beden önünde iki kere bir şeye vurur gibi sallayarak gösterilir.

Glissando (Sesi kaydır) işareti, pes ya da tiz notayı başka bir notaya giderken ayırmadan birbirine kaydırarak bağlayıp söylenmek yani notadan notaya sürekli kayma anlamındadır. Hareket pesten tize, yukarı yönlü ve tizden pese, aşağı yönlü olarak yapılmaktadır. Daha pes bir notadan daha tiz bir notaya geçiş isteniyorsa; eller aşağı bir konumda yanyaya başlayarak, sol el sabit, sağ el ayrılıp yukarıya doğru kaydırılarak gösterilir. Daha tiz bir notadan daha pes bir notaya geçiş isteniyorsa; eller yukarı bir konumda yanyaya başlayarak, sol el sabit, sağ el ayrılıp aşağıya doğru kaydırılarak gösterilir. Soundpainting'de de aynı şekilde gösterilmekte ve aynı anlamda bulunmaktadır.

Mute işareti, sessiz söyle, dışarıdan susarken içinden söylemeye devam et yani sessize alındığında arka planda söylemeye ve sesi açtığında gerçek zamanlı olarak söylemeye devam et anlamına gelmektedir. İki el yatay konumda avuç içleri aşağı bakacak şekilde yan yanadır. Hareket elde tutulan bir nesneyi kırarmış gibi ellerin birbirinden kırılarak ayrılması şeklinde gösterilir. Eller birbirinden ayrıldığında ses bir anda dıştan kısılır fakat içten devam eder. Yeniden eller baştaki pozisyonuna dönecek şekilde birleştirildiğinde ise ses bir anda dıştan da açılarak melodi devam eder.

Prepare işareti, hazırlanmak anlamına gelmektedir. İşaret kişiye veya gruba verildiğinde ileride verilecek yönlendirme için, bir deneyim için hazır olunmasını ifade eder. İşaret, sol elin işaret parmağı açık diğer parmaklar kapalı avuç içi aşağıya dönük şekilde, sağ el yumruk yapılarak avuç içi yeri gösterir şekilde, sol elin parmağıyla sağ elin bileği üzerinde döndürerek gösterilir. Soundpainting’de de bu işaret aynı şekilde gösterilmekte ve aynı anlamda bulunmaktadır.

What işareti, şefin söylediğini ya da istediğini koristler anlamadığında, koristler tarafından şefe yönelik kullanılır. Şef işaret sonrası yeniden ne istediğini açıklar ya da başka birine yönelik işaret verebilir. İşaret, şefe yönelik yapılır, sağ elin tüm parmaklar kapalı ve avuç içi yüze bakacak şekilde yüzün yarısını kapatarak gösterilir. Soundpainting’de bu işaret sağ elin tüm parmakları kapalı avuç içi yüze bakacak şekilde kapalı parmak uçları alına dokunarak gösterilmektedir ve aynı anlamda bulunmaktadır. Bu işaret Soundpainting’de “performançının Soundpainter’a tepkileri” jestleri içinde “performers don’t understand” ismiyle yer almaktadır.

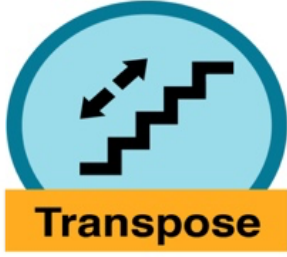
Can't make it işareti, söylenen ya da yapılması istenen şeyin, kişi tarafından yapılamayacağını ifade etmek için, şefe yönelik koristler tarafından kullanılır. İşaret, sağ el açık, boğazın önünde ve avuç içi boğaza bakacak şekilde gösterilerek yapılır. Soundpainting'de de bu işaret aynı şekilde ve anlamda yapılır fakat Soundpainting'de "performançının Soundpainter'a tepkileri" jestleri içinde "performers don't this" ismiyle yer almaktadır.

Add fifth işareti, beşinci ekle anlamına gelmektedir. Herhangi bir notaya, melodik çizgiye ya da kök sese beşinci aralığındaki sesi ekleyerek söylemeyi ifade etmek için kullanılan bir kısayol işaretidir. İşaret, sağ elin baş ve serçe parmağı açık diğer parmaklar kapalı olarak, telefon etme ya da arama yapma işareti yapar gibi, gösterilerek yapılır.

Unison, müzikte aynı frekansta tınlamayı ifade eder. Homoritmik olan ritmik kalıplara da unison denir. Unison işareti, öze dön anlamına gelmektedir. Grubun yönlendirmelerle melodide yaptığı tüm değişiklikleri bırakıp, en başa yani melodinin orijinal haline dönülmesini ifade eder. İşaret, önce sağ el üç parmak açık (işaret, orta ve yüzük parmağı) diğerleri kapalı, elin dışı karşıyı gösterecek şekilde ve dikey konumda tutularak, sonra işaret parmağı hariç diğer parmaklar kapatılarak elin dışı yüzeyi yine karşıyı gösterecek şekilde bu sefer yatay konumda tutularak gösterilir.

Transpose işareti, melodiyi başka sese transpoze et, aktar anlamına gelmektedir. Melodinin sabit bir aralıkla yukarı ya da aşağı hareket ettirilmesidir. İşaretin yarım ya da tam ses tiz yap, yarım ya da tam ses pes yap şeklinde yapılması istenebilir. İşaret, yarım sesler için; kollar dirsekten kırık, iki elde de işaret parmağı açık diğer parmaklar kapalı, elin dış yüzeyi karşıya bakacak şekilde, “tiz perde” (half step up) isteniyorsa parmaklar yukarıyı gösterir şekilde ileri geri hareket ettirerek, “pes perde” (half step down) isteniyorsa parmaklar aşağı gösterir şekilde ileri geri hareket ettirilerek gösterilir. Tam sesler için; kollar dirsekten kırık, iki elde de işaret ve orta parmak açık diğer parmaklar kapalı, elin dış yüzeyi karşıya bakacak şekilde, “tiz perde” (whole step up) isteniyorsa parmaklar yukarıyı gösterir şekilde ileri geri hareket ettirerek, “pes perde” (whole step down) isteniyorsa parmaklar aşağı gösterir şekilde ileri geri hareket ettirilerek gösterilir. Soundpainting’de bu işaret sadece yarım ses tiz ya da pes yapılarak kullanılmaktadır. İşaret Soundpainting’de, kollar kırık, baş parmak ayrı diğer parmaklar bitişik, elin dış yüzeyi karşıyı gösterecek şekilde, parmaklar yukarıyı göstererek ileri geri hareketinde yarım ses tizleştir; tam tersi yönde hareketinde yani hareket aşağı bakacak şekilde yapılırsa da yarım ses pesleştir anlamına gelerek işaret yapılır.

Feeling change işareti, değişikliği hisset anlamına gelmektedir. Ölçüde, ritimde değişiklik yaratmayı ifade eder. İki ayrı işaretin birleşimiyle oluşur. Bunlar “change ve feeling”dir. İşaret verildikten sonra peşpeşe yapılan ölçülerin ilki mevcut olan ikincisi yeni olanı ifade eder. Örneğin: 4/4’ten 12/8’lik üçlülere ya da tam tersine geçiş yapıldığında değişikliği hisset anlamındadır. İşaret, önce sağ elle “c” şekli yapılarak “change” işareti verilir sonra sağ elin baş parmak

ayrı ve aşağı yöne dönük, diğer dört parmak bitişik şekilde avuç içi karşıya bakacak şekilde, sol kolda omuzdan aşağı doğru, sağ elle sol kola sürerek gösterilir hemen peşine de sırayla mevcut olan ve yeni olan ölçüler gösterilir. Change işareti tek başına Soundpainting’de bulunmaktadır ve doğaçlamayı değiştir, değişiklik yap anlamına gelmektedir.

Feels like you işareti, senin gibi hissedelim anlamına gelmektedir. İşaretle kişinin melodiye kendi yorumunu katarak bize söylemesi beklenir. Kendi farklılığını yaratarak duyurmak anlamını taşıdığı için ana dilinde söyle- konuş anlamına da gelir. İşaret, önce sağ elin baş parmak ayrı ve aşağı yöne dönük, diğer dört parmak bitişik şekilde avuç içi karşıya bakacak şekilde, sol kolda omuzdan aşağı doğru, sağ elle sol kola sürerek gösterilir, sonra sağ ve sol elle birleşerek kalbin üzerinde orada kalp işareti yapılır, hareketin devamında sağ elle avuç içi sola bakacak şekilde tüm parmaklar birleşik karşı tarafı işaret ederek gösterilir.

Meter işareti; ölçüyü değiştir anlamına gelmektedir. İşaret verildikten sonra değiştirilmesi istenen ölçü sayısı gösterilir ve mevcut ölçüyü verilen yeni ölçüyle değiştirilmesi ifade edilir. İşaret, önce sağ elle “c” şekli yapılarak “change” işareti yapıldıktan sonra sırayla değiştirilmek istenen ölçü vuruşu ve yeni ölçü vuruşu rakamsal olarak verilerek gösterilir. Soundpainting’de de bu işaret aynı şekilde gösterilmekte ve aynı anlamda bulunmaktadır.

Major- Minor işareti, iki farklı diziyi gösteren ve arasında geçiş yapmayı sağlayan işaretlerdir. “Change” işaretiyle birlikte kullanılır. İşaret önce sağ elle “c” şekli yapılarak “change” işareti yapılır sonra sırayla mevcut olan dizi ve yeni dizi işaretleri gösterilir.

Majör dizi işareti, sağ kol dirsekten kırık ve yatay konumda, sağ el avuç içi aşağı bakacak şekilde parmaklar kapalı ve parmak uçları sola dönük ve göğüs hizasında tutularak gösterilir.

Minör dizi işareti, sağ kol dirsekten kırık ve yatay konumda, sağ el avuç içi aşağı bakacak şekilde parmaklar kapalı, baş parmak aşağı doğru açık ve kapalı olan parmak uçları sola dönük ve göğüs hizasında tutularak gösterilir. Soundpainting’de de bu işaret aynı şekilde gösterilmekte ve aynı anlamda bulunmaktadır.

Group işareti, koro içinde bulunan farklı ses grupları (soprano, alto, tenor, bas gibi) ya da bölünmüş grupları ifade etmek için kullanılır. İşaret, sol el yumruk yapılır elin dış yüzeyi karşıyı gösterecek şekilde tutulur, sağ elde de kaçınıcı grup gösterilmek isteniyorsa (1-2-3-4 gibi) o kadar sayıda parmak açık kalarak diğer parmaklar kapalı bir şekilde sağ el sol elin üstüne konularak gösterilir. Soundpainting’de de bu işaret aynı şekilde gösterilmekte ve aynı anlamda bulunmaktadır.

Whole group işareti, tüm grup anlamına gelmektedir. İşaret verildiğinde, yapılacak performansın ya da bir sonraki eylemin tüm grup olarak yapılması istendiğini ifade eder. İşaret, iki kol dirsekten kırılmış bir şekilde, eller başın üstünde ve iki yanında, avuç içi başa dönük şekilde başı ortaya alarak ve eller birleştirilerek gösterilir. Soundpainting’de de bu işaret aynı şekilde gösterilmekte ve aynı anlamda bulunmaktadır.

Rest of group işareti, grubun geri kalanı anlamına gelmektedir. Grupta bir bölüme bir yönlendirme verilmişse ve kalan diğer gruba başka bir yönlendirme verilmek isteniyorsa bu işaret ile ifade edilerek gösterilir. İşaret, sağ kol dirsekten kırılmış bir şekilde, el başın üstünde ve yanında, avuç içi başa dönük şekilde gösterilir. Soundpainting’de de bu işaret aynı şekilde gösterilmekte ve aynı anlamda bulunmaktadır.

Men işareti, erkekler anlamına gelmektedir ve grup içindeki tüm erkekleri ifade etmek için kullanılır. İşaret, iki el yüzün yanında, her iki elin baş parmak ve işaret parmakları birbirleriyle birleşik ve bıyık bölgesinde bıyık işareti yaparak gösterilir.

Women işareti, kadınlar anlamına gelmektedir ve grup içindeki tüm kadınları ifade etmek için kullanılır. İşaret, iki el iki yanda ve başın üstünde, avuç içi başa dönük şekilde başın üstünden aşağıya doğru kaydırarak, saçı sıyrarak gösterilir.

Scanner işareti, tarama anlamına gelmektedir. İşaret yapıldığında, kime denk gelirse o kişiden, istediği gibi şarkı söyleyip sesler çıkarmasını ifade eder. İşaret yapılırken kimin üzerinden geçerse o kişi performansını yapar ve geçtikten sonra susar. İşaret, sol el göğüs üstünde, sağ kol dirsekten kırık öne uzatılarak el açık parmaklar bitişik ve avuç içi sola dönük şekilde kolun bütün halinde sağa ve sola hareket ettirilerek (tarama yaparak) gösterilir. Soundpainting’de “scanning” ismiyle bu işaret aynı şekilde gösterilmekte ve aynı anlamda bulunmaktadır.

Layer scanner işareti, kat kat tarama anlamına gelmektedir. İşaret yapıldığında, kime denk gelirse o kişiden, istediği gibi şarkı söyleyip sesler çıkarmasını ifade eder. Scanner’den farklı olarak işaret yapılırken kimin üzerinden geçerse o kişi performansını yapar ve geçtikten sonra önceki yaptığı eyleme devam eder. İşaret, önce sağ ve sol kol dirseklerden kırık göğüs hizasında vücudun önünde üst üste gelecek şekilde birleştirilir. Eller avuç içi aşağı bakacak şekilde yumruk yapılır. Sonra hareketin devamında sol el göğüs üzerinde sağ kol dirsekten kırık öne uzatılarak eli açık parmaklar bitişik ve avuç içi sola dönük şekilde kolun bütün halinde sağa ve sola hareket ettirilerek (tarama yaparak) gösterilir. Soundpainting’de de bu işaret aynı şekilde gösterilmekte ve aynı anlamda bulunmaktadır.

Point to point işareti, bir noktadan bir noktaya anlamına gelmektedir. Noktadan noktaya sola yapılması istenmektedir. İşareti verdikten sonra şef kişileri gösterir ve gösterdiği kişilerden peşpeşe çok kısa sololar yapmasını ifade eder. Bu hareketle yaptığı kısa solosundan sonra kişi bir önceki eylemini yapmaya devam eder. İşaret, önce sağ ve sol el işaret parmakları açık diğer parmaklar kapalı, işaret parmağı yukarıyı gösterecek şekilde başlayarak eller sırayla karşı tarafı gösteririp eski pozisyonuna geri dönerek yapılır. Sonra solo yapması istenen kişiler teker teker bir sağ elle bir sol elle işaret edilir. Soundpainting’de de bu işaret aynı şekilde gösterilmekte ve aynı anlamda bulunmaktadır.

Blinder mode işareti, Türkçe anlamı “kör modu” “görüşü engelleme modu” da denilebilir. Mevcut müziğin bağlamından çıkıp tamamen farklı bir şey bulunması istenir. İşaretle mevcut performansı görmezden gelip alakasız bir şey bulup bambaşka şeyler yapmayı ifade eder. İşaret, önce iki elde de avuç içleri yüze dönük, parmaklar kapalı, parmak uçları yukları yönde, iki elle başı ortaya alacak şekilde, elleri yüzün yanlarında tutarak gösterilir, sonra yapması istenen kişi işaret edilir. Soundpainting’de de bu işaret aynı şekilde gösterilmekte ve aynı anlamda bulunmaktadır.

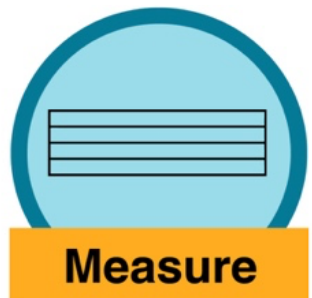
Extended technique işareti, genişletilmiş teknik anlamına gelmektedir. İşaret verildiğinde alakasız şeyler yapmayı, beklenmedik, alışılmışın dışında sesler üretmeyi ifade eder (bir yerlere vurarak, ıslık çalarak, özel sesler üreterek vb. performans sergilemek). İşaret, önce sağ el “c” şeklinde yapılır ve sağ gözü ortaya alacak şekilde göz önünde tutarak gösterilir sonra yapması istenen kişi işaret edilir. Soundpainting’de de bu işaret aynı şekilde gösterilmekte ve aynı anlamda bulunmaktadır.

Within işareti, dahil anlamına gelmektedir. İşaret verildiğinde eylemle müziğe bir sınır çizilmesini ifade eder. İşareti, önce kollar dirsekten kırık ve vücudun önünde, eller açık, parmaklar birleşik, bilekler üst üste konulup çapraz yapılarak birleştirilir, sonra avuç içi bedeni gösterecek şekilde çevrilirken baş parmak açık diğer parmaklar kapalı tutulur ve açık baş parmaklar birbirini gösterecek şekilde yapılır. Soundpainting’de de bu işaret aynı şekilde gösterilmekte ve aynı anlamda bulunmaktadır.

Without işareti, hariç anlamına gelmektedir. İşaret verildiğinde müziğe dahil edilmemesi istenilen durumları ifade eder. İşareti, önce kollar dirsekten kırık ve vücudun önünde, eller açık, parmaklar birleşik, bilekler üst üste konulup çapraz yapılarak birleştirilir, sonra avuç içi bedeni gösterecek şekilde çevrilirken baş parmak açık diğer parmaklar kapalı tutulur ve açık baş parmaklar birbirini gösterdiği yönler doğru uzaklaşarak ayrılacak şekilde yapılır. Soundpainting’de de bu işaret aynı şekilde gösterilmekte ve aynı anlamda bulunmaktadır.

Measure işareti, ölçü anlamına gelmektedir. İşaret verildiğinde ölçü eklemeyi ya da kaldırmayı ifade eder. İşareti, önce iki kol dirsekten kırık, parmaklar kapalı ve parmak uçları karşıya, avuç içleri birbirini gösterecek şekilde, vücudun önünde tutarak yapılır. Sonra sağ elle kaç ölçü eklemek ya da kaldırmak isteniyorsa o rakam işaret edilir. Soundpainting’de de bu işaret aynı şekilde gösterilmekte ve aynı anlamda bulunmaktadır.

Enter slowly işareti, yavaşça gir anlamına gelmektedir. İşaret verildiğinde kişinin performansına ne zaman başlayacağına kendisinin karar vererek yapılmasını ifade eder. İşareti, kollar dirsekten kırık, avuç içleri birbirini gösterecek şekilde, vücudun önünde tutarak, parmaklar açık ve hem içe dışa parmakları oynatarak hem de parmak uçları birbirini gösterecek şekilde iki el birbirine yaklaştırılarak gösterilir. Soundpainting’de de bu işaret aynı şekilde gösterilmekte ve aynı anlamda bulunmaktadır.

Exit slowly işareti, yavaşça çık anlamına gelmektedir. İşaret verildiğinde kişinin performansına ne zaman bitireceğine kendisinin karar vererek yapılmasını ifade eder. İşareti, kollar dirsekten kırık, avuç içleri birbirini gösterecek şekilde, vücudun önünde tutarak, parmaklar açık, parmak uçları birbirini gösterecek şekilde ve birbirine yakın, içe dışa parmakları oynatarak iki el birbirinden uzaklaştırılarak gösterilir. Soundpainting’de de bu işaret aynı şekilde gösterilmekte ve aynı anlamda bulunmaktadır.

Whistlesing işareti, ıslık anlamına gelmektedir. İşaret yapıldığında koronun tamamının ıslık sesleri çıkarmasını yada tek bir kişiden solo ıslık çalmasını ifade eder. İşareti, her iki elin sadece işaret parmakları açık diğer parmaklar kapalı, parmaklar yukarıya, avuç içi birbirine dönük dudakların iki yanında ve dudaklar ıslık çalar gibi önde büzük şekilde gösterilir. Soundpainting’de “whistle” ismiyle bu işaret aynı şekilde gösterilmekte ve aynı anlamda bulunmaktadır.

Ladder işareti, merdiven, basamak anlamına gelmektedir. İşaret yapıldığında tonda veya seste kademelendirmeyi ifade eder. İşaretle mevcut ezgiye üst ton ya da alt tondan bir ezgiyle eşlik edilmesi beklenmektedir. İşareti, sağ el dirsekten kırık, avuç içi yere bakacak şekilde, parmaklar kapalı ve parmak uçları sol tarafa dönük ve vücudun önünde tutulur, sonra aynı şekilde bir üst düzleme ya da bir alt düzleme geçip orada gösterilerek yapılır. Soundpainting’de de bu işaret aynı şekilde gösterilmekte ve aynı anlamda bulunmaktadır.

Palette Punch işareti; palet yumruğu anlamına gelmektedir. İşaret verildiğinde önceden çalışılmış kısa riff, mini müzikal pasajın kısa süreyle yapılmasını ifade eder. İşareti, önce sol el açık dikey konumda avuç içi sağ ele dönük şekilde tutulup, sağ el yumruk yapıp, elin dış yüzeyi karşıyı gösterecek şekilde tutup, yumruğu açık olan sol elin avuç içine yerleştirip, sol elle sağ elin yumruğunu sarmasıyla yapılır. Sonra sağ elle kaçınıcı paletse o rakam gösterilir. Soundpainting’de de bu işaret aynı şekilde gösterilmekte ve aynı anlamda bulunmaktadır.

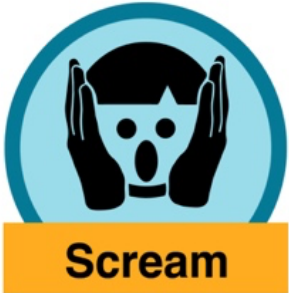
Hit işareti, vuruş anlamına gelmektedir. Melodi devam ederken işaret geldiği anda çok kısa müzikal parça ya da riff yapmayı, kısa anlık yeni sesler üretmeyi ifade eder. İşaret, her iki elin işaret ve baş parmağı birbiriyle birleşik, kollar dirseklerden kırık, ortada, avuç içleri karşıya bakacak şekilde, birleştirilmiş parmaklarla karşıda bir yere vurur gibi yaparak gösterilir. Soundpainting’de de bu işaret aynı şekilde fakat daha yukarıda bir defa elin sallanmasıyla gösterilmekte ve aynı anlamda bulunmaktadır.

Repeat işareti, tekrar et anlamına gelmektedir. İşaret verildiğinde performansın o anında, o noktasında takılarak tekrar tekrar söylenmesini ifade eder. İşaret, sol el açık avuç içi yukarı gösterecek şekilde ileriye uzatılır, sağ el yumruk yapılır ve sol elin ortasına dikey şekilde vurularak gösterilir. Soundpainting’de “stab freze” adıyla işaret aynı şekilde gösterilmekte ve aynı anlamda bulunmaktadır.

Laughter işareti, kahkaha anlamına gelmektedir. İşaret verildiğinde kahkaha atılmasını ifade eder. İşaret, sol elle avuç içi göbeği gösterecek ve açık bir şekilde göbeği tutup, sağ el vücudun yanında dirsekten kırık parmak uçları yukarı bakacak ve avuç içi karşıyı gösterecek şekilde yüzün yanında dururken, tüm vücutla geriye eğilip tekrar baştaki pozisyona geri dönerek yapılır. Soundpainting’de de bu işaret aynı şekilde gösterilmekte ve aynı anlamda bulunmaktadır.

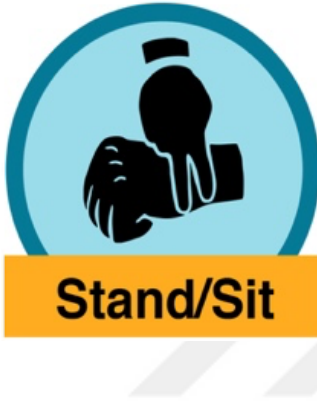
Scream işareti, çığlık anlamına gelmektedir. İşaret verildiğinde çığlık atılmasını ifade eder. İşaret, iki elin başın iki yanında avuç içi yüze gelecek şekilde tutularak ve ağzı korkmuş gibi açık bir şekilde bırakarak yapılır. Soundpainting’de de bu işaret aynı şekilde gösterilmekte ve aynı anlamda bulunmaktadır.

Jump işareti, atla anlamına gelmektedir. İşaret verildiğinde zıplamaya başlanmasını ifade eder. İşaret, sol el avuç içi aşağıya dönük şekilde yumruk yapıp, sağ el işaret ve orta parmak açık ve parmaklar aşağı gösterir şekilde, sol eldeki yumruğun üzerine dokunup çekilerek hareket ettirilmesiyle gösterilir. Soundpainting’de de bu işaret aynı şekilde gösterilmekte ve aynı anlamda bulunmaktadır.

Walk işareti, yürü anlamına gelmektedir. İşaret verildiğinde serbest bir şekilde yürünmesini ifade etmektedir. İşaret, iki elin ortada ve aşağı gösterir konumda, ellerin dış yüzü karşıyı avuç içi göğsü gösterecek şekilde açık yukarı aşağı yönlü hareket ettirilerek; sanki iki elle, eller birbiriyle ters yönde, bir şeye rüzgar yapar gibi gösterilir. Soundpainting’de de bu işaret aynı şekilde gösterilmekte ve aynı anlamda bulunmaktadır.

Stand- Sit işareti, otur- kalk anlamına gelmektedir. Oturma eyleminin ya da ayağa kalkma eyleminin yapılmasını ifade eder. İşaret, sol elin avuç içi aşağı gösterecek şekilde yumruk yapıp, sağ elde işaret ve orta parmak açık diğer parmaklar kapalı, parmaklar aşağı yöne bakacak şekilde ve elin dışı karşıyı göstererek sol eldeki yumruğun üzerinde tutulup sonra yumruğun ön kenarına koyarak gösteriliyorsa oturma eyleminin yapılması; sol eldeki yumruğun ön kenarında tutulup sonra yumruğun üzerinde gösteriliyorsa ayağa kalkma eyleminin yapılması istenmektedir ve bu şekillerde gösterilmektedir. Soundpainting’de de bu işaret aynı şekilde gösterilmekte ve aynı anlamda bulunmaktadır.

Solfa

Şekil 4. VOPA Uygulama Üçüncü Sekme.

Solfa sekmesinde ise notaların el işaretleriyle karşılıkları ve nasıl yapıldıkları yer almaktadır. İşaretlere tıklandığında ise hangi notanın işaretiyse o notanın sesini vermektedir.

Solfa işaretleri; kökeni çeşitli araştırmalarla 11. Yüzyılda Guido d'Arezzo'nun ilk defa ortaya koyduğu sisteme hatta daha da öncesine dayandırılan, Sarah Anna Glover'ın 19. yüzyılda öğretmenlerle akapella müzik yapabilmek için el işaretleriyle geliştirdiği, John Curwen'in pedagojik bir yönetime çevirdiği ve Emily Jaques Dalcroze, Zoltan Kodaly'nin yararlandığı Tonic Sol- fa sistemine dayanıyor. Bu işaretleri, yukarıda belirtildiği gibi müzik öğretmeni Sarah Anna Glover bulmuş ve müzik eğitimcisi John Curwen, geliştirerek Tonic Sol-fa metodunu açıkladığı kitabında kullanmış (Bennett, 1984).

Solfa'da kullanılan ve aslında “fonomimi” sistemine özgü olan işaretler ve nota karşılıkları aşağıda Tablo 3'teki şekildedir.

Tablo 3

Solfa Sekmesi Fonomimi İşaretleri

Flats (Bemol Notalar)	Natural (Doğal Notalar)	Sharps (Diyez Notalar)
	 I Do	
 b II Ra		 #I Di
	 II Re	

Flats (Bemol Notalar)	Natural (Doğal Notalar)	Sharps (Diyez Notalar)
 b III Me		 # II Ri
	 III Mi	
	 IV Fa	
 b V Se		 # IV Fi
	 V So	

Flats (Bemol Notalar)	Natural (Doğal Notalar)	Sharps (Diyez Notalar)
 b VI Le		 #V Si
	 VI La	
 b VII Te		 #VI Li
	 VII Ti	
	 VIII/I Do'	

3.6 Vocal Painting ve Müzik İlişkisi

Vocal Painting'in müzikle ilişkisi incelendiğinde, performans süreci ve sonrası ortaya çıkan müziğin, sezgisel (intuitive) müzik olduğu görülmüştür.

3.6.1. Sezgisel (Intuitive) Müzik

Sezgisel müzik, yapısı bulunmayan bir müzik olarak değil de süreç içinde bazı yönergelerle yorumcunun sezgisel tercihleri yoluyla oluşan bir müzik olarak tanımlanabilir.

Sezgisel müziğin temsilcisi Karlheinz Stockhausen'dır. Bu müzik türünün ilk örneği ise yine Karlheinz Stockhausen'a ait olan *Aus den sieben Tagen* isimli yazılı belirteçlere, yönergelere dayanan on beş eserden oluşan bir eserler topluluğudur.

Sezgisel müzikte sessel fikir belli birtakım süreç ve aşamaların sonucudur. Tabii ki müzikte sezgiselliğin çıktısı bir sonuç olarak da kalmaz ve ortaya çıktığı an bir başka sonucun sebebine de ister istemez dönüşür. Zaten genel itibarıyla müzikal devamlılık da bu yolla elde edilir. Denebilir ki, ses nedensellik halesiyle kuşatılır ve en yalın şekliyle bir anın içinde ve içinden yapılan kompozisyona dönüşür, dönüştüğü iddia edilir. Bu açıdan sezgisel müzik kavramı, bir müziğin hem kompozisyonu olduğunu hem de doğaçlamaya aidiyeti bulunduğunu ifade etmeyi sağlar (Keçeli, 2022).

3.6.2. Karlheinz Stockhausen

1928 doğumlu Karlheinz Stockhausen, “elektronik müzik”in önde gelen temsilcilerinden biridir. Paris’te Messiaen ve Schaefer ile kompozisyon çalışmış, 1953’de Almanya’nın Köln kentindeki elektronik stüdyoyu kurmuştur. Stockhausen’ın yeni konser biçimleri kapsamındaki buluşları evlerde, müzelerde vb. çeşitli mekanlarda müzik yapılmasını öngörür. İki ciltlik Çalgısal ve Elektronik Müzik adlı kitabıyla bu alandaki araştırmalarını açıklamıştır. 1965- 1966 yıllarında elektronik müziğin bir müziksel yönetime bağlanması için çalışmış olan Stockhausen, 1970’den sonra “evrende maddenin özü”nü ifadelendirmeye yönelmiştir (Say, 2003, s.501).

1953'ten itibaren elektronik müzik üzerinde çalışmaya başladı. Klasik müziğin geleceğinin elektronik müzik ile olacağına inanıyordu. *Gruppen* adlı eseri 3 orkestra ve 3 orkestra şefi için hazırlanmıştır. Orkestralar kendi orkestra şefleri idaresinde konser salonunun değişik

tarafında oturtulmakta ve değişik hızlarda değişik parçaları aynı zamanda çalmaları gerekmektedir. "*Klavierstück XI*" başlıklı piyano bestesi John Cage'in eserlerine benzemekle beraber, besteci bu etkilenmeyi reddetmiştir. "*Klavierstück XI*" için müzik notaları çok büyük bir rulo kâğıt üzerine yazılmıştır ve piyanistin hangi tarafından başlayıp, ne tarafına gideceğini ve müziği nasıl çalacağını hep kendisinin karar vermesi gerekir. Buna göre her değişik konserde aynı notalar kullanılarak değişik melodiler ortaya çıkarılabilmektedir. "Şans eseri müzik" adı verilen bir türe sokulabilecek bu eser, besteci tarafından "hareket eden müzik" olarak nitelendirilmişti (Karlheinz, 2024).

Yukarıdaki bilgiler ışığında Stockhausen'ın elektronik müzik yanında yeni arayışlarla "şans eseri müzik, hareket eden müzik" olarak ifade edilen sezgisel müziğin öncüsü olarak da karşımıza çıktığı görülmektedir. Sezgisel müzik bazı kaynaklarda raslantısal müzik ya da doğaçlama müzikle ortak ya da benzer yönleri bulunması sebebiyle karıştırılmaktadır.

Yazılı metnin etkisiyle alınacak sessel yani estetik tercihleri çalgıcının karar mekanizmasına bırakan Stockhausen'ın doğaçlama yerine sezgisel müzik kavramını kullanarak bu müziği betimlemesinin arkasında yatan etmen ise doğaçlamanın bir forma, stile gönderme yaptığını düşünmesinden kaynaklıdır (Keçeli, 2022).

3.7. Türkiye'de Vocal Painting

Vocal Painting'i Türkiye'de ilk ve tek uygulayan, bu alanda çalışmalar yapan kişi, Dünya Koro Konseyi Türkiye temsilcisi Başak Doğan'dır. Başak Doğan, vokal müzik alanında erişilebilir bir alan sunan ve kollektif bir platform olan Vocal Akademi'nin kurucu sanat direktörüdür. Aynı zamanda Vocal Akademi platformu içinde Vocal Painting eğitimlerini de vermektedir. Ayrıca Chromas adıyla kurduğu Pop & Caz korosu ile hem konserler vermekte hem de bu koroyla Vocal Painting performansları sergilemektedir.

BÖLÜM IV

YÖNTEM

4.1. Araştırmanın Modeli

Bu çalışmada, karma yöntem kullanılmıştır. Karma yöntem nicel ve nitel araştırma yöntemlerinin birlikte kullanıldığı bir araştırma yöntemidir.

Karma yöntem araştırmalarının temel dayanağı; tek bir yaklaşımı kullanmaktansa, nicel ve nitel yaklaşımları bir arada kullanarak araştırma problemini daha iyi anlamayı sağlamaktır (Creswell ve Clark, 2007).

Çalışmada, nitel araştırma yöntemlerinden literatür taraması yapılarak, Vocal Painting’le ilgili yazılı dokümanlara ulaşılmıştır.

Akademik araştırmalar, daha önce yapılan bilimsel çalışmalarla elde edilen bulgular, dile getirilen fikirler ve ele alınan yaklaşımlar üzerine bina edilir. Birbirinin devamı niteliğinde yürütülen akademik araştırmalarda araştırma konusu ile ilgili olarak daha önce yapılan çalışmaların gözden geçirilmesi gerekmektedir. Akademik araştırmalarda literatür taraması olarak adlandırılan bu süreç araştırma konusu ile ilgili daha önce yayınlanan eserlerin araştırılması, bulunması, incelenmesi, okunması, tasnif edilmesi, özetlenmesi ve sentez edilmesi gibi çalışmaları içermektedir. Literatür taramasının ve analizinin asıl amacı önceki literatürün araştırılan konu hakkında geldiği noktayı tespit etmek, literatürdeki boşluk ve atlamaları ortaya koymak ve kendi çalışmamızın önceki literatür içerisinde nereye oturacağını tespit etmektir (Demirci, 2014, s.73).

Durum çalışması yapılarak, Vocal Painting’le ilgili inceleme, gözlem, görüşme, görsel-işitsel dokümanlar gibi kaynaklara ulaşılmıştır.

Durum çalışması, sınırlı bir sistemin nasıl işlediği ve çalıştığı hakkında sistematik bilgi toplamak için çoklu veri toplama kullanılarak o sistemin derinlemesine incelenmesini içeren metodolojik bir yaklaşımdır (Chmiliar, 2010).

Creswell (2007)'e göre durum çalışması; araştırmacının zaman içerisinde sınırlandırılmış bir veya birkaç durumu çoklu kaynakları içeren veri toplama araçları (gözlemler, görüşmeler, görsel-işitseller, dokümanlar, raporlar) ile derinlemesine incelediği, durumların ve duruma bağlı temaların tanımlandığı nitel bir araştırma yaklaşımıdır.

Çalışmada nicel araştırma yöntemlerinden yarı deneysel yöntemin tek gruplu son test modeli uygulanarak Vocal Painting'in öğrencilerin hem öz yeterlikleri hem de tutumları üzerindeki etkisi incelenerek ölçülmüştür.

Tam deneysel desene uymayan ve araştırmanın öngörülen kriterlerin (rastgele seçim yapılamaması veya kontrol grubunun oluşturulamaması gibi) tümünün birlikte bulunmadığı araştırmalarda yarı deneysel desen kullanılır. Yarı deneysel desende araştırmacı zaman kaybetmeden mevcut grup üzerinde araştırmasını ve deneyini yapabildiği için avantajlıdır.

4.2. Veri Toplama Araçları

Bu çalışmada, Zeynep Kaya tarafından geliştirilmiş ve kapsam geçerliği sağlaması amacıyla uzman görüşüne sunulmuş 'öz yeterlik ölçeği' ve 'tutum ölçeği' nicel verilerini toplama aracı olarak kullanılmıştır. Ayrıca araştırmacı tarafından hazırlanıp kapsam geçerliği sağlaması amacıyla uzman görüşüne sunulmuş şef için ayrı ŞGF ve koro üyeleri için ayrı KGF olmak üzere iki tane farklı görüşme formu oluşturularak uygulanmış ve nicel veri toplama aracı olarak kullanılmıştır.

4.3. Çalışma Grubu

Bu çalışmanın çalışma grubunu, Başak Doğan tarafından oluşturulmuş 'Chromas' isimli koro grubunun 26'sı kadın, 15'i erkek toplam 41 kişilik koristleri oluşturmaktadır. Bu grubun seçilme nedeni ise bu yöntemin uygulandığı Türkiye'deki tek grup olmasından dolayıdır. Çalışma grubu katılımcılarına ait ayrıntılı demografik bulgulara ait istatistik bilgileri aşağıda tablo 4'te verilmektedir.

Tablo 4

Çalışma Grubu Katılımcıların Demografik Bulgularına Ait Tanımlayıcı İstatistikler

Cinsiyet	n	%
Kadın	26	63,4
Erkek	15	36,6
Meslek		
Müzisyen	16	39,0
Müzisyen değil	25	61,0
Eğitim Durumu		
Müzik Eğitimi-Lisans	18	43,9
Müzik Dışı Eğitim-Lisans	23	56,1

Tablo.4'te çalışmaya katkı sağlayan bireylerin demografik bulgularına ait tanımlayıcı istatistikler verilmektedir. Bireylerin %63,4'ünün kadın ve %36,6'sının ise erkek olduğu, %39'unun müzisyen ve %61'inin ise müzisyen olmadığı, %0,6'sının müzik eğitimi ve bir lisans bölümünden ve %56,1'inin ise müzik dışı eğitim veren bir lisans bölümünden mezun oldukları görülmektedir.

Bu istatistiksel bilgilere göre çalışma grubunun çoğunluğunu kadın katılımcılar oluşturmaktadır. Yine çalışma grubunun çoğunluğu müzisyen olmayan ve müzik eğitimi dışında bir bölümden mezun olan katılımcılardan oluşmaktadır.

V BÖLÜM

BULGULAR

Araştırmanın bu bölümünde;

1- Vocal Painting'in eğitimsel boyutlarda incelenmesi ile Vocal Painting metodunun öğrencilerin öz yeterlikleri ve tutumları üzerindeki etkisini incelenmek üzere ele alınan problem ve alt problemler doğrultusunda yapılan istatistiki analizlere ve bulgulara yer verilmiştir.

2- Koristlere uygulanan Vocal Painting yöntemi sonrası, çalışma grubuna öz yeterlik ve tutum ölçeği yapılarak bu ölçeklerden elde edilen analiz sonuçları ve puanları incelenerek genel bir değerlendirme yapılmıştır.

3- Araştırma konusuna bağlı olarak çalışma grubundan elde edilen veri puanları karşılaştırılması yapılmıştır.

Bireylerin demografik bulguları araştırmacının literatür taraması sonucunda hazırladığı KGF kullanılarak elde edilmiştir. Diğer taraftan bireylerin Vocal Painting'in öğrenciler üzerindeki etkileri ile düzeylerini değerlendirmek için, koro dersi tutum ölçeği ve koro dersi öz yeterlik ölçeği kullanılarak ölçümler elde edilmiştir. Tutum ölçeği ve Öz Yeterlik ölçeği beşli likert tipinde ölçeklerdir.

Beşli likert ise: 1: Tamamen katılıyorum, 2: Genellikle katılıyorum, 3: Kararsızım, 4: Katılmıyorum, 5: Asla katılmıyorum şeklindedir.

Çalışmanın istatistiksel analiz aşamasında, frekans analizleri, tanımlayıcı istatistikler ve aritmetik ortalama karşılaştırma testleri yapılmıştır.

İlk aşamada çalışmaya katkı sağlayan bireylerin demografik özelliklerine yönelik yapılan frekans analizleri sunulmuştur. Frekans analizleri, gruplara ait yüzde (%) ve frekans (n)

değerleriyle birlikte gösterilmiştir. Daha sonra tutum ölçeği toplam puanı ve öz yeterlik ölçeği toplam puanına ait tanımlayıcı istatistikleri sunulmuştur.

Tanımlayıcı istatistiklerden, aritmetik ortalama ($\bar{X}$), standart sapma (SS), minimum (Min) ve maksimum (Maks) değerleri hesaplanmış ve birlikte sunulmuştur. İstatistiksel analiz aşamasında tutum ölçeği ve öz yeterlik ölçeği toplam puanları alınarak gerekli analizler yapılmıştır.

İkinci aşamada bireylerin tutum ölçeği ve öz yeterlik ölçeği toplam puanları demografik özelliklere göre karşılaştırılmıştır. Bu aşamada en uygun hipotez seçimi için, normallik varsayımı ve grup sayısı göz önünde bulundurulmuştur.

Değişkenlerin normal dağılıma uygunluğu Shapiro Wilk testi ile incelenmiştir. Varsayım testi sonuçlarına göre, normal dağılıma uygun olan değişkenlerin analiz edilmesi için iki bağımsız örnek t testi, normal dağılıma uygun olmayan değişkenlerin analizinde ise Man Whitney U testi kullanılmıştır.

Araştırma kapsamında yapılan güvenilirlik analizi sonucunda tutum ölçeğine ait Cronbach Alfa katsayısı 0,969 (ölçek oldukça güvenilir demektir) ve öz yeterlik ölçeğine ait Cronbach Alfa katsayısının ise 0,858 (ölçek oldukça güvenilirdir) olarak elde edilmiştir.

Araştırma kapsamında yapılan hipotez testlerin değerlendirilmesinde hata payı %5 olarak alınmış olup, uygulamanın tamamında yapılan istatistiksel analizler SPSS 26 kullanılarak gerçekleştirilmiştir.

5.1. Birinci Alt Probleme Ait Bulgu ve Yorumlar

Bu başlıkta “Vocal Painting’in eğitimsel boyutlardaki incelenmesi nasıldır?” alt problemine ait bulgulara yer verilmiştir.

5.1.1. Vocal Painting ve Çağdaş Eğitim Anlayışı İlişkisi

Çağdaş eğitim anlayışının amacı; bireyin psikolojik, sosyal, fiziksel yönlerden kendisi ve toplumu için en iyi şekilde, her yönüyle sürekli olarak gelişmesini; toplumla bir uyum içinde mutlu ve üretken kişiler olarak yetişmesini sağlamaktır.

Geleneksel eğitim sistemi daha çok klasik okullarca benimsenmiş ve uygulanmıştır. Geleneksel eğitim sisteminde, “dersler, programlar, ödevler, ders saatleri ve benzeri unsurlar, hep çocuğun ilgi ve ihtiyaçları hesaba katılmaksızın düzenlenir (Kafadar, 1997, s.49).

Çağdaş eğitim yaklaşımında ise, öğrenci, eğitim ve öğretimin merkezindedir. Bu yaklaşımda öğrencinin bedensel, duyuşsal, bilişsel gelişim özellikleri göz önüne alınmaktadır. Öğrenci etken, öğretmen ise edilgen konumdadır. Öğretmen konu, yöntem, araç-gereç... gibi öğrenme ve öğretme sürecinin öğelerini öğrenciyi dikkate alarak seçmektedir. Eğitim ve öğretim sürecinde yaşanan bu değişme ve gelişmelere paralel olarak, okulda egemen olan disiplin anlayışında da değişme ve gelişmeler görülmeye başlanmıştır (Şengül, 2005).

Geleneksel anlamda eğitim, ulusal varlığın sosyo-ekonomik ve özellikle kültürel açıdan devamını sağlayan bir araç olarak kabul edilegelmiştir. Başka bir deyimle, eğitim son zamanlara kadar “kültür aktarımını sağlayan bir kurum ve süreç gözüyle görülmüştür (Kayıran, 1998, s.780).

Bu eğitimde ön planda tutulan müfredat ve öğretmendir. Klasik okulda egemen olan geleneksel disiplin anlayışında öğrenciden her durumda koşulsuz uyumlu davranması beklenmektedir. Bu zorunlu uyumlu davranma bazen olumsuz sonuçlar doğurmakta ve baskıcı tutumlara karşı disiplinsiz davranışlar gelişmektedir. Bu şekildeki bir geleneksel okulu, “öğrencinin serbest faaliyetlerini sınırlayan, kısıtlayan, otoriter bir ‘esaret okulu’ olarak adlandırılabilir (Kafadar, 1997, s.49).

Çağdaş anlamda eğitim ise, yeni amaçlar yeni boyutlar ve yeni nitelikler kazanmıştır. Bilim ve teknolojide gelişme, bu gelişmeye yol açan ve bu gelişmenin sonucu olan bilgi patlaması, dünya ve toplumun sosyal, ekonomik ve kültürel yapısını hızla değiştirmektedir. Bu radikal değişme süreci, geleneksel anlamda bir "kültür aktarma" aracı olan bir niteliğe bürünen eğitimi, “kültürü aşan” sosyal, ekonomik, kültürel değişmeden etkilenen ve bu değişmeyi etkileyen bir süreç ve kurum olmaya zorlamaktadır. Bu açıklamalarımıza göre, eğitimi şöyle tanımlayabiliriz: Eğitim, kişinin yeteneklerini kendi ihtiyaçları ve toplumun amaçları doğrultusunda geliştirmesini sağlayan öğrenme işi ve bu işin nasıl yapılacağı üzerindeki yöntem ve uygulamaların tümüdür (Kayıran, 1998, s.780).

Yukarıdaki bilgiler ışığında değerlendirildiğinde, Vocal Painting yöntemi çağdaş eğitim anlayışının amaçlarına uygun bir yöntemdir.

Çağdaş eğitim anlayışının amaçlarını özetleyecek olursak;

1. Bireyin psikolojik olarak gelişimini desteklemeli,
2. Bireyin sosyal olarak gelişimini desteklemeli,
3. Bireyin fiziksel olarak gelişimini desteklemeli,

4. Bireyin mutlu ve üretken kişiler olarak yetişmelerini sağlamalı,
5. Bireyi, eğitim ve öğretimin merkezinde tutmalı,
6. Bireyi etken konumda tutmalı,
7. Bireyi; eğitim ve öğretim sürecinde yaşanan değişme ve gelişmelere paralel olarak, yeniliklere uygun yöntemlerle ve eğitimlerle desteklemelidir.

Çağdaş eğitim anlayışının tüm bu amaçlarına Vocal Painting yöntemi hizmet etmektedir.

1. Vocal Painting yönteminde hataların eğitimin bir parçası olması, kişiye yanlış yapmanın verdiği suçluluk duygusundan sıyrıp yapılan hataların, yeni bir deneyimin ve yaratının çıkış noktası olarak görülüp çalışma ve emeğin bir parçası olan keşfetmeye yönelik güven duygusunu vermesi yönüyle, bireyin özgüvenini arttıran,
2. Vocal Painting yönteminin yapısı gereği bireylerin uygulamaları birbirleriyle etkileşim halinde dolayısıyla da sosyal bir ortam oluşturarak eğitimin yapılması yönüyle, bireyi sosyal olarak geliştiren,
3. Vocal Painting yönteminde, vokal eğitim verirken uygulamaların bireyin vücut rahatlığını ve fiziksel duruşlarını geliştirici çalışmaların bulunması sebebiyle, bireyi fiziksel açıdan da destekleyen (örneğin, postür konusunda doğru bir duruşun oluşmasını sağlaması),
4. Vocal Painting yönteminde anlık yeni yaratıların yapılması, bireyleri müzik yaparken yaratıcılıklarını kullanmalarını sağlayarak üretken olmalarını desteklemektedir. Ayrıca Vocal Painting yöntemi uygulamalarıyla kendini özgürce ifade edebilen birey mutlu bir şekilde müzik yapabilmektedir bu yönleriyle bireyi mutlu ve üretkenliğini destekleyen,
5. Vocal Painting yönteminde öğretmenin yönlendirici olduğu, öğrencinin ise yaparak yaşayarak eğitim sürecinde aktif olduğu ve bu yönüyle öğrenciyi merkezde tutan yenilikçi bir yapısı olması bakımından, bireyi eğitim ve öğretimin merkezinde tutan,
6. Vocal Painting yöntemindeki uygulamaların hepsi, bireye sadece yön verip tüm hareketi ve yaratıcılığı bireyin kararlarına bırakan bir yapıdadır. Bu yönüyle bireyi etken konumda tutan,
7. Eğitim ve öğretimde başlı başına yeni ve hala gelişmeye de devam eden bir yöntem olması sebebiyle de eğitimi verilen alanda “yenilikçi yöntemlerle eğitimi destekleyen” bir yöntem olması çağdaş eğitim anlayışıyla tamamen örtüşmektedir.

Aynı zamanda şef görüşme formunda Başak Doğan'ın sorulara verdiği cevaplardaki

- Duyum geliştirme, müzikal sorumluluk alma, müzikal anlamda özgüven arttırma, ifade dağarcığını geliştirme, dinamik ölçeğini genişletme gibi birçok konuda faydalı.
- VoPa ile üretilen müzik anda geliştiği için müzikal olarak bir hikayesi ve gelişimi var. Bu da hem dikey hem de yatay olarak çeşitlilik yaratabilmeye yarıyor. Geleneksel yöntemlerde şarkıcılar diğer partilerin ne söylediğine odaklanmak zorunda değil ama burada topluluğun birlikte yarattığı bir müzik olduğu için herkes odaklı ve duyum olarak çok farkında oluyor.
- Özgürlük, müzikalite, ifade
- Severe uyguluyorlar ve VoPa yapmayı bolca talep ediyorlar.

ifadeleri de çağdaş eğitim anlayışının amaçlarına uygunluğunu desteklemektedir.

5.1.2. Vocal Painting ve Öğretim İlke ve Yöntemleri İlişkisi

1. Amaca Görelik

Öğretme- öğrenme süreci, öncelikle işe koşulduğu amaca hizmet edici, yani belli davranışları geliştirici nitelikte olmalıdır. Bu amaçla hedefler davranışa dönüştürülmeli ve hangi konu alanı ile kazandırılacağı belirlenmelidir (Köksal ve Atalay, 2017, s.6).

Öğretimin “amaca görelik” ilkesine uygun olarak, bireysel ve koro eğitiminde hedeflenen davranışları kazandırır ve geliştirir.

Yöntem hem şarkıcılarda hem de şeflerde müzikal beceri ve farkındalık geliştirir (Hjernoe, 2016, s.148).

Bu yaklaşımın hem şarkıcıların hem de benim motivasyonumu korumaya yardımcı olduğunu, böylece stilistik özellikler üzerindeki çalışmanın kalitesinin arttığını ve aynı zamanda katılan herkesin müzikal uzmanlığına katkıda bulunduğunu gördüm (Knutsen, 2021, s.77).

VOPA bireysel ve koral yaratıcılığa müzikal becerilere olumlu etkileri olan bir yöntem, ancak tüm işaretlerin öğrenilip rahatça uygulanması için süreklilik gerekiyor. VOPA öğrenim süreci bir ilâ iki yıl olabilir (Baysal, 2023, s.189).

Şef görüşme formunda Başak Doğan'ın bir soruya verdiği cevaptaki;

Vocal Painting bir doğaçlama yöntemi olduğu için müzikal anlamda sınırlara bağlı kalmadan notaya odaklanmadan müzik yapılabilir. Bu da şarkıcıların her birinin kendini ifade edebilmesi için alan tanıyor. Kendi müzikal ifadelerini ve sınırlarını genişleten şarkıcılar ise notaya bağlı kalınan repertuvarda çok daha duyum açısından ilerlemiş ve müziğe hâkim oluyor. Sahnedeki özgüveni artırıyor. Çok sesliliğe başka bir gözden, perspektiften bakabiliyor hale geliyor. Konser sırasında ise VoPa bilen bir ekiple notaya bağlı repertuvarda bile daha önce konuşulmamış bir nüans uygulamanıza ve her bir performansı biricikleştirmenize yarıyor ifadesi de amaca görelilik ilkesine uygunluğunu desteklemektedir.

2. Öğrenciye Görelilik (Düzeye Uygunluk)

Öğrenci merkezli eğitim anlayışının temel ilkesini oluşturur. Öğrencinin gelişimine katkı sağlayacak programlar geliştirilmeli ve uygulanmalıdır (Köksal ve Atalay, 2017, s.7).

Öğretimin “öğrenciye görelilik (düzeye uygunluk)” ilkesine uygun olarak, öğrenci merkezlidir ve bireysel farklılıkları dikkate alarak onların vokal gelişimlerini desteklemektedir. Ayrıca her düzeydeki ve yaştaki öğrencilere de uygundur.

Şef görüşme formunda Başak Doğan'ın bir soruya verdiği cevaptaki;

Duyum geliştirme, müzikal sorumluluk alma, müzikal anlamda özgüven artırma, ifade dağarcığını geliştirme, dinamik ölçeğini genişletme gibi birçok konuda faydalı.

ifadesi de öğrenciye görelilik ilkesine uygunluğunu desteklemektedir.

3. Bilinenden Bilinmeyene

Birey yeni bir şeyi önceden öğrendikleriyle yani bildikleriyle bağlantı kurarak daha iyi öğrenir. Bu nedenle öğrenime, önce öğrencinin bildiklerinden başlanmalı, daha sonra bilinmeyenlere geçilmelidir (Köksal ve Atalay, 2017, s.7).

Öğretimin “bilinenden bilinmeyene” ilkesine uygun olarak, yöntem içinde barındırdığı jestlerin çoğunun günlük hayatta aşına olduğumuz işaretler olması ya da onları anımsatması sebebiyle kolay öğrenilip uygulanmaktadır.

Şef görüşme formunda Başak Doğan'ın bir soruya verdiği cevaptaki;

- Gayet kolay, anlaşılır ve kolay uygulanabilir işaretlerden oluşuyor.

ifadesi de bilinenden bilinmeyene ilkesine uygunluğunu desteklemektedir.

4. Yakından Uzağa

Bireylerin ve doğal olarak da öğrencilerin ilgisi, etkileşimde bulunduğu yakın çevresindeki olay ve olgulara karşı daha fazladır. Bu nedenle öğretim etkinlikleri planlanırken ve uygulanırken konu seçiminde, verilecek örneklerde ve ders ile yaşamı ilişkilendirmede zaman, sosyal ve fiziksel çevre açısından yakından başlanarak uzağa doğru bir sıra takip edilmelidir (Akpınar, 2012).

Öğretimin “yakından uzağa” ilkesini, Vocal Painting yönteminin spesifik bir alanda uygulanıyor olması sebebiyle kapsamamaktadır.

5. Somuttan Soyuta

Zihinsel gelişim, somuttan soyuta doğru gerçekleşir. İnsanlar somut kavramları soyut kavramlardan daha kolay öğrenir. Bu nedenle öğrenme ve öğretme sürecinde öğrencilere öncelikle somut bilgiler öğretilmeli daha sonra soyut kavramlara geçilmelidir (Demirel, 2007).

Öğretimin “somuttan soyuta” ilkesine uygun olarak, Vocal Painting yöntemindeki somut jestlerin yönlendirmesi sonucu öğrencilerde bu işaretlerin soyut dönüşümüne olanak sağlar. Bunu yaparken öğrenci birden fazla duyu organını bu sürece dahil eder.

6. Açıklık

Bu ilke, öğrenme ve öğretme sürecinde duyu organlarının önemini de vurgulamaktadır. Öğrenme ve öğretme sürecine duyular katılmazsa, nitelikli ve etkili bir öğrenme gerçekleşemez. Bu durum, öğrenmenin ham maddesi olan yaşantıyı, beş duyu aracılığıyla nesne ya da olayın kendisinden alındığını sergilemektedir (Yeşilyurt, 2020, s.278).

Öğretimin “açıklık” ilkesine uygun olarak, yukarıdaki ilkeyi de kapsar niteliktedir. Bu yöntemin daha fazla duyu organına hitap etmesi öğretilenlerin daha açık ve kolay öğrenilmesini ya da anlaşılmasını sağlar. Bu yöntem uygulanırken öğrenci hem duyuyor hem görüyor hem de işitiyor. Ayrıca yönteme ait mevcut işaretlerin de kolay ve anlaşılır olması da bu ilkeye uygundur.

7. Transfer

Öğrenmenin bir amacı da sorun çözmek olduğuna göre öğrenilenlerin karşılaşılan sorunların çözümünde kullanılması gerekmektedir. Bu durumda öğrenme sonucunun sadece belli bir

alana özgü kalmayarak başka alanlara yayılmasına, etki etmesi olayına öğrenmede transfer veya geçiş denilmektedir (Sünbül, 2011).

Öğretimin “transfer” ilkesine uygun olarak, Vocal Painting yönteminin bireyin yaratıcılığını geliştirmesi, ona müzikal performansı içinde anlık karar verebilme yetisi kazandırması sayesinde; bireye bu kazanımlarını başka konularda anlık çözümler üretebilmesini ya da olaylar karşısında anlık kararlar verebilmesini sağlayabilmektedir.

8. Ekonomiklik

En az maliyetle en yüksek eğitimsel fayda sağlamak eğitimin ekonomiklik ilkesinin esasını oluşturmaktadır. Ekonomiklik ilkesi öğrenci açısından en az maliyetle en fazla kazanım elde etme; öğretmen açısından sınıfta zamanı, emeği ve malzemeyi en verimli (yüksek düzeyde öğrenme sağlayacak) şekilde kullanma; sistem açısından ise eğitim yatırımlarının en az maliyetle en büyük faydayı sağlayacak şekilde planlanması ve yürütülmesi anlamını ifade etmektedir (Akpınar, 2012).

Öğretimin “ekonomiklik” ilkesine uygun olarak, az zaman, az enerji, az emekle yüksek verim sağlanması anlamına gelen bu ilkede Vocal Painting yöntemi eğlenceli olması sebebiyle öğrencinin dikkatini çekmekte bu da öğrencinin konuya ya da içinde bulunduğu eğitim sürecine odaklanıp daha istekli olmasında etkili olmaktadır. Böylelikle az zaman, enerji ve emekle, odaklanması sağlanan öğrenciden daha fazla verim almak söz konusu olabilmektedir.

Şef görüşme formunda Başak Doğan’ın bir soruya verdiği cevaptaki;

- Vocal Painting işaretlerini kısa sürede öğrenebilirsiniz, ancak uygulamayı öğrenmek ve müzikal ürün yaratımında kullanacak kadar biliyor olabilmek uzun bir süreç. Kolay şekilde 30 dakikada VoPa yapabilir hale gelmek mümkündür ancak müzikalitesi yüksek ürünler yaratabilmek birkaç seneyi alabilir. Tıpkı bir dil öğrenme süreci gibi.

ifadesi de ekonomiklik ilkesine uygunluğunu desteklemektedir.

9. İş- Aktivite (yaparak yaşayarak öğrenme)

J. Dewey’in yaparak yaşayarak öğrenme anlayışına dayanan aktivite ilkesi eylem, iş, etkin katılım ilkesi olarak da isimlendirilmektedir. Öğrenme, bireyde kendi yaşantısı yoluyla kalıcı izli davranış değişikliği oluşturma süreci olduğuna göre buradaki “kendi yaşantısı yoluyla” kavramı öğrencinin öğrenme-öğretme sürecine aktif katılımını, yaparak ve

yaşayarak öğrenmesini vurgulamaktadır. Günümüzdeki öğretim faaliyetlerinde sadece dinleyerek katılan ve anlamaya çalışan öğrenci yerine, soru soran, bazı konuları kendine özgü plan ve tekniklerle araştıran, derse aktif olarak katılan, bulduklarını sistemli hâle getirip düzenleyen, gözleyen, karşılaştırmalar yapan, düşünüp sonuç çıkaran ve bu şekilde derse katılan öğrenci istenmekte veya hedeflenmektedir. Çünkü yaparak ve yaşayarak öğrenme öğrenciler için en verimli ve aktif öğrenme durumlarını oluşturmakta öğrenci, öğrenme ve öğretme sürecindeki etkinliklere katıldığı ölçüde kalıcı izli öğrenme meydana gelmektedir (Yeşilyurt, 2020, s.276-277).

Öğretimin “iş-aktivite (yaparak yaşayarak öğrenme)” ilkesine uygun olarak, Vocal Painting yöntemi tüm öğrencileri pasif durumdan aktif duruma getiren ve yöntemin en temel özelliği olarak bu ilkeyle tam olarak uygunluk göstermektedir.

Şef görüşme formunda Başak Doğan’ın sorulara verdiği cevaplardaki;

- Vocal Painting (VoPa) müzikal bir işaret dili ve 75+ işareten oluşuyor. Bu işaretlerle müziğe anlık olarak çok ince bir ayar yapabiliyorsunuz, yepyeni bir müzik yaratabiliyorsunuz, hiç konuşmadan ekipteki herkesin fikrini alarak ortak ve hızlı bir müzikal ürün çıkarabiliyorsunuz.
- Konser sırasında ise VoPa bilen bir ekiple notaya bağlı repertuvarda bile daha önce konuşulmamış bir nüans uygulamanıza ve her bir performansı biricikleştirmenize yarıyor.

ifadeleri de iş- aktivite (yaparak yaşayarak öğrenme) ilkesine uygunluğunu desteklemektedir.

10. Yaşama Uygunluk (hayata yakınlık)

Bu ilke, okulların öğrencileri yaşama hazırlamakla yetinmemelerini, okulların doğrudan yaşamın kendisi olmasını ve yaşamda kullanılacak bilgilerin öğretimini vurgulamaktadır (Akpınar, 2012).

Öğretimin “yaşama uygunluk (hayata yakınlık)” ilkesine uygun olarak, öğrenilen bilgilerin günlük hayatta da uygulanabilmesi anlamına gelen bu ilke ile öğrenciler, Vocal Painting yöntemiyle edindiği kazanımları günlük hayatına yansıtabilmektedir. Örneğin, öğrenciler kendini rahat hissetmediğinde ya da çekingen bir tavır sergilediğinde öğrendiği bilgileri hayata geçirmekte de çekingen kalır. Ancak Vocal Painting’in sosyallik yönünün güçlü olması ve bunu bireylere de kazandırması bireyin öğrendiği bilgileri çekinmeden hayatında uygulayabilmesini sağlamaktadır. Bunun yanı sıra aynı anda çok şeyi düşünebilme, çözüm

retme, odaklanma vb. gibi konularda öğrencilerin hayata dair önemli kazanımlar elde etmelerini sağlamaktadır.

VOPA esnasında ana ve müziğe odaklanma, bireyin ve koronun ritim ve *Groove* duygusunu artırıyor, bu sayede ise müzikalite gelişiyor. Bunun yanında bazı koristler, müzikal ana odaklanmanın günlük hayatlarında da odaklanmayı arttırdığını belirtti (Baysal, 2023, s. 191).

11. Bütünlük

Bütünlük ilkesi, eğitimde amaç (hedef-kazanım) açısından denge, uygunluk, tamlik olması gerektiğini ifade etmektedir. Bu bağlamda bilişsel, duyuşsal ve psiko-motor (devinişsel) davranışlar açısından eğitim bir btndr. Başka bir deyişle öğrencinin eğitiminde zihinsel, bedensel, toplumsal, duygusal ve ahlak eğitimin hepsi birbirleriyle ilişkili ve bir bütün olarak ele alınmalı; zihin, sosyal, dil, duygusal, beden, irade, düşünce vb. alanlar bir bütün olarak dşnlmelidir (Yeşilyurt, 2020, s.282).

Öğretimin “bütünlük” ilkesine uygun olarak, öğrencinin her yönden gelişimini desteklemektedir. Bireyin geliştirilecek yönleri bir bütün içinde ele alınmaktadır. Bireyin vokal gelişimi desteklenirken sosyalliği de sağlanmakta, özgüvenini geliştirirken müzikal becerilerini de yaratıcı hale getirmektedir.

şef görüşme formunda Başak Doğan’ın sorulara verdiği cevaplardaki;

- Severecek uyguluyorlar ve VoPa yapmayı bolca talep ediyorlar.
- Daha özgüvenli ve daha müzikal şarkıcılar yetişiyor. Müzikal ifadeleri geliştiği için daha iyi yorumcular ve müziğe daha hâkim oluyorlar.
- Geleneksel bir yöntem olmadığı için nota ile çok i ie şarkıcılarda çekingenlik olabiliyor. Yöntemin pedagojisi ise bu kişileri adım adım amak ve yavaş yavaş ilerlemek için çok doğru bir yöntem sunduğundan bu çekingenlik uzun sürmüyor.

ifadeleri de bütünlük ilkesine uygunluğunu desteklemektedir.

12. Aktelite

Bu ilkeye göre bireyin yaş, duygusal, fiziksel ve zihinsel özellikleri dikkate alınarak ğretim ve öğrenme uygulamalarının planlaması gerekmektedir. Yapılacak etkinliklerde yaşamın gerçeklerine yer verilmeli, güncel olaylarla, sorunlarla, eylemlerle, konularla ilişki kurulmalı; bu konuda öğrencilerin ilgilerinden, meraklarından yararlanılmalıdır (Taşpınar, 2012).

Öğretimin “aktüelitate” ilkesine uygun olarak, Vocal Painting yenilikçi ve kendi içinde de hala gelişmeye devam eden bir yöntemdir. Bu sebeple kendi içinde güncelliğini korumaktadır. Vocal Painting’de eksik kalan, yeteri kadar etkili olmadığı keşfedilen tarafları ya da yeniliklere göre eklenmesi istenen yeni alanlara göre hala geliştirilmektedir.

13. Sosyallik İlkesi

Eğitimin temel işlevlerinden birisi bireyleri içerisinde yaşadığı toplumun bir parçası haline getirecek şekilde onun sosyalleşmesini sağlamaktır. Öğrencinin sosyalleşme sürecini dengeli bir şekilde gerçekleştirmek çok önemlidir. Bu süreçte birey, toplumun kabul ettiği değerleri, otoriteye aykırı davranışlarda bulunmamayı, kurallara uymayı öğrenir. Aynı zamanda sosyalleşme sürecinde başkalarının hakkını gasp etmeyecek şekilde kendisinin özgürce hareket edebileceğini de öğrenir. Birey toplumun ona tanıdığı sınırlar çerçevesinde olabildiğince özgür davranabilir. Bu süreçte, bireylerin özgürlüğüne önem verilmeli ama aynı zamanda da topluma ve başkalarına karşı olan sorumlulukları da göz ardı edilmemelidir (Karabacak, 2015).

Öğretimin “sosyallik” ilkesine uygun olarak, Vocal Painting yöntemi bu ilkeyle tam olarak uyum göstermektedir. Bu yöntemle bireyler vokal faaliyetlerini gerçekleştirirken birbirleriyle etkileşim halindedirler. Birbirleriyle olan bu diyalogları sosyal diyaloglarını da desteklemektedir. Aynı zamanda sosyalleşmenin bir diğer boyutu olan bireyin kendi kararlarını verebilmesi, yaptıklarının sorumluluğunu alabilmesi, kendini yönetmesi, özgür olarak hür kararlar verebilmesi de Vocal Painting yönteminin uygulaması içinde birebir yer almaktadır. Birey verilen yönergeler doğrultusunda kendi yapmak ya da uygulamak istediklerine özgürce kendi karar verebilmekte ve uyguladıklarının sorumluluklarını taşıyabilmektedir. Uygulama içinde kazanılan bu davranış sosyal hayata da yansıyabilmektedir. Ayrıca kişilerin birbirlerine saygı duymaları ve birbirlerini dinlemeleri konularında da katkı sağlamaktadır.

VOPA yöntemi içinde yer alan melodi yaratma ve bu melodinin diğer koristler tarafından döngüsel biçimde tekrarı; koristleri, birbirini kabul etme ve birbirlerini dinleme noktasında etkiliyor. Bu durum da iletişimi geliştiriyor (Baysal, 2023, s.188).

14. Bilgi ve Becerilerin Güvence Altına Alınması

Eğitimin amacı, bireylere belirlenmiş bir takım bilgi ve becerilerin kazandırılmasını, benimsetilmesini ve onlar tarafından da diğer bireylere öğretilmesini (aktarılmasını) sağlamaktır. Yani eğitimde toplumun çıkarları, kişinin ihtiyaç, yetenek, zekâ ve ilgilerine

özen gösterildiği kadar bilgi ve becerilerin tam ve doğru öğretilmesine veya aktarılmasına da önem verilmelidir (Yeşilyurt, 2020, s.284).

Öğretimin “bilgi ve becerilerin güvence altına alınması” ilkesine uygun olarak, bilginin tekrar edilmesi, unutulmaması ve öğrenmeyi kalıcı hale getirmesi Vocal Painting yöntemi içindeki jestlerin öğretme süreci içinde birden fazla kullanılması ya da tekrar edilmesi öğrenmeyi pekiştirip kalıcı hale getirerek unutulmamasını sağlamaktadır. Ayrıca Vocal Painting gruplar oluşturularak da uygulanmakta ve bu gruba yeni katılan kişilere daha önceden uygulayan kişiler tarafından öğretilerek aktarılmakta, bir döngü halinde devam etmektedir.

15. Tümdengelim (Dedüksiyon)

Tümdengelim bir düşünme biçimi olarak bütünden parçaya doğru ilerlemekte, genel yargılardan tekil ve özel sonuçlar çıkarma işlemlerini kapsamaktadır (Güneş, 2013, s.84).

Öğretimin “tümdengelim (dedüksiyon)” ilkesi Vocal Painting yönteminde de geleneksel öğretimde de konu işlenirken uygulanmaktadır. Dolayısıyla Vocal Painting yönteminin bu ilke de ayrıcalıklı olduğu bir durumdan söz edilememektedir fakat bu ilkeyi de sağlamaktadır. Örneğin, bir parça öğretilecek olduğunda önce parça tüm olarak verilir ve öğretim aşamasında parçalanır. Bu geleneksel yöntemde de Vocal Painting yönteminde de aynı şekildedir. Aynı zamanda Vocal Painting yöntemi uygulanırken grup içindeki genel performanstan, kişi etkilenip, esinlenerek kendine özgü, spesifik ve özel bir performans çıkarabilmektedir.

16. Basitten Karmaşığa (Kolaydan Zora)

Bu ilkeye göre öğrenme ve öğretme sürecinde öncelikle basit kavramlara ve konulara yer verilmeli daha sonra zor ve karmaşık konulara geçilmelidir. Bilindiği üzere basit konuları zor konulara göre öğretmen açısından öğretmek, öğrenci açısından öğrenmek daha kolaydır (Turan, 2007).

Öğretimin “basitten karmaşığa (kolaydan zora)” ilkesine uygun olarak, Vocal Painting yöntemine ait jestler temelden ve basitten başlayarak daha karmaşık hale gelir. Basit jestler bir temel oluşturarak yeni öğrenilecek ve karmaşılaşacak olan jestlerin öğrenimini rahatlatır.

Her müzik ögesi, basitten zor olana odaklanarak çalışılır ve uygulanır, ardından öğeler birleştirilebilir. Ben bu sürece “içselleştirme” (beceri edinme) ve “dışsallaştırma” (beceriye

bağlama dönüştürme) adını veriyorum. Şarkıcılar prova ve performans sırasında bu unsurlardan bir veya daha fazlasına odaklanmayı öğreniyorlar (Hiernoe, 2016, s.150).

Vocal Painting yöntemi öğretim ilkelerinin çoğuyla örtüşmektedir. Dolayısıyla da öğretim ilkelerini içinde barındırmaktadır. Bu sebeple de Vocal Painting yöntemi, eğitimin hedefe ulaşmadaki etkililiğinin güçlü olabileceğini göstermektedir.

5.1.3. Vocal Painting ve Yapılandırmacı Yaklaşım

Doğaçlamayı içinde barındıran bir yapısı olan Vocal Painting metodunun, bireyin zihinsel ve müziksel becerileri üzerinde oldukça önemli etkisi vardır. Bu yönü sebebiyle Vocal Painting'in eğitim içinde yer almasının, eğitimde amaçlanan hedeflere ulaşılması konusunda fayda sağlayacağı düşünülmektedir. Günümüzde eğitim, yapılandırmacı bir yaklaşımla yani öğrencilerin aktif olarak katıldığı bir yaklaşımla yapılmaktadır. Vocal Painting metodu da bu yaklaşıma hizmet etmektedir.

Hemen her ülkede okulları geliştirmek için hızlı değişimlerin yaşandığı günümüzde, öğretmenler yapılandırmacı yaklaşıma dayalı eğitim anlayışına büyük ilgi göstermektedirler. Çünkü yapılandırmacılık, yeni karşılaştığımız bilgileri önceki bilgilerimizle ilişkilendirerek öğrenmek ve böylece daha önceden bildiğimiz konulara bağlı olarak yeni öğrenmeler oluşturmak anlayışına dayalı bir yaklaşımdır (Arslan, 2007, s.43).

Yapılandırmacılık, tek bir öğrenme modeli değil, bireyi merkeze alan, bilgi üretmeye dönük, paylaşımcı ve etkileşimli “eklektik” bir modeldir. Dolayısı ile örneğin sadece tümevarım yöntemini kullanan bir model değil, nerede tümevarım nerede tümdengelim kullanacağına karar vermeyi, bireye ve öğretmene bırakan esnek bir modeldir.....Yapılandırmacılık, “bireyin kendi kendine öğrenmesi” değil, “bireyin öğretmen rehberliğinde kendi kendine öğrenmesidir” (Yapıcı, 2008, s.60).

Yapılandırmacı öğrenme yaklaşımı; bütün öğrencileri aynı farz edip, onlara grup halinde seslenmeye karşıdır. Bunun yerine öğrencilerin; bireysel ihtiyaçlarına, güçlü ve zayıf yönlerine, ilgilerine ve deneyimlerine önem vermektedir. Programı sıkı sıkıya takip etmek yerine, konuları seçmek ve kendi şartlarına uyarlamayı tercih etmektedir. Öğrenciler arasında rekabeti desteklememek yerine; bilgiyi ve sorumlulukları paylaşmaya, ayrıca karşılıklı saygıya dayanan bir sınıf atmosferi oluşturmaya çalışmaktadır. Öğrenmenin sorumluluğu öğretmen ve öğrenci tarafından paylaşılmaktadır (Jonassen, 1994, s.34).

Yapılandırmacı öğrenme yaklaşımıyla eğitim veren bir eğitimcide olması gereken özellikler aşağıdaki şekildedir.

- Öğrencilerinin öne sürdükleri fikirleri desteklerler.
- Ham veriler ve temel kaynakların yanı sıra öğrencilerin etkileşimini sağlayan diğer kaynaklar ve materyalleri kullanırlar.
- Öğrencilere ödev verirken sınıflandırma, analiz, tahmin ve yaratıcılık gibi bilişsel kavramlara yer verirler.
- Öğrencilerin istekleri doğrultusunda dersin içeriğinde ve kullanılan öğretim stratejilerinde değişikliğe giderler.
- Çeşitli kavramlar hakkındaki anlayışlarını belirtmeden önce, öğrencilerin o kavramlar hakkındaki fikirlerini ve anlayışlarını bulmak için çaba sarf ederler.
- Öğrencilerin birbirleriyle ve öğretmenle karşılıklı iletişime ve diyaloga girmelerini özendirirler.
- Öğrencilerin birbirlerine açık uçlu ve anlamlı sorular yönelterek, araştırma yapmalarını özendirirler.
- Öğrencilerin ilk cevaplarını genişleterek, ilaveler yaparak ve örnekler vererek, işlenen konuların aydınlığa kavuşturmaya çalışırlar.
- Öğrencilere yönelttikleri sorulara cevap verebilmeleri için yeterli zaman tanırlar.
- Öğrencilerin doğal meraklarını geliştirmek için öğretim stratejilerinde sık sık değişiklik yaparlar (Brooks ve Brooks, 1993).

Birey bilgiyi gerçekten yapılandırmışsa kendi yorumunu yapacak ve bilgiyi temelden kuracaktır. Yapılandırmacı öğrenme, bilginin biriktirilmesi ve ezberlenmesi değil, düşünme ve analiz etme ile ilgilidir (Karadağ ve diğerleri, 2008, s.386).

Yapılandırmacılık, öğrenme ve eğitim bağlamında bir terim olarak bilginin yapılandırılmasını ifade eder. Yapılandırmacı yaklaşıma göre bilgi, bilenden bağımsız bir şekilde doğada var değildir. Bilgi, kişiden yani öznenen bağımsız değildir. Kişi, bilgiyi diğer kişilerle etkileşerek yapılandırır; bilgiden kendi de çevresi de etkilenir. Bilgi, zihinsel süreçlerden geçilerek yapılandırılır. Bu nedenle de bilginin yapılandırılması bireysel ve içsel bir kavramdır (Kesici, 2009, s.70).

Yapılandırmacı yaklaşımdaki programlarda, kazanımlar ve etkinlikler önemlidir. Bu yaklaşımda geleneksel öğrenme ve öğretme yöntemlerinin yanı sıra çağdaş öğretim yöntemlerine de ağırlık verilmiştir.

Vocal Painting, yapılandırmacı yaklaşımın öğrenmeye sağladığı faydaları da içinde barındırır. Öğrenciler bir şeyler öğrenirken mutlu olurlar. Vocal Painting’de öğrenme, ezber gibi kalıplaşmış bilgilerden uzak olması sebebiyle yoruma açıktır. Bu da öğrencilerin yeni keşifler yapmalarını sağlar. Merak etmeyi desteklediği için yeni şeyleri denemeye açık olurlar ve bu durum yaratıcılığı destekler. Kendilerini özgürce ifade etmelerini sağlayarak sosyal iletişimlerini de artırır. Farklı gruplarla ve düzeylerle iletişim halinde olunabilmesi sebebiyle paylaşımın oluşmasını da destekler. Özetle Vocal Painting her yeteneğe ve birikime sahip bireylere, her sanat ve meslek kolunda bulunan kişilere ve her yaşa hitap eden aynı zamanda yaratıcılığı da geliştiren bir metot olarak ifade edilebilir.

5.1.4. Vocal Painting ile Koro Dersi Kazanımları Değerlendirmesi

Koro eğitimi kazanımları koro öğretim programlarında beş başlık altında düzenlenmiştir. Bu başlıklar:

- 1- Solunum- Ses Üretme- Yayma
- 2- Müzikal Dinamikler
- 3- Diksiyon- Artikülasyon
- 4- Eser Çözümleme- Seslendirme
- 5- Koro Disiplini- Konser Programı Hazırlama’dır.

Bir alanda eğitim verirken her türlü değişkeni (eğitimi verilecek konu, ortam, zaman, öğrenci farklılıkları gibi etkenleri) hesaba katarak uygun olan yöntemler seçilmelidir. Aşağıda Vocal Painting yönteminin bireye yukarıdaki başlıklar içinde yer alan kazanımlara ait konularda değerlendirilmesi yapılmıştır. Tek yöntemin her konuda tam anlamıyla başarı göstermesi mümkün değildir fakat Vocal Painting yönteminin kazanımlara ait hangi konularda etkili olduğunun incelemesi yapılmıştır.

1- Solunum- Ses Üretme- Yayma

Solunum- Ses Üretme- Yayma başlığı altında yer alan her konuya (Örneğin: nefes- solunum, dil ve konuşma (vurgulama), fonasyon, ses- soluk- söz bağlantısını kurma, tını, nitelikli ses üretme, rezonans, doğru ses üretme, homojenlik, uyum, koral söyleme, entonasyon, tonlama, register kullanımı (Farklı ses perdelerini kullanma becerisi), gevşeme, postür, hazır bulunuşluk) ait kazanımları, Vocal Painting yöntemindeki tempo, volume, energize, externalize, long notes, short notes, ghost notes, basic steps, subdivisions, solfa, fermata, body, create, solo, harmonize, vowels, air, melody, synchronize, go to tonic, minimalizm, memory, palet, spoken Word, lyrics, glissando, mute, transpoze, feels like you, meter, majör- minör, jump, walk, standup- sit gibi jestlerle pratik yaparak bireylerin kazanması sağlanabilmektedir.

2- Müzikal Dinamikler

Müzikal Dinamikler başlığı altında yer alan her konuya (Örneğin: tempo denetimi, hız- gürlük, müzikal dinamiklere uygun eser söyleme, tiz tonlarda ses gürlüğü) ait kazanımları, Vocal Painting yönteminin uygulamasında olan Vopa ilk beş başlangıç işareti, tempo, volume, glisando, mute, majör- minör, subdivisions, fermata, body, synchronize gibi jestlerle pratik yaparak bireylerin kazanması sağlanabilmektedir.

3- Diksiyon- Artikülasyon

Diksiyon- Artikülasyon başlığı altında yer alan her konuya (Örneğin: artikülasyon, ünlü- ünsüz harf çalışmaları) ait kazanımları, Vocal Painting yönteminin uygulamasında olan Vopa ilk beş başlangıç işareti, vowels, spoken Word, lyrics gibi jestlerle pratik yaparak bireylerin kazanması sağlanabilmektedir.

4- Eser Çözümleme- Seslendirme

Eser Çözümleme- Seslendirme başlığı altında yer alan her konuya (Örneğin: eseri tür ve dönemine uygun seslendirme) ait kazanımları, Vocal Painting yönteminin kapsamı bakımından uygun olmadığı için bu konuda bir kazanım sağlayamamaktadır.

5-Koro Disiplini- Konser Programı Hazırlama'dır.

Koro Disiplini- Konser Programı Hazırlama başlığı altında yer alan her konuya (Örneğin: konser programı, sorumluluk, disiplin, sosyal iletişim) ait kazanımları kazandırmaktadır. Vocal Painting yönteminin bireyi özgürleştiren, öz güvenini arttıran, yaptığı etkinliği sevidiren bir yapısı olması kişiyi yaptığı işine bağlı ve daha disiplinli, daha çalışkan olmasını

sağlamaktadır. İstekli kişiyle daha fazla eser öğrenilme ve daha iyi performanslarla konser hazırlığı yapma imkânı bulunur.

Vocal Painting'in içinde yer alan tüm jestler aslında parça parça değil bir bütün olarak değerlendirilmekte ve kullanılmaktadır. Başlıklar altında sadece spesifik olarak alt başlıklara ait konulara uygun yöntemdeki jestler ifade edilmiştir. Yöntemin etkili bir şekilde uygulanabilmesi bir bütün olarak ve süreç içinde mümkün olacaktır.

5.1.5. Vocal Painting ve Bireysel Ses Eğitimi Dersi (BSED) Kazanımları Değerlendirmesi

Bireysel ses eğitimi kazanımları BSE öğretim programlarında üç başlık altında düzenlenmiştir. Bu başlıklar:

1-Sesin oluşumu- insan sesi

2-Ses Eğitimi

3- Repertuvar'dır.

Bireyin korodaki (toplu söylemedeki) başarısını etkileyen etkenlerden biri bireysel ses eğitimindeki (bireysel söylemedeki) yeterliğiyle, başarısıyla paralellik göstermektedir. Bu durum geleneksel koro eğitimleri için de geçerlidir. Aşağıda Vocal Painting yönteminin bireysel ses eğitimindeki kazanımlara ait konular verilmiş ve bu konularda yöntemin etkililiğinin değerlendirmesi yapılmıştır. Bireysel ses eğitime yönelik de birçok yöntem mevcuttur. Her konu daha etkili olacağı düşünülen yöntemle verildiğinde başarılı bir sonuca ulaşacaktır. Fakat aşağıda bireysel sese olan etkisini değerlendirebilmek için Vocal Painting yönteminin kazanımlara ait hangi konularda etkili olduğunun incelemesi yapılmıştır.

1-Sesin oluşumu- insan sesi

Sesin oluşumu- insan sesi başlığı altında uygulamaya yönelik konuların yanısıra teorik olarak da konular yer almaktadır. Vocal Painting uygulamaya yönelik bir yöntem olmasından kaynaklı teorik konuların verilmesinde (Örneğin: Ses sistemini oluşturan organ ve bölgeler) tam olarak etkili bir yöntem değildir. Ancak teorik konuların aynı zamanda uygulamalı olan alanlarında fonasyon, solunum- nefes, postür, rezonans gibi alanlarda etkilidir.

Ses eğitimi başlığında Vocal Painting yönteminde belirtilen jestlerle yapılan pratikle bu başlıktaki uygulamaya yönelik olan konuların kazanımı da mümkündür.

2-Ses Eğitimi

Ses Eğitimi başlığı altında çok daha geniş konu alanı mevcuttur. Bu alanların çoğunda Vocal Painting yöntemi etkilidir. Sadece konuların bazılarında daha etkiliyken (Örneğin: artikülasyon, vücut yumuşaklığı ve rahatlığı, gevşeme, entonasyon, toplu söylemeye giriş, hız- gürlük, müzikal dinamiklere uygun eser söyleme, ünlü- ünsüz, özgüven- kendini ifade edebilme, yorumlama) konuların bazılarında daha az (Örneğin: ses sağlığını koruma, diksiyon, dil ve konuşma, eseri tür ve dönemine uygun seslendirme, ses rengi- ses aralıkları) etkilidir.

Kolektif ifadede bireye odaklanmak, müzikal iletişimin kalitesini artırmanın yanı sıra bireyin müzikalitesini ve grup içindeki güvenini güçlendirmeye yardımcı oldu. Aynı zamanda, Ö.1'in de belirttiği gibi, "kulakların açılmasına" yardımcı olmuş ve şarkıcıların vokal tını ve tonlama gibi parametrelerdeki farklılıklara daha aşina olmasını sağlamıştır (Knutsen, 2021, s. 78).

Hjernoe'nun TIC koro felsefesinde 3 öğrenme alanına ayırdığı unsurların ilki olan “5 ana müzikal unsurlar çerçevesinde kendi becerilerinin geliştirilmesi” içinde yer alan ton, ritim, ses, yorumlama, performans öğeleri, bireysel ses eğitimindeki kazanımlara yönelik konuları kapsamaktadır.

Bireysel olarak şarkıcının, diğer şarkıcılar önünde daha cesur ve bağımsız bir müzisyen olarak ayağa kalkması için eğitilmesi gerekir (Hjernoe, 2016, s.149).

Vocal Painting yönteminin ana unsurlarından biri olan doğaçlama aynı zamanda bireyin müzikal anlamdaki sınırlarını keşfettiği ve müzikal anlamda alanlarını geliştirdiği bir pratiktir. Bu sebeple bireysel ses eğitimindeki “ses eğitimi” başlığına yönelik konularda bireyin gelişimine katkı sağlamaktadır.

Koristlerin yaratıcılığının tetiklenmesi, özgüvenlerinin gelişmesi, bağlılıklarının artması, müzikal becerilerinin günden güne gelişimi; doğaçlama yapmanın temel işlevleridir (Baysal, 2023, s.188).

Artikülasyon, vücut yumuşaklığı ve rahatlığı, gevşeme, , toplu söylemeye giriş, , özgüven- kendini ifade edebilme, yorumlama, ritm, entonasyon, ünlü- ünsüz, hız- gürlük, müzikal dinamiklere uygun eser söyleme, gibi konularda Vocal Painting yöntemindeki tempo,

volume, energize, externalize, long notes, short notes, ghost notes, basic steps, subdivisions, solfa, fermata, body, create, solo, harmonize, vowels, air, melody, synchronize, go to tonic, minimalizm, memory, palet, spoken Word, lyrics, glissando, mute, transpoze, feels like you, meter, majör- minör, jump, walk, standup- sit jestleri kullanarak pratikler yapıldığında kazanılabilmektedir.

3- Repertuvar'dır.

Tıpkı “Koro Disiplini- Konser Programı Hazırlama” başlığı altında yer alan her konuya ait kazanımları kazandırdığı gibi bireysel ses eğitiminin öğretim programında yer alan “Repertuvar” başlığındaki kazanımları da sağlamaktadır. Aynı koro repertuvarı oluşturup, konser hazırlığı yaparken Vocal Painting yönteminin bireyi özgürleştiren, öz güvenini arttıran, yaptığı etkinliği sevdiren bir yapısı olmasının, kişiyi yaptığı işine bağlı ve daha disiplinli, daha çalışkan olmasını sağladığı gibi bireysel ses eğitiminde de Vocal Painting'in bu avantajlarıyla bireyin daha fazla eser öğrenmeye istekli, çalışkan olmasını ve sonuç olarak da daha geniş bir repertuvar yelpazesine sahip olmasını sağlamaktadır.

Şef görüşme formunda Başak Doğan'ın bir soruya verdiği cevaptaki;

VoPa topluluk olarak konuşmadan müzik yapabilmenin bir yöntemi, dilidir. Bu nedenle bireysel ses eğitiminde kullanılması anlamsız, faydasızdır.

ifadesine göre bireysel ses eğitimi öğretim programlarındaki başlıklara hizmet edebilecek bir yöntem olmadığı söylenmiş olsa da Başak Doğan'ın bunu yöntemin genel kullanım çerçevesini düşünerek cevap verdiği, yöntemin ilk olarak korolardaki iletişim ve diyalogu sağlamak için ortaya çıkmasından ötürü bunu düşünerek yorumladığı görülmektedir. Yöntemin dayandığı TIC felsefesine göre kişinin bireysel gelişimini zaten kapsamaktadır. Ayrıca Başak Doğan koristlerin bireysel olarak da gelişim göstermiş olduklarını ifade etmiştir. Koristlere uygulanan öz yeterli ölçüğüne göre de katılımcılar bireysel olarak kendilerinde de gelişimler gösterdiklerini de ifade ederek bu konuyu desteklemektedirler. Bireysel gözlemlerim, yöntemin uygulandığı videolardaki koristlerin eski ve yeni videolardaki öncesi- sonrası performansları kıyaslandığında da kişilerdeki bireysel gelişimler görülmektedir. Tüm bunlar göz önüne alındığında bireysel ses eğitiminde de Vocal Painting yöntemi uygulandığında olumlu sonuçlar verebileceği düşünülmektedir. Şuan için bunu bireysel ses eğitiminde uygulayan herhangi bir uygulayıcısı bulunmamaktadır.

“Vocal Painting yöntemi ve koro dersi kazanımları değerlendirilmesi” başlığı altında da belirtildiği gibi Vocal Painting’in içinde yer alan tüm jestler aslında parça parça değil bir bütün olarak değerlendirilmekte ve kullanılmaktadır. Başlıklar altında sadece spesifik olarak alt başlıklara ait konulara uygun yöntemdeki jestler ifade edilmiştir. Yöntemin etkili bir şekilde uygulanabilmesi bir bütün olarak ve süreç içinde mümkün olacaktır.

VOPA’nın eğitimsel boyutlarının katılımcılar üzerindeki etkilerine yönelik istatistiksel verileri tablo 5’te ve tablo 6’da verilmektedir.

Tablo.5’te bireylerin, Vocal Painting hakkındaki bilgi düzeylerine ait tanımlayıcı istatistikler sunulmuştur.

Tablo 5

Katılımcıların, “Vocal Painting Hakkında Bilgi” Düzeylerine Ait Tanımlayıcı İstatistikler

Müzikle ilgili geçmişiniz nedir?	n	%
Var	28	68,3
Yok	23	31,7
Vocal Painting yöntemiyle tanışmadan önce başka korolarda yer aldınız mı?		
Evet	26	63,4
Hayır	15	36,6
Vocal Painting yönteminin performansınız üzerinde etkisi olduğunu düşünüyor musunuz?		
Evet	41	100,0
Vocal Painting yöntemini farklı açılardan dezavantajlı bulduğunuz yanları var mıdır?		
Var	1	2,4
Yok	40	97,6
Vocal Painting’i kapsayan Soundpaintingle ilgili bilginiz var mı?		
Evet	2	4,9
Hayır	39	95,1
Vocal Painting’i 3 kelimeyle ifade etseniz bu kelimeler hangileri olurdu?		
Pozitif çoklu etki ifade	36	87,8
Pozitif öz yeterlik etki ifadesi	4	9,8
Pozitif tutum etki ifadesi	1	2,4

Bireylerin %68,3’ünün müzik ile ilgili geçmişinin olduğu, %31,7’sinin müzik ile ilgili geçmişinin olmadığı, %63,4’ünün Vocal Painting yöntemi ile tanışmadan önce başka korolarda yer aldıkları, %36,6’sının ise başka korolarda yer almadıkları tespit edildi.

Diğer bulgular incelendiğinde, bireylerin tamamının performansları üzerinde Vocal Painting yönteminin etkisinin olduğu, %2,4’ünün Vocal Painting yöntemini farklı açılardan dezavantajlı buldukları, %97,6’sının ise dezavantajlı bulmadıkları saptandı. Bireylerin %4,9’unun Vocal Painting’i kapsayan Soundpainting hakkında bilgi sahibi olduğu ve %95,1’inin ise bilgisinin olmadığı, %87,8’inin Vocal Paintingi pozitif çoklu etki ifade olarak ifade ettiği, %9,8’inin pozitif öz yeterlik etki ifadesi ve %2,4’ünün ise pozitif tutum etki ifadesi olarak ifade ettikleri görülmektedir.

Çalışma grubu katılımcılarının çoğunluğu müzikle ilgili geçmişi bulunmakta (28 kişi) ve VOPA öncesi başka korolarda (26 kişi) yer almaktadır. Katılımcıların tamamında (41 kişi) VOPA'nın bireylerin performansları üzerinde olumlu etkisinin olduğunu, katılımcılarının büyük çoğunluğu (40 kişi) VOPA'nın dezavantajlı yönünün bulunmadığını belirtmektedirler. Katılımcıların çoğunun (39 kişi) VOPA ve Sounpaintingle ilgili daha önce bilgilerinin olmadığı saptanmıştır.

Katılımcılardan 1 kişinin VOPA'nın dezavantajlı olarak gördüğü yanı ise görme engelli kişilere hitap etmiyor olmasıdır.

VOPA'nın katılımcılar üzerindeki etkileri incelendiğinde ise;

Katılımcıların çoğunluğu (36 kişi) VOPA'dan “pozitif çoklu etki” olarak etkilenmişlerdir. Pozitif çoklu etki başlığı altında ele alınan, bireylerin hem öz yeterlikleri üzerinde hem de tutumları üzerinde pozitif yönlü etkilendiklerini belirttikleri ifadelerdir. Katılımcılardan 4 kişi sadece öz yeterlikleri üzerinde pozitif yönlü etkilendiklerini, 1 kişi ise sadece tutum üzerinde pozitif yönlü etkilendiğini belirttiği ifadelerde bulunmuşlardır. Pozitif çoklu etki, pozitif öz yeterlik etkisi ve pozitif tutum etkisine yönelik çoğunlukla belirtilen ifadeler; yaratıcı, interaktif, doğaçlama, özgür ifade, rahatlamak, etraf bilinci, anda kalma, özgüven, gelişim, müzikalite'dir.

Tablo.6'da katılımcıların Vocal Painting yönteminin gözlemlenen etkilerine ait tanımlayıcı istatistikler verilmektedir.

Tablo 6

Katılımcıların, “Vocal Painting Yönteminin Gözlemlenen Etkileri” Düzeylerine Ait Tanımlayıcı İstatistikler

	n	%
Vocal Painting yönteminin sizdeki etkilerini gözlemlediğinizde bunlar nelerdir?		
Öz yeterlik etkisi	2	4,9
Çoklu etki	39	95,1
Vocal Painting yönteminin öğrenirken zorluk yaşadınız mı?		
Hayır	37	90,2
Kısmen	4	9,8
Vocal Painting yöntemi uygulanırken performans sırasında çekingen kalmanıza ya da utangaç bir tavırda olmanıza sebep oldu mu?		
Hayır	36	87,8
Kısmen	5	12,2
Vocal Painting yönteminin uygulandığı koro çalışmalarınız sonrasında bireysel olarak sesinizde bir gelişme gözlemlediniz mi? Bireysel olarak sesinize faydası olduğunu düşünüyor musunuz?		
Evet	40	97,6
Hayır	1	2,4

Katılımcıların %4,9'u kendilerini gözlemlediklerinde Vocal Painting yönteminin öz yeterlik etkisinin olduğu, %95,1'inde ise çoklu etkinin olduğu görülmektedir. Bireylerin %90,2'sinin Vocal Painting yöntemini öğrenirken zorluk yaşamadığı, %9,8'inin ise kısmen zorluk yaşadığı, bireylerin %87,8'i bu yöntemi uygularken çekingen ya da utangaç kaldıkları bir durumun olmadığını, %12,2'sinin ise Vocal Painting yöntemini uygularken çekingen ya da utangaç kaldıkları bir durumun olduğu yönünde görüş bildirdikleri görülmektedir. Bireylerin %97,6'sının Vocal Painting yöntemini uygularken bireysel olarak seslerinde bir gelişmenin olduğunu ve %2,4'ünün ise sesinde herhangi bir gelişmenin olmadığı görülmektedir.

Çalışma grubu katılımcılarının çoğunluğunda (39 kişi) VOPA'nın çoklu etkilerinin (hem öz yeterlikleri hem de tutumları üzerinde gözlemlenebilir pozitif etkilerinin) olduğunu saptanmıştır. Çalışma grubu katılımcılarından 2 kişide VOPA'nın sadece öz yeterlikleri üzerinde gözlemlenebilir pozitif etkilerinin olduğu görülmektedir. Çalışma grubu katılımcılarının çoğunluğu (37 kişi) VOPA'yı öğrenirken zorlanmadıklarını, VOPA uygulanırken performans sırasında utanma ya da çekinme gibi bir tavır yaşamadıklarını (36 kişi), VOPA'nın bireysel olarak seslerine faydalarının olduğunu (40) belirtmiştir.

5.2. İkinci Alt Probleme Ait Bulgu ve Yorumlar

Bu başlıkta “Çalışma grubu katılımcılarının öz yeterlik puanları ne düzeydedir?” alt problemine ait bulgulara yer verilmiştir.

Tablo 7

KDÖYÖ Toplam Puanlarına Ait Tanımlayıcı İstatistikler

Ölçek Toplam Puan	$\bar{X}$	SS	Min	Maks
Öz Yeterlik Algısı	31,24	6,72	20,00	50,00

$\bar{X}$:Aritmetik ortalama, SS: Standart sapma, Min: Mimumum, Maks: Maksimum

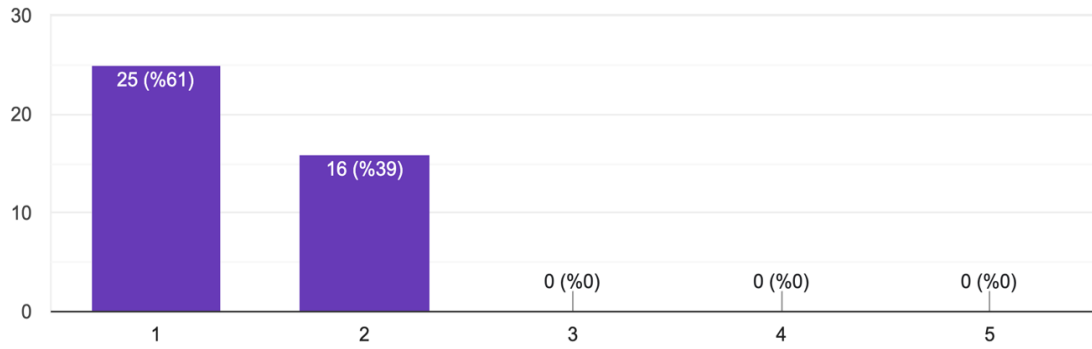
Tablo.7'de çalışmada kullanılan koro dersi öz yeterlik ölçeklerinin toplam puanlarına ait özet tanımlayıcı istatistikler verilmektedir. Öz yeterlik ölçeğine ait toplam puan ortalamasının $31,64 \pm 6,72$ (min-maks: 20-50) olduğu saptanmıştır.

Çalışma grubu katılımcılarında VOPA'nın öz yeterlikleri üzerinde olumlu yönde büyük ölçüde etkisi olduğu görülmektedir.

Çalışma grubu katılımcılarının KDÖYÖ sorularına verdikleri cevapların yüzdelik oranları aşağıdaki şekillerde sırayla verilmek

Koro dersinde kendimi başarılı bulurum.

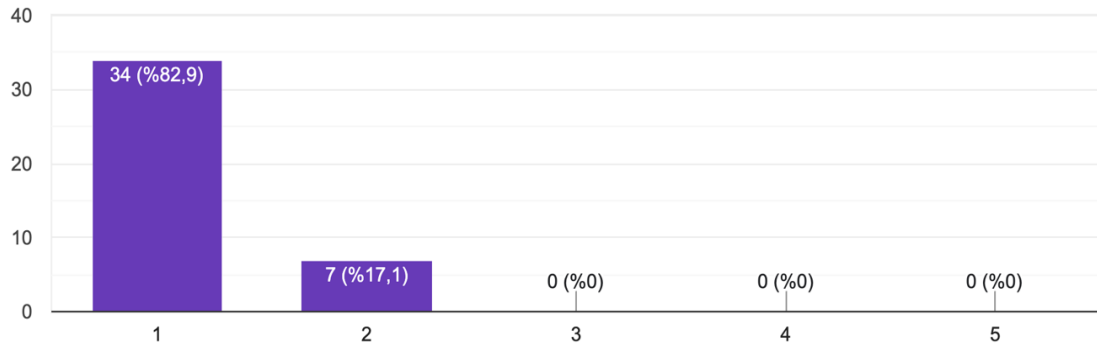
41 yanıt

Şekil 5. KDÖYÖ 1. soru cevabının yüzdeler oranı.

Koro dersinde aktif olduğumu düşünürüm.

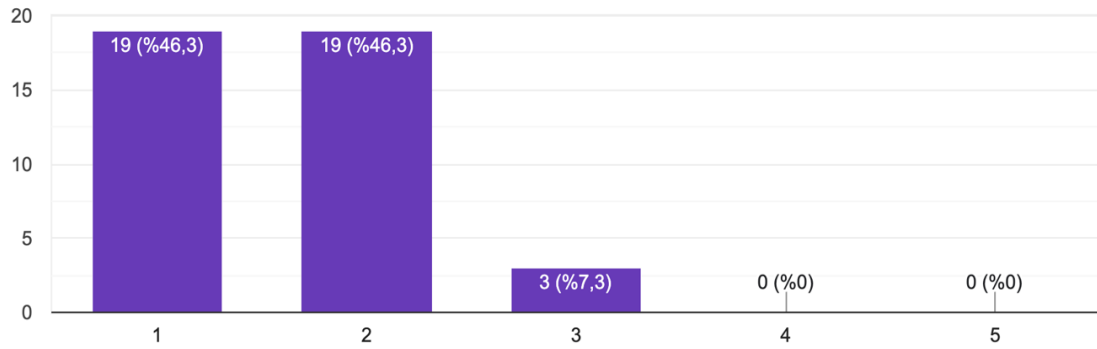
41 yanıt

Şekil 6. KDÖYÖ 2. soru cevabının yüzdeler oranı.

Koro dersinde ileri düzeydeki eserleri seslendirebileceğime inanırım.

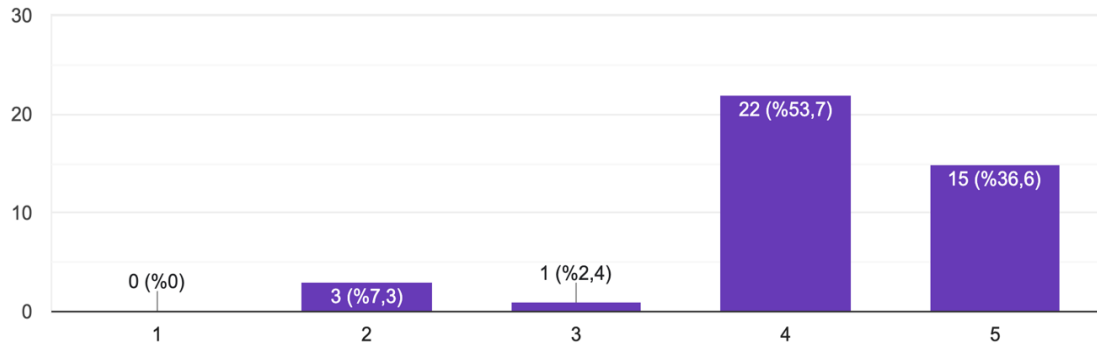
41 yanıt

Şekil 7. KDÖYÖ 3. soru cevabının yüzdelik oranı.

Koro dersinin gereklerini yerine getirirken zorlanırım.

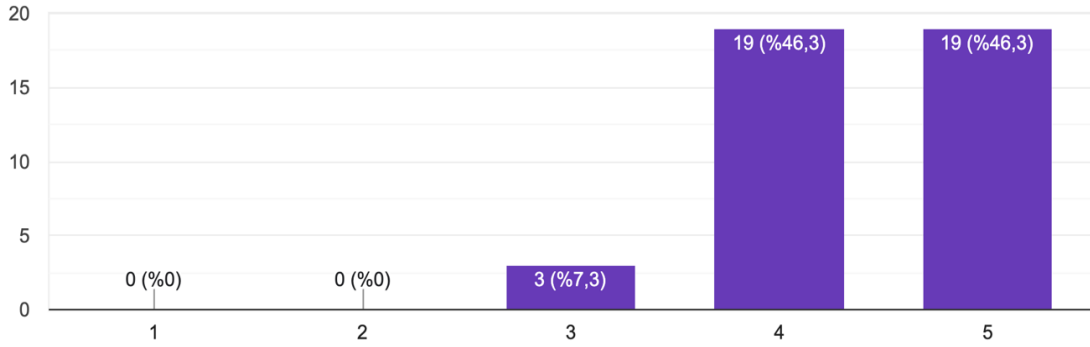
41 yanıt

Şekil 8. KDÖYÖ 4. soru cevabının yüzdelik oranı.

Koro dersindeki eserler zor geldiğinde çalışmayı hemen bırakırım.

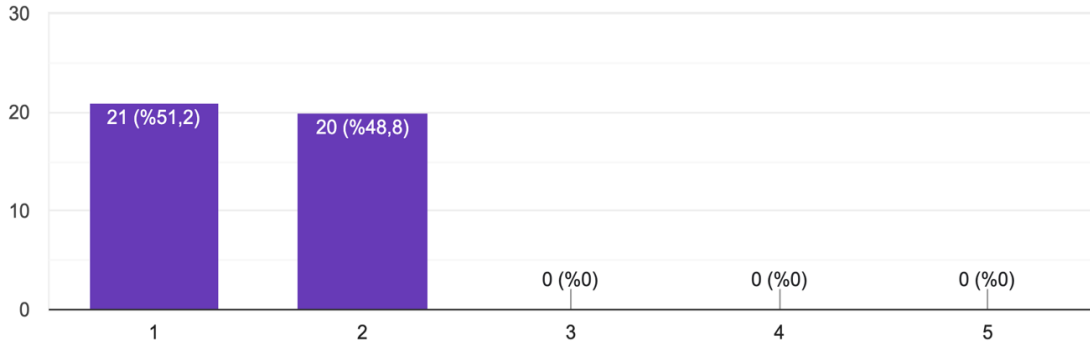
41 yanıt

Şekil 9. KDÖYÖ 5. soru cevabının yüzdelik oranı.

Yeni bir koro eseri öğrenirken eski bilgilerimi etkili bir şekilde kullanabileceğime inanırım.

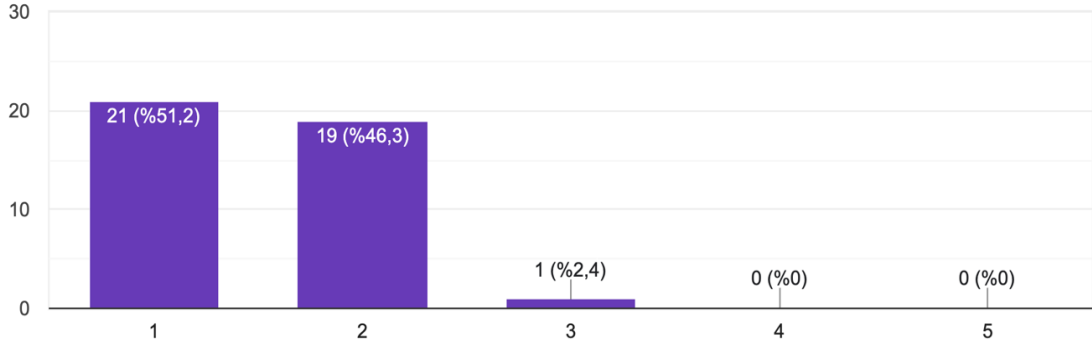
41 yanıt

Şekil 10. KDÖYÖ 6. soru cevabının yüzdelik oranı.

Koro dersinde öğretilen eserleri kolaylıkla algılarıım.

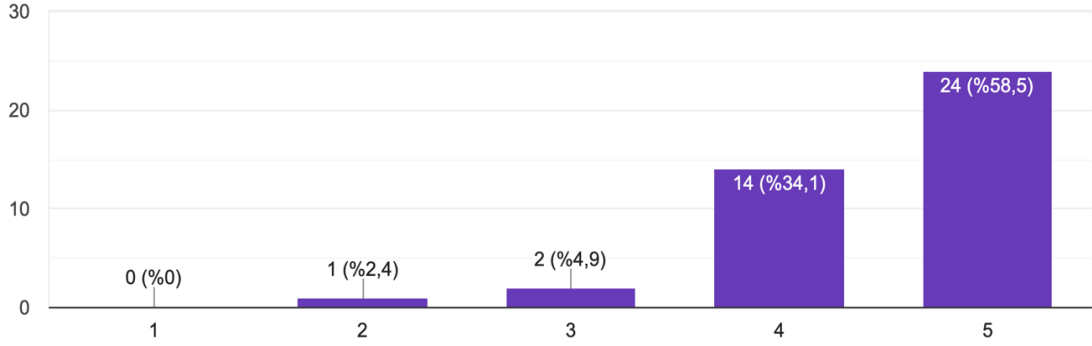
41 yanıt

Şekil 11. KDÖYÖ 7. soru cevabının yüzdelik oranı.

Yeni bir koro eseri öğrenirken onu seslendiremeyeceğim kaygısı duyarım.

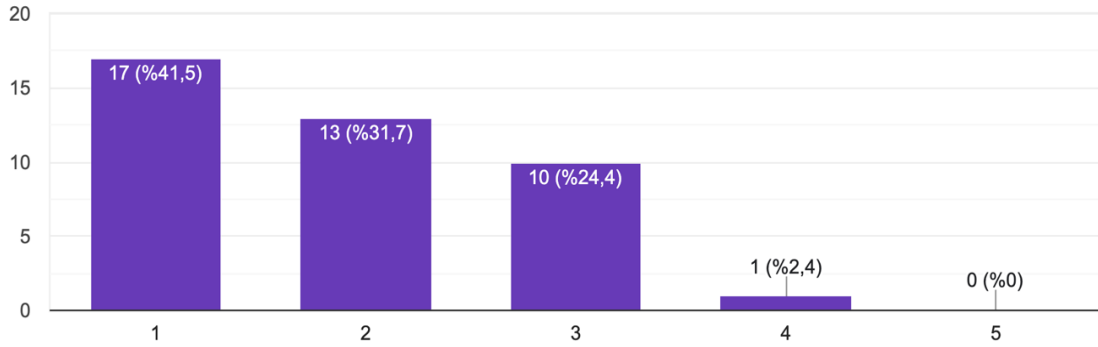
41 yanıt

Şekil 12. KDÖYÖ 8. soru cevabının yüzdelik oranı.

Koroda bir grup kurmam ve yönetmem istenirse bunu kolaylıkla başarabilirim.

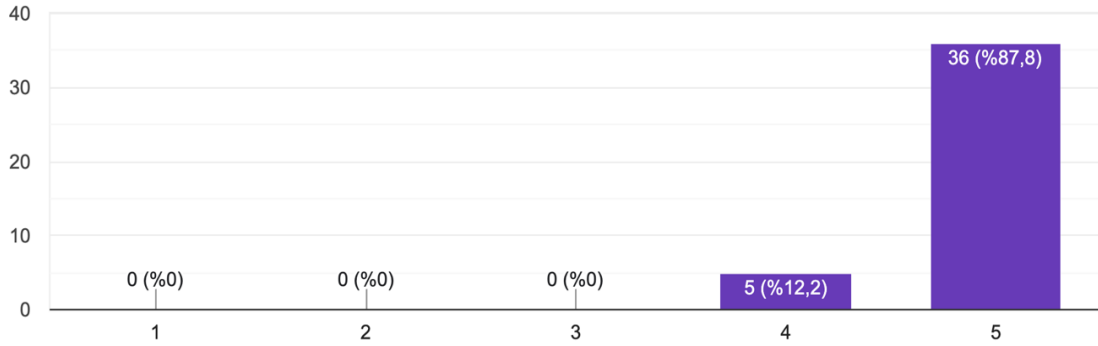
41 yanıt

Şekil 13. KDÖYÖ 9. soru cevabının yüzdelik oranı.

Koro dersi kendime olan güvenimi azaltmaktadır.

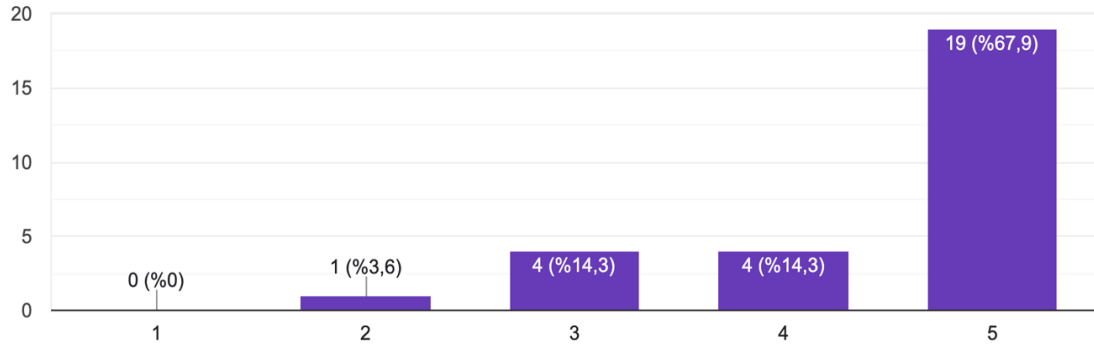
41 yanıt

Şekil 14. KDÖYÖ 10. soru cevabının yüzdelik oranı.

Koro sınavlarından korkarım.

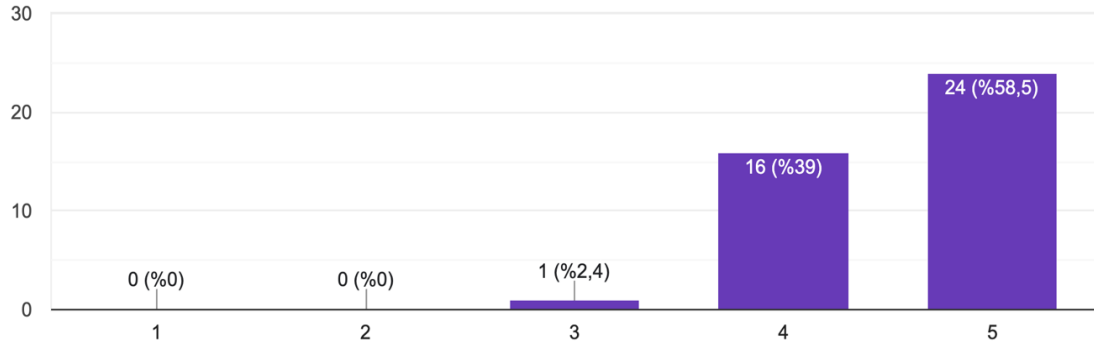
28 yanıt

Şekil 15. KDÖYÖ 11. soru cevabının yüzdelik oranı.

Zorluk derecesi yüksek olan koro eserlerini seslendirmekten korkarım.

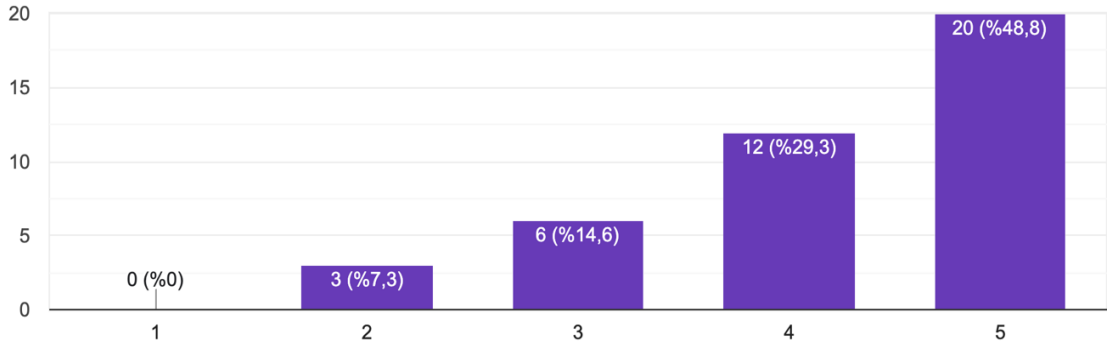
41 yanıt

Şekil 16. KDÖYÖ 12. soru cevabının yüzdelik oranı.

Koro dersinde öğrendiğim eserleri konserlerde hatalı seslendirmekten korkarım.

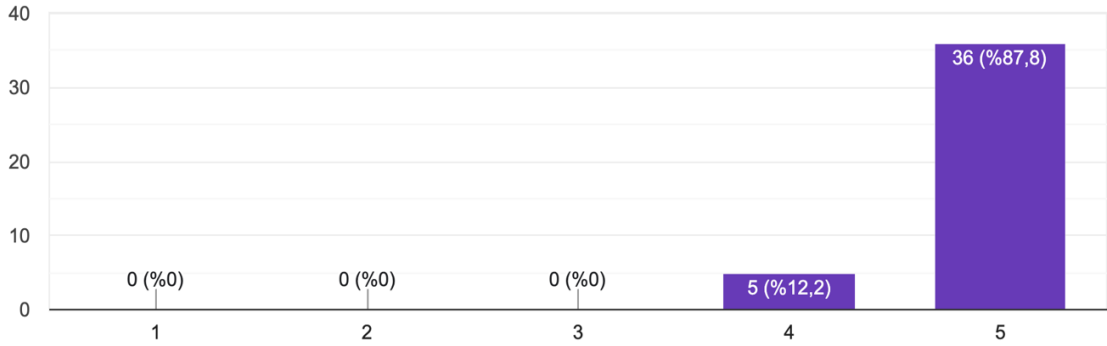
41 yanıt

Şekil 17. KDÖYÖ 13. soru cevabının yüzdelik oranı.

Çok çalışsam bile koro dersinde başarılı olamayacağıma inanırım.

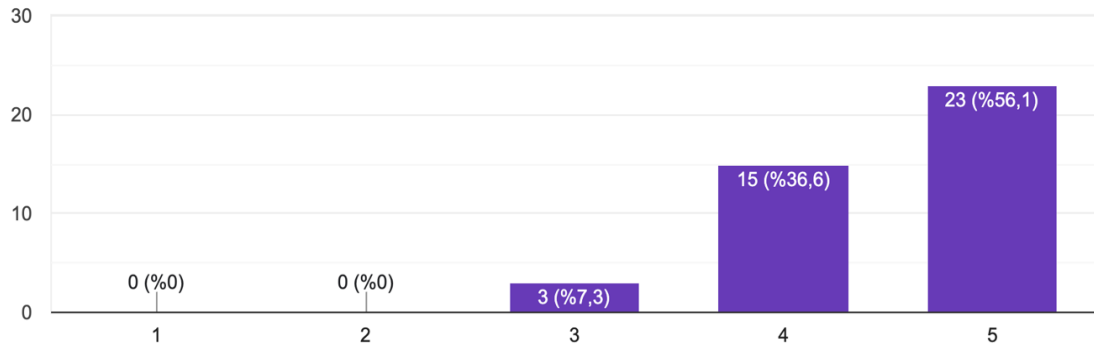
41 yanıt

Şekil 18. KDÖYÖ 14. soru cevabının yüzdelik oranı.

Koro dersinde en ufak bir hata yapmaktan bile korkarım.

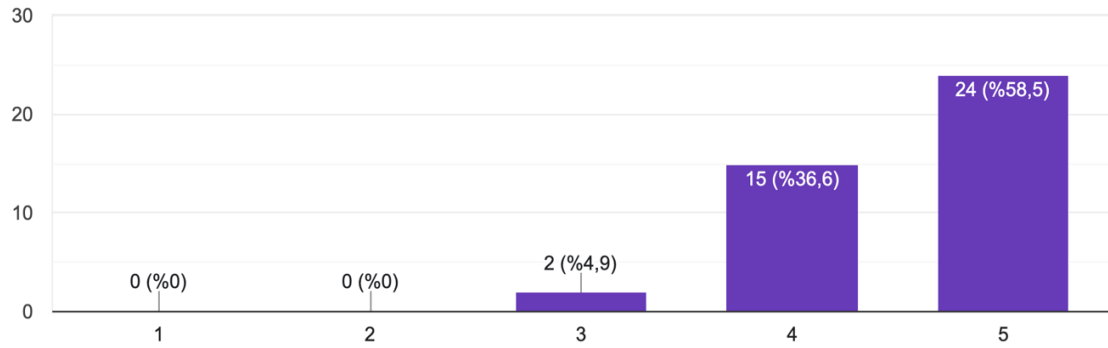
41 yanıt

Şekil 19. KDÖYÖ 15. soru cevabının yüzdelik oranı.

Koro konserlerine çıkmadan önce kendimi gergin ve huzursuz hissederim.

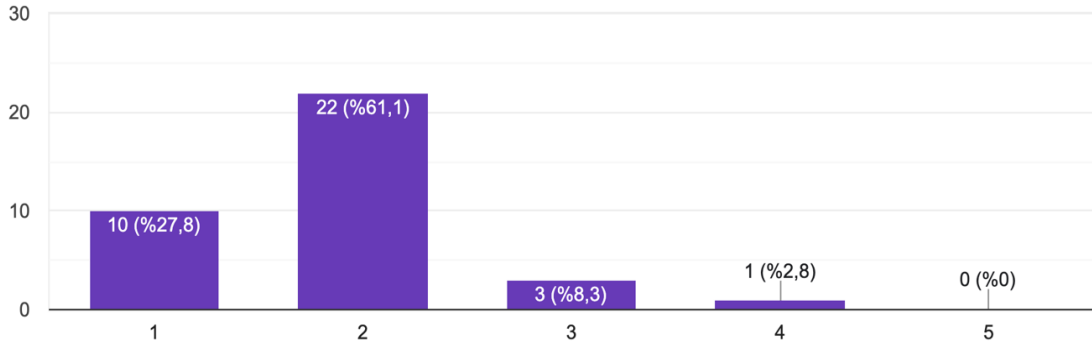
41 yanıt

Şekil 20. KDÖYÖ 16. soru cevabının yüzdelik oranı.

Koro dersinde kendimi arkadaşlarıma yardım edecek kadar yeterli bulurum.

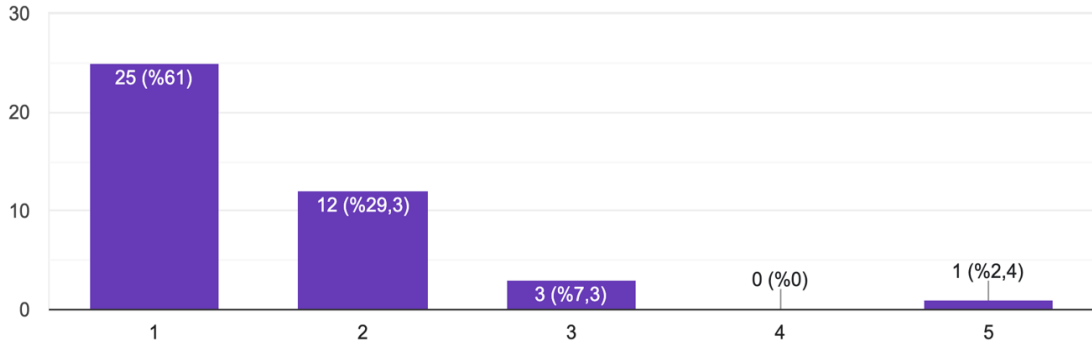
36 yanıt

Şekil 21. KDÖYÖ 17. soru cevabının yüzdelik oranı.

Koro dersindeki eserleri arkadaşlarımla önünde çekinmeden seslendirebilirim.

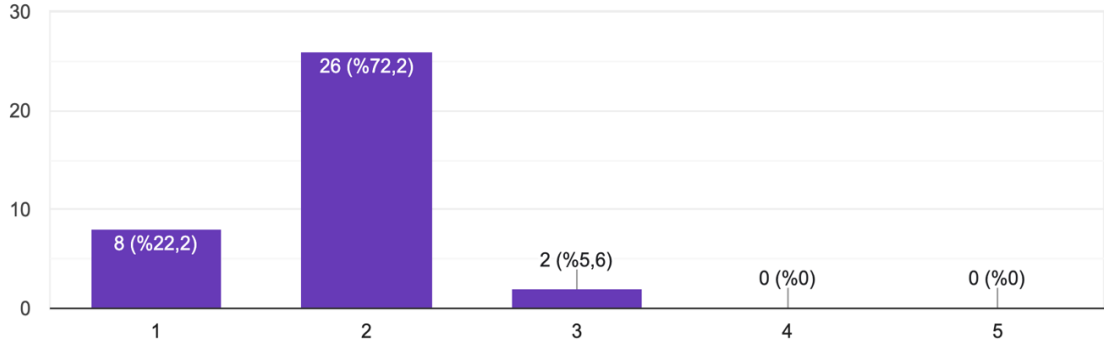
41 yanıt

Şekil 22. KDÖYÖ 18. soru cevabının yüzdelik oranı

Arkadaşıma koro dersi için uygun öğrenim ortamları hazırlayabilirim.

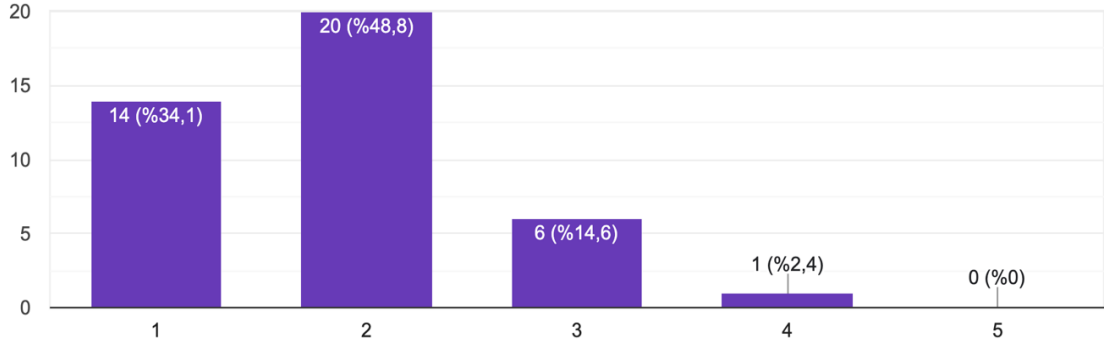
36 yanıt

Şekil 23. KDÖYÖ 19. soru cevabının yüzdelik oranı.

Koro dersinde verilen eserleri kendi kendime öğrenebilirim.

41 yanıt

Şekil 24. KDÖYÖ 20. soru cevabının yüzdelik oranı.

Yukarıdaki bulgulardan çalışma grubu katılımcılarının kendilerini koroda başarılı buldukları, aktif oldukları, ileri düzey eserleri seslendirmede kendilerini yeterli buldukları, zorlandıkları noktalarda yılgınlık göstermedikleri ve büyük ölçüde zorlanmadıkları, kaygı duymadıkları, yeni çalışmalarda eski bilgilerinden yararlandıkları, grup kurup yönetebildikleri, kendilerine güvenlerinin olduğu, eserleri seslendirirken ya da seslendirme sırasında hata yapmaktan korkmadıkları kendi kendilerine eserleri öğrenebildikleri

görülmektedir. Vocal Paitnting yönteminin bireylerin özyeterliklerine büyük ölçüde olumlu etkisi olduğu saptanmıştır.

KDÖYÖ 11. sorusu olan “Koro sınavlarından korkarım.” sorusunu 41 kişiden 28 kişinin cevapladığı saptanmıştır. Görüşmelerden elde edilen bilgilere göre; çalışma grubu katılımcılarının bu soruya cevap vermeyenlerin sebebinin, bir okul korusu olmadığı için sınav durumunun söz konusu olmamasıdır. Cevap veren kişilerin ise böyle bir sınav söz konusu olması durumunda korku duymayacak yeterlilikte kendilerini görmeleri ve hazır hissetmeleridir.

KDÖYÖ 17.sorusu olan “Koro dersinde kendimi arkadaşlarıma yardım edebilecek kadar kendimi yeterli bulurum.” sorusunu 41 kişiden 36 kişinin cevapladığı saptanmıştır. Görüşmelerden elde edilen bilgilere göre; çalışma grubu katılımcılarının bu soruya cevap vermeyenlerin sebebi; koronun çalışmasının, okuldaki bir “koro dersi” olmadığı ve özel olarak gönüllü kişilerden toplanmış bir koronun atölye çalışması olmasından kaynaklanmaktadır. Cevap veren kişilerin ise böyle bir “koro dersi” durumu söz konusu olması durumunda da kendilerini yeterli bulduklarından ya da koro dersini atölye çalışması başlığı altında değerlendirdiklerinde arkadaşlarına yardım edebilecek yeterlilikte gördüklerinden kaynaklanmaktadır.

KDÖYÖ 19.sorusu olan “Arkadaşlarıma koro dersi için uygun öğrenim ortamları hazırlayabilirim.” sorusunu 41 kişiden 36 kişinin cevapladığı saptanmıştır. Görüşmelerden elde edilen bilgilere göre; çalışma grubu katılımcılarının bu soruya cevap vermeyenlerin sebebinin; bir okul korusu olmadığı için “koro dersi” durumunun söz konusu olmamasıdır. Cevap veren kişilerin ise böyle bir “koro dersi” durumu söz konusu olması durumunda da kendilerini uygun öğrenim ortamı oluşturabilecek yeterlikte gördüklerinden ya da koro dersini atölye çalışması başlığı altında değerlendirdiklerinde arkadaşlarına uygun öğrenim ortamı hazırlayabilecek yeterlilikte olduklarını düşünmelerinden kaynaklanmaktadır.

5.3. Üçüncü Alt Probleme Ait Bulgu ve Yorumlar

Bu başlıkta “Çalışma grubu katılımcılarının öz yeterlik ölçeği puanları eğitim durumlarına göre farklılaşmakta mıdır?” alt problemine ait bulgulara yer verilmiştir.

Tablo.8’de KDÖYÖ ait toplam puanlarının bireylerin eğitim durumuna göre karşılaştırılmasına ait bağımsız örnekler t testi ve Mann Whitney U testi sonuçları verilmektedir.

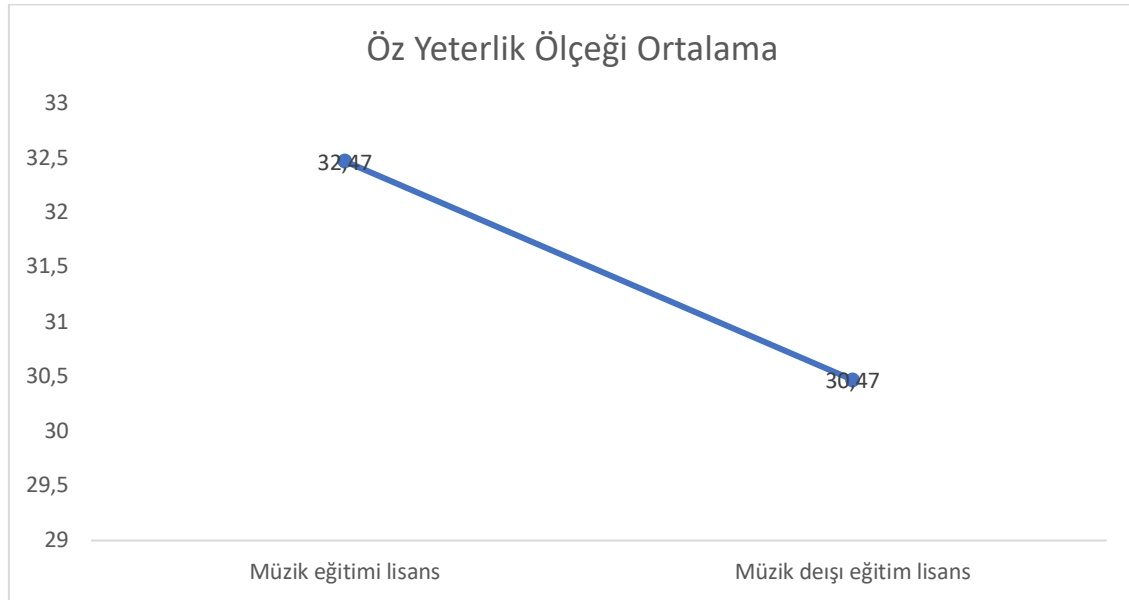
Tablo 8

KDÖYÖ Toplam Puanının Bireylerin Eğitim Durumlarına Göre Karşılaştırılması

Ölçek	Eğitim	$\bar{X} \pm SS$	Medyan (min-max)	Test İst.	p
Öz Yeterlik	Müzik eğitimi lisans	32,47±6,00	31 (21-43)	0,821	0,417
	Müzik dışı eğitim lisans	30,47±7,16	30 (20-44)	¹	

¹ Bağımsız örnekler t testi, ²Mann Whitney U testi

Analiz sonuçları incelendiğinde, öz yeterlik ölçeği toplam puanının istatistiksel olarak anlamlı olmadığı görüldü ($p>0,05$). Bu sonuçlara göre, müzik eğitimi veren bir lisans programından mezun olanlar ile müzik dışı eğitim veren bir lisans programından mezun olan bireylerin öz yeterlik ölçeği toplam puanlarına ait ortalama ve ortanca değerlerin birbirlerine yakın olduğu görüldü. Öz yeterlik ölçeği toplam puan ortalaması müzik eğitimi veren bir lisans programından mezun olanlar için $32,47 \pm 6,00$ (min-maks: 21-43) ve müzik dışı eğitim veren bir lisans programından mezun olanlar için ise $30,47 \pm 7,16$ (min-maks: 20-44) olarak elde edildi.

Şekil 25. KDÖYÖ toplam puanının bireylerin eğitim durumlarına göre karşılaştırılması.

Çalışma grubu katılımcılarının 17 kişi müzik eğitimi mezunu, 24 kişi müzik eğitimi dışı mezun olduğu saptanmıştır. Müzik eğitimi dışı mezun olanların koronun çoğunluğunu

oluşturduğu ancak VOPA'nın bireylerin eğitim durumu değişkeninin öz yeterlikleri üzerinde bir farklılık yaratmadığı görülmektedir.

5.4. Dördüncü Alt Probleme Ait Bulgu ve Yorumlar

Bu başlıkta “Çalışma grubu katılımcılarının öz yeterlik ölçeği puanları cinsiyete göre farklılaşmakta mıdır?” alt problemine ait bulgulara yer verilmiştir.

Tablo.9’da öz yeterlik ölçeğine ait toplam puanlarının cinsiyete göre karşılaştırılmasına ait bağımsız örnekler t testi ve Mann Whitney U testi sonuçları verilmektedir.

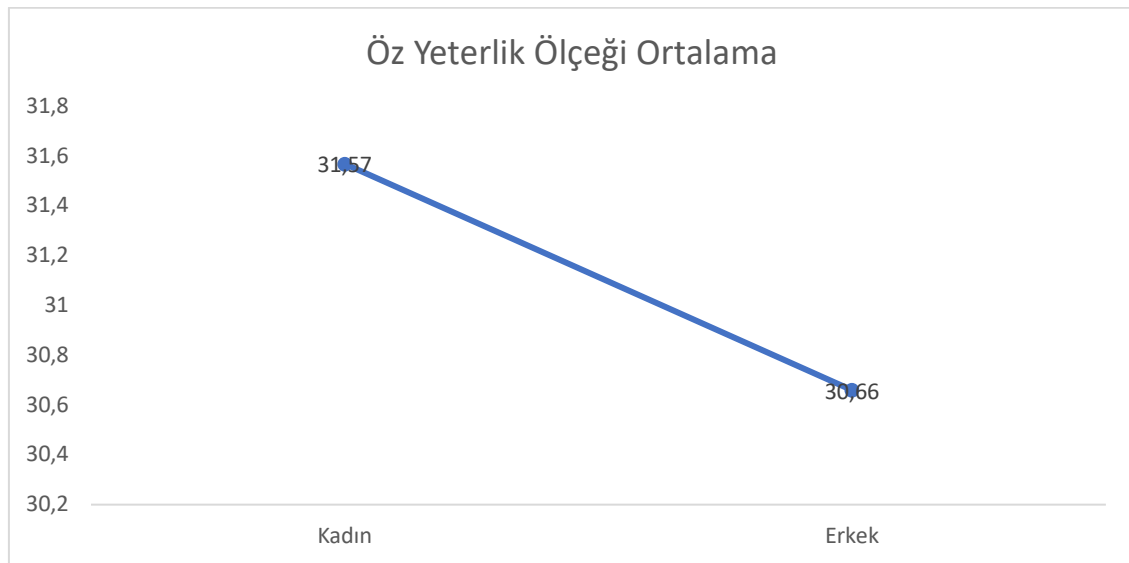
Tablo 9

KDÖYÖ Toplam Puanının Bireylerin Cinsiyetlerine Göre Karşılaştırılması.

Ölçek	Cinsiyet	$\bar{X} \pm SS$	Medyan (min-max)	Test İst.	p
Öz Yeterlik	Kadın	31,57±6,81	33 (20-50)	0,413 ¹	0,682
	Erkek	30,66±6,75	31 (22-43)		

¹ Bağımsız örnekler t testi, ²Mann Whitney U testi

Analiz sonuçları incelendiğinde, öz yeterlik ölçeği toplam puanının istatistiksel olarak anlamlı olmadığı görüldü ($p>0,05$). Bu sonuçlara göre, kadın ve erkeklerin öz yeterlik ölçeği toplam puanlarına ait ortalama ve ortanca değerlerin birbirlerine yakın olduğu görüldü. Öz yeterlik ölçeği toplam puan ortalaması erkekler için $31,57 \pm 6,81$ (min-maks: 20-50) ve kadınlar için ise $30,66 \pm 6,75$ (min-maks: 22-43) olarak elde edildi.

Şekil 26. KDÖYÖ toplam puanının bireylerin cinsiyetlerine göre karşılaştırılması.

Çalışma grubu katılımcılardan 26 kişi kadın, 15 kişi erkek olduğu saptanmıştır. Kadın kişi sayısı erkek kişi sayısından fazla olduğu ve koronun çoğunluğunu oluşturduğu ancak VOPA'nın bireylerin cinsiyet değişkeninin öz yeterlikleri üzerinde bir farklılık yaratmadığı görülmektedir.

5.5.Beşinci Alt Probleme Ait Bulgu ve Yorumlar

Bu başlıkta “Çalışma grubu katılımcılarının müzikle ilgili meslek grubu ve müzik dışı meslek grupları arasında öz yeterlik bakımından farklılaşma var mıdır?” alt problemine ait bulgulara yer verilmiştir.

Tablo.10'da öz yeterlik ölçeğine ait toplam puanların bireylerin mesleklerine göre karşılaştırılmasına ait Mann Whitney U testi sonuçları verilmektedir.

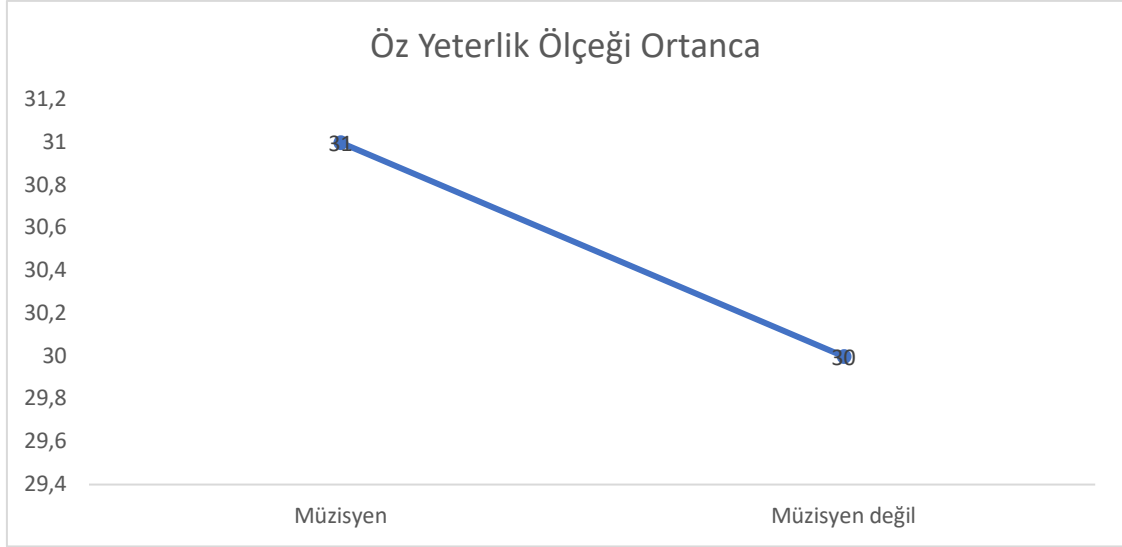
Tablo 10

KDÖYÖ Toplam Puanının Bireylerin Mesleklerine Göre Karşılaştırılması.

Ölçek	Meslek	$\bar{X} \pm SS$	Medyan (min-max)	Test İst.	p
Öz Yeterlik	Müzisyen	32,31±6,16	31 (21-43)	1,68 ²	0,404
	Müzisyen değil	30,56±7,09	30 (20-50)		

²Mann Whitney U testi

Analiz sonuçları incelendiğinde, öz yeterlik ölçeği toplam puanının istatistiksel olarak anlamlı olmadığı görüldü ($p>0,05$). Bu sonuçlara göre, müzisyen olanların ve müzisyen olmayanların öz yeterlik ölçeği toplam puanlarına ait ortanca değerlerin birbirlerine yakın olduğu görüldü. Öz yeterlik ölçeği toplam puan ortancası müzisyenler için 31 (min-maks: 21-43) ve müzisyen olmayanlar için ise $30 \pm$ (min-maks: 20-50) olarak elde edildi.

Şekil 27. KDÖYÖ toplam puanının bireylerin mesleklerine göre karşılaştırılması.

Çalışma grubu katılımcılarının 16 kişi müzişyen, 25 kişi müzişyen olmadığı saptanmıştır. Müzişyen olmayan kişi sayısı koronun çoğunluğunu oluşturduğu ancak VOPA'nın bireylerin meslek durumu değişkeninin öz yeterlikleri üzerinde anlamlı bir farklılık yaratmadığı görülmektedir.

5.6.Altıncı Alt Probleme Ait Bulgu ve Yorumlar

Bu başlıkta “Çalışma grubu katılımcılarının tutum ölçeği puanları ne düzeydedir?” alt problemine ait bulgulara yer verilmiştir.

VOPA yöntemi; koroyu iletişim, müzikal alt yapı, yaratıcılık, sorumluluk duygusu, koroya karşı aidiyet duygusu ve bağlılık, koro içinde birbirine güven ve özgüven noktasında pozitif biçimde etkilemektedir. Koroda müzikal tefekkürü, etkileşimi, yaratıcılığı, ritim ve *Groove* duygusunu artırmaktadır. Söz konusu yaklaşım ve yöntem etkisiyle, müzikal sürecin sorumluluğunu koro içinde her birey yüklenmektedir (Baysal, 2023, s.189).

Tablo.11’de çalışmada kullanılan koro dersi tutum ölçeğinin toplam puanlarına ait özet tanımlayıcı istatistikler verilmektedir.

Tablo 11

KDTÖ Toplam Puanlarına Ait Tanımlayıcı İstatistikler.

Ölçek Toplam Puan	$\bar{X}$	SS	Min	Maks
Tutum	27,09	11,74	20,00	89,00

$\bar{X}$:Aritmetik ortalama, SS: Standart sapma, Min: Miminum, Maks: Maksimum

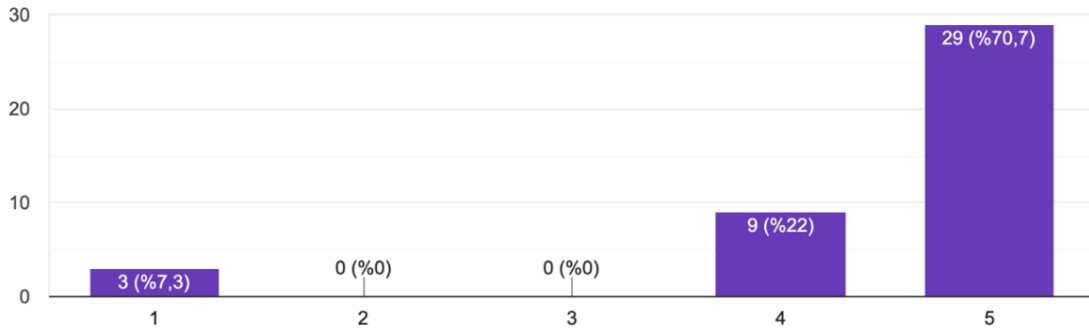
Tutum ölçeğine ait toplam puan ortalamasının $27,09 \pm 11,74$ (min-maks: 20-89) olduğu saptandı.

Çalışma grubu katılımcılarında VOPA'nın tutumları üzerinde olumlu yönde büyük ölçüde etkisi olduğu görülmektedir.

Çalışma grubu katılımcılarının KDTÖ sorularına verdikleri cevapların yüzdelik oranları aşağıdaki şekillerde sırayla verilmektedir.

Koro dersi hiç ilgimi çekmez.

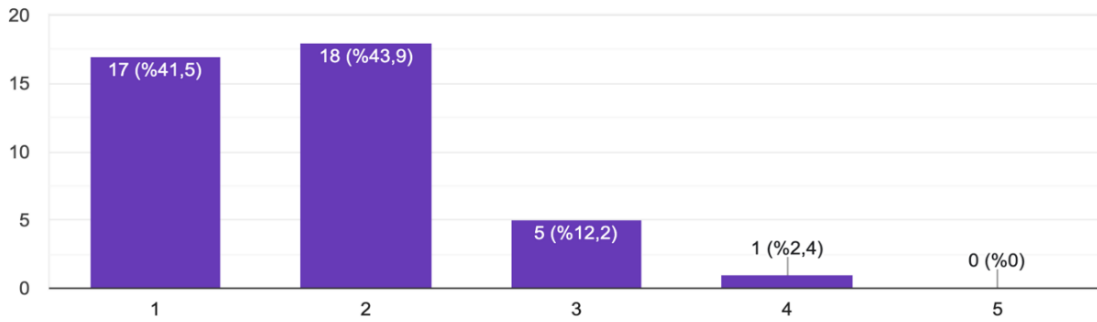
41 yanıt

Şekil 28. KDTÖ 1. soru cevabının yüzdelik oranı.

Boş zamanlarımda koro dersine çalışmaktan zevk alırım.

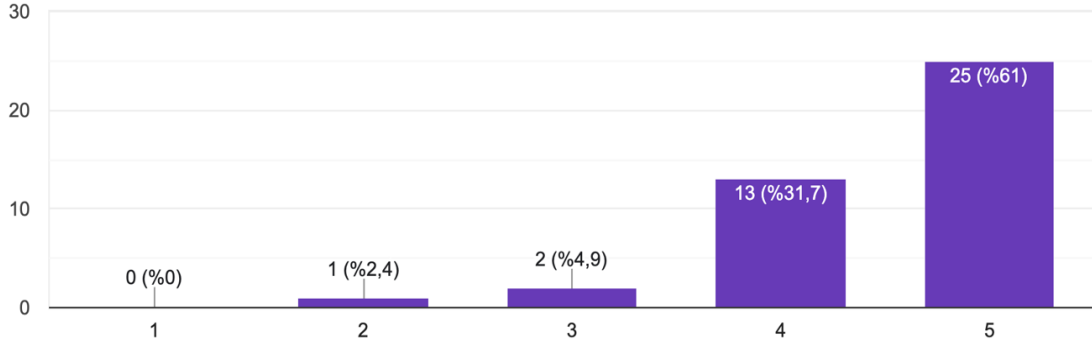
41 yanıt

Şekil 29. KDTÖ 2. soru cevabının yüzdelik oranı.

Koro dersinde canım sıkılır.

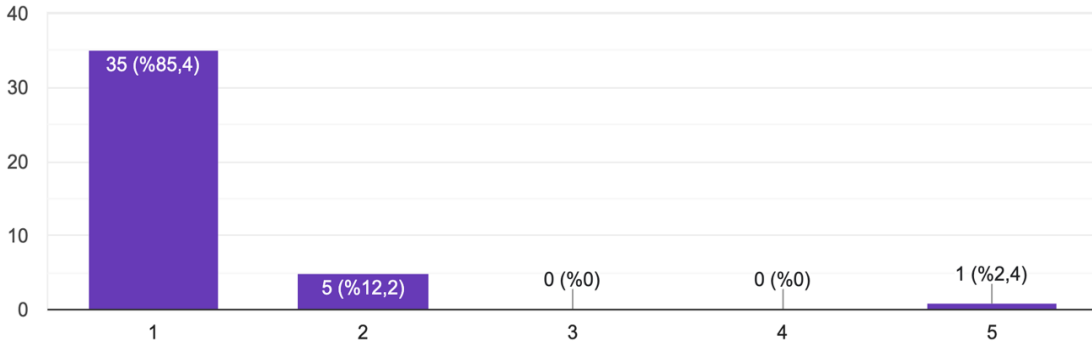
41 yanıt

Şekil 30. KDTÖ 3. soru cevabının yüzdelik oranı.

Koro dersi ile ilgili etkinliklere katılmaktan mutlu olurum.

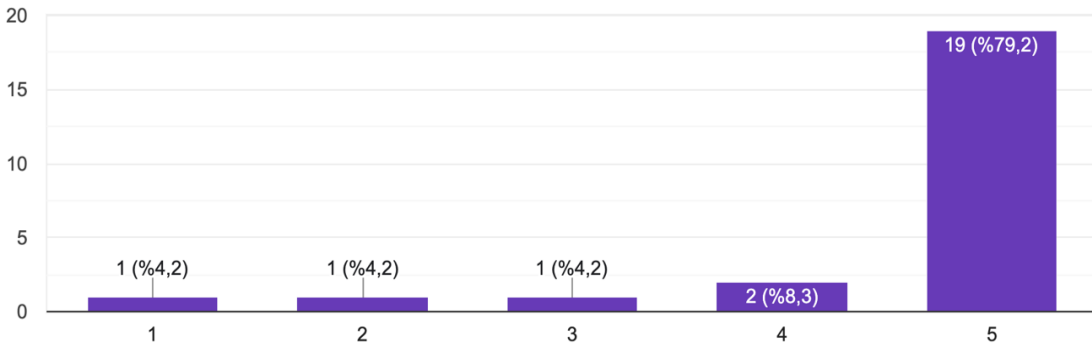
41 yanıt

Şekil 31. KDTÖ 4. soru cevabının yüzdelik oranı.

Koro dersine sadece sınıf geçmek için çalışırım.

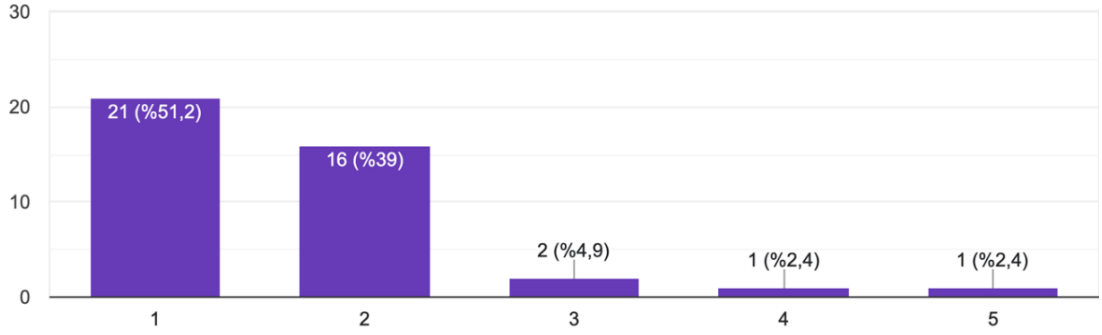
24 yanıt

Şekil 32. KDTÖ 5. soru cevabının yüzdelik oranı.

Koro dersinde kendimi rahat hissedirim.

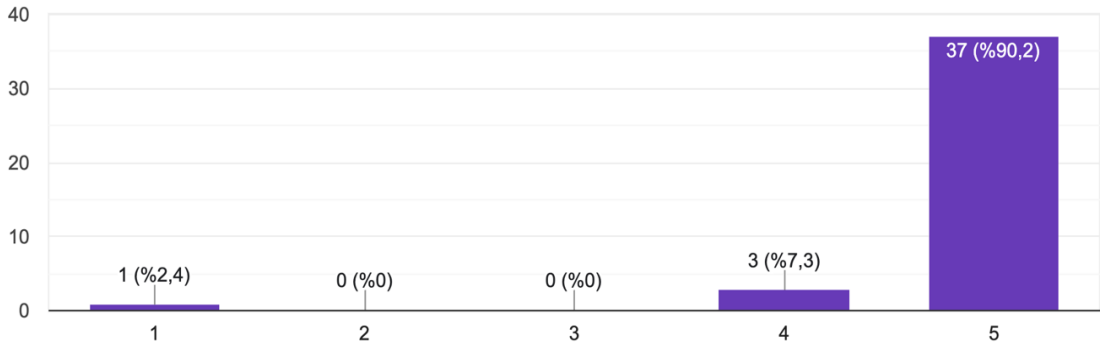
41 yanıt

Şekil 33. KDTÖ 6. soru cevabının yüzdelik oranı.

Koro dersinden hiç hoşlanmam.

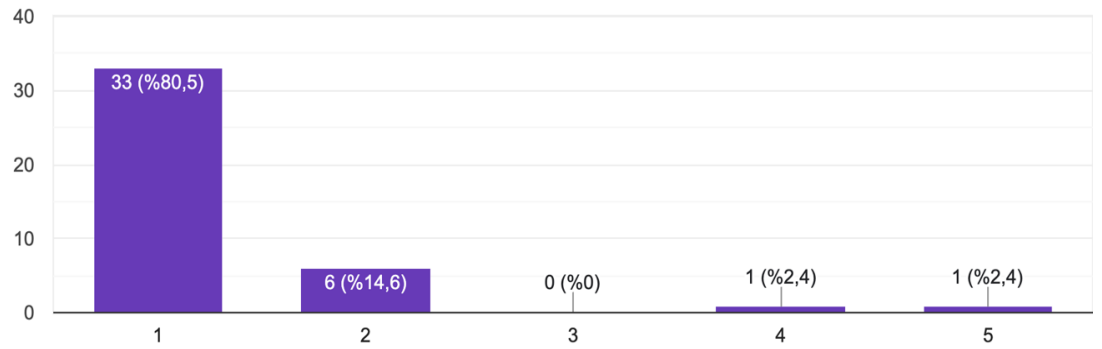
41 yanıt

Şekil 34. KDTÖ 7. soru cevabının yüzdelik oranı.

Koro dersinde arkadaşlık ilişkilerimiz gelişir.

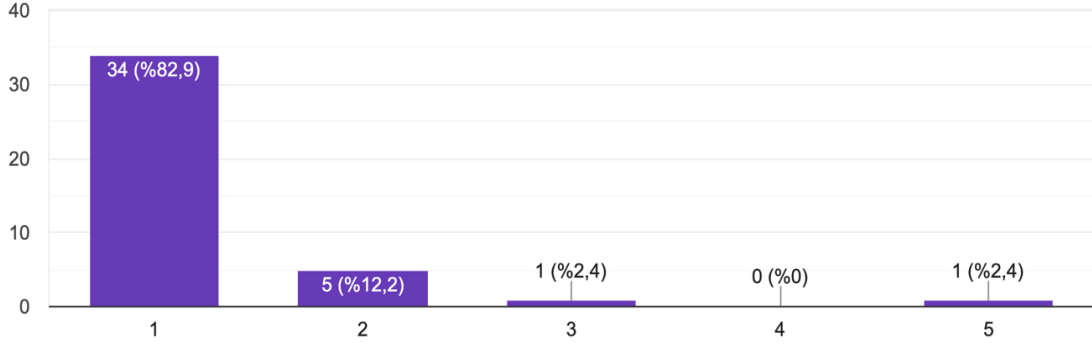
41 yanıt

Şekil 35. KDTÖ 8. soru cevabının yüzdelik oranı.

Koro dersinin sosyalleşmemizde katkısı vardır.

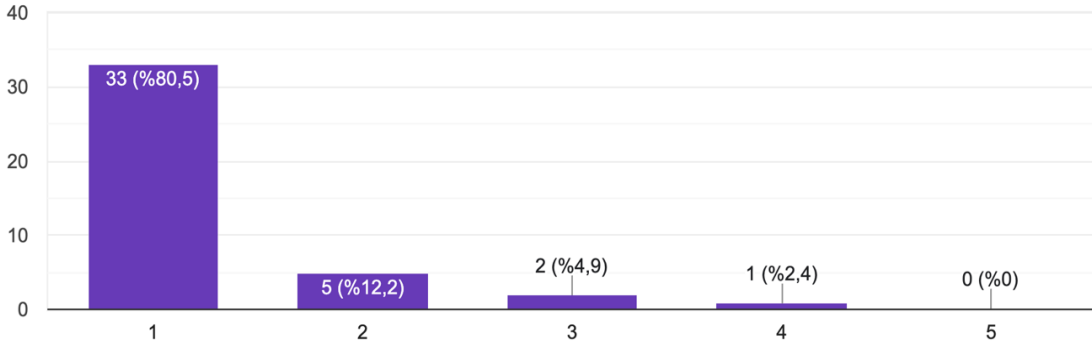
41 yanıt

Şekil 36. KDTÖ 9. soru cevabının yüzdelik oranı.

Koro dersi bireyler arasında işbirliğini sağlar.

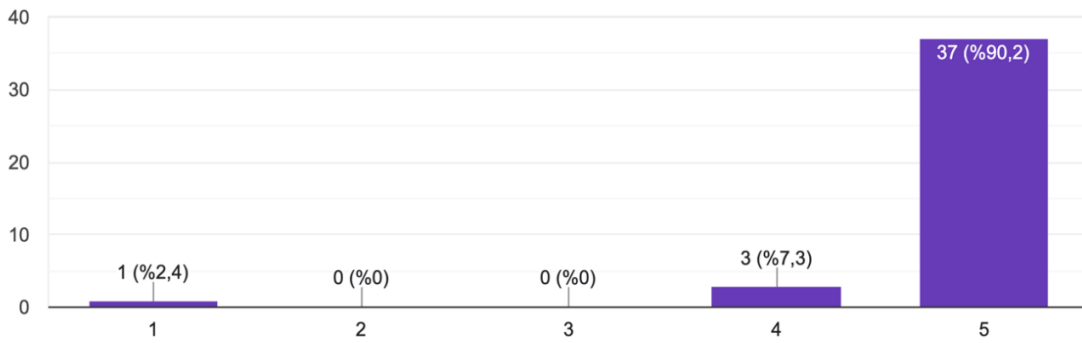
41 yanıt

Şekil 37. KDTÖ 10. soru cevabının yüzdelik oranı.

Koro dersini gereksiz bulurum.

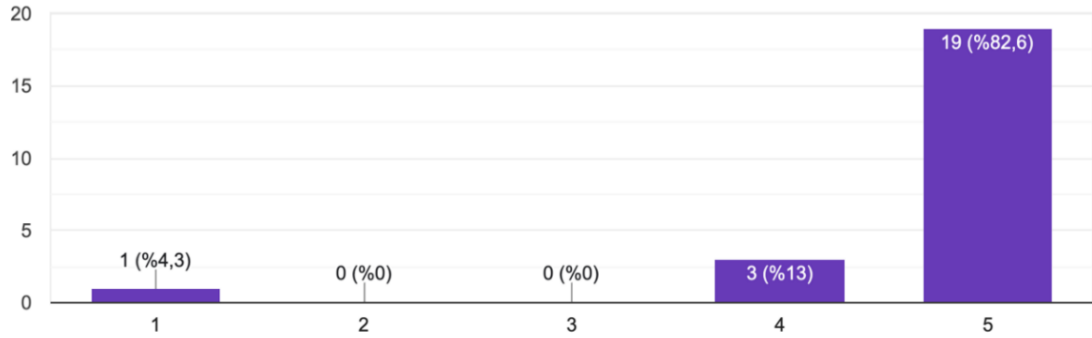
41 yanıt

Şekil 38. KDTÖ 11. soru cevabının yüzdelik oranı.

Mümkün olsa koro dersinin yerine başka ders alırdım.

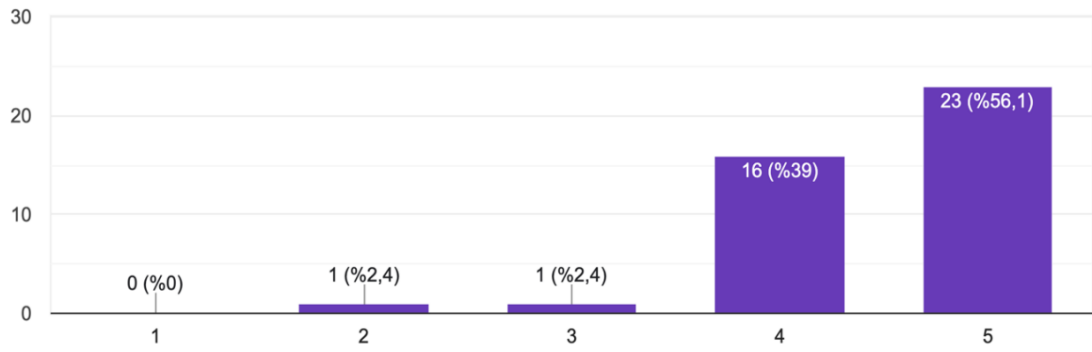
23 yanıt

Şekil 39. KDTÖ 12. soru cevabının yüzdelik oranı.

Koro dersine çalışmak hiç içimden gelmez.

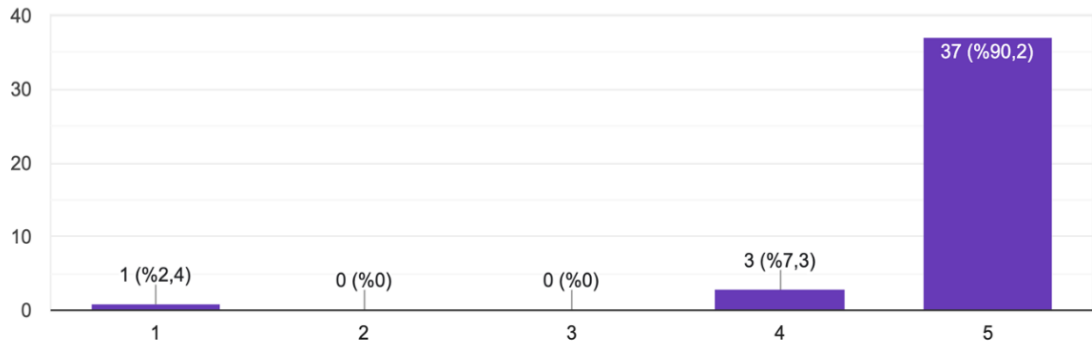
41 yanıt

Şekil 40. KDTÖ 13. soru cevabının yüzdelik oranı.

Koro dersinin adını bile duymak beni rahatsız eder.

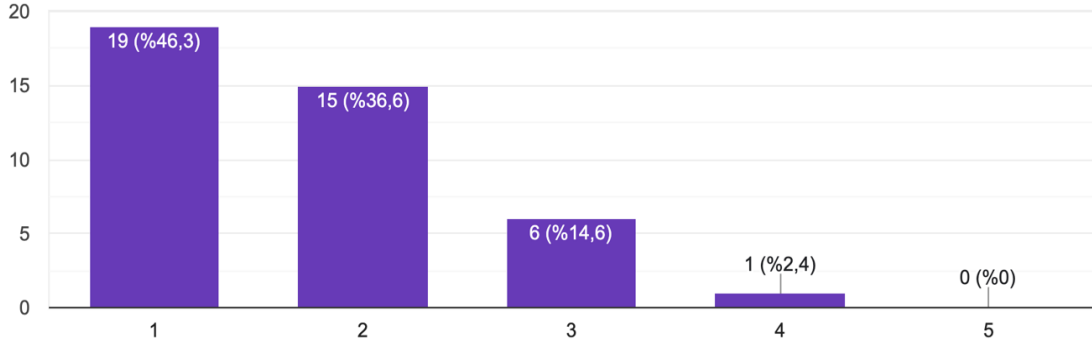
41 yanıt

Şekil 41. KDTÖ 14. soru cevabının yüzdelik oranı.

Koro dersinin saatlerinin arttırılmasını isterim.

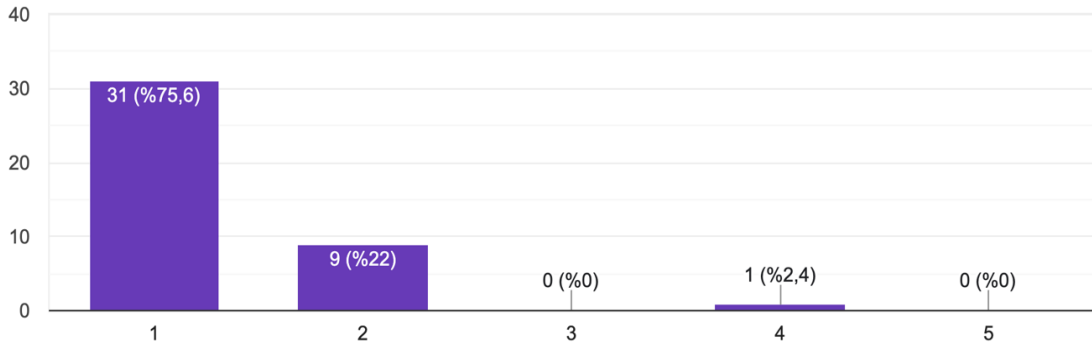
41 yanıt

Şekil 42. KDTÖ 15. soru cevabının yüzdelik oranı.

Koro dersi zevkli geçer.

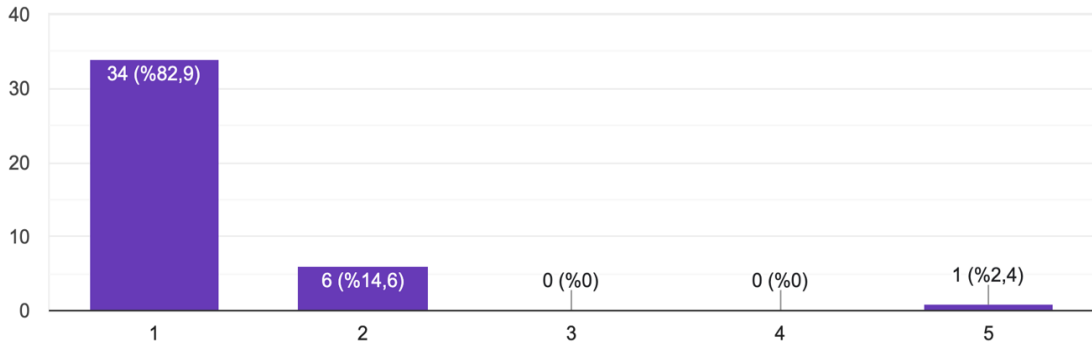
41 yanıt

Şekil 43. KDTÖ 16. soru cevabının yüzdelik oranı.

Koro dersinde farklı eserler öğrenmek hoşuma gider.

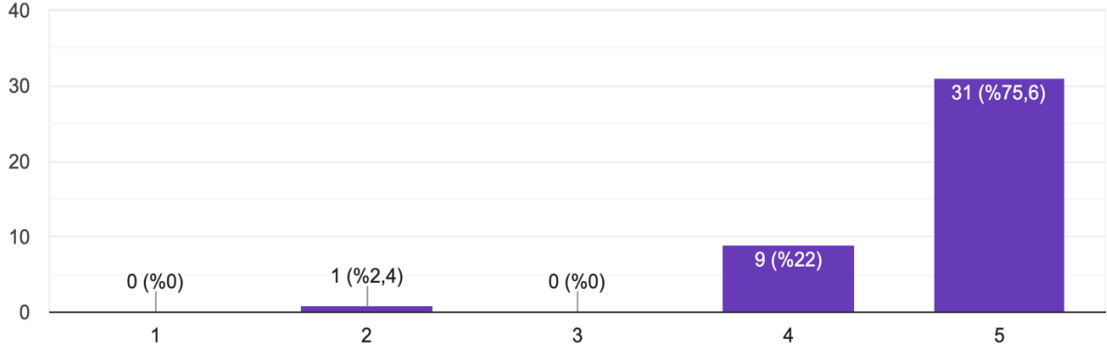
41 yanıt

Şekil 44. KDTÖ 17. soru cevabının yüzdelik oranı.

Koro dersinde yeni eserler öğrenmek beni sıkır.

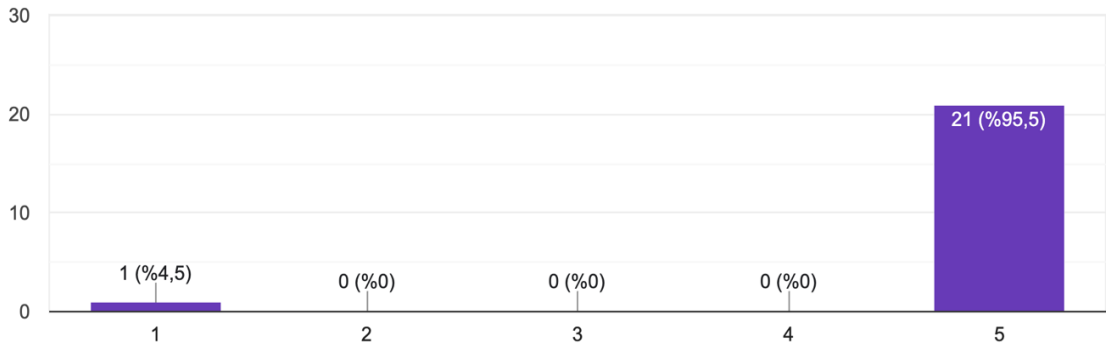
41 yanıt

Şekil 45. KDTÖ 18. soru cevabının yüzdeler oranı.

Yetkim olsa koro derslerini kaldırırım.

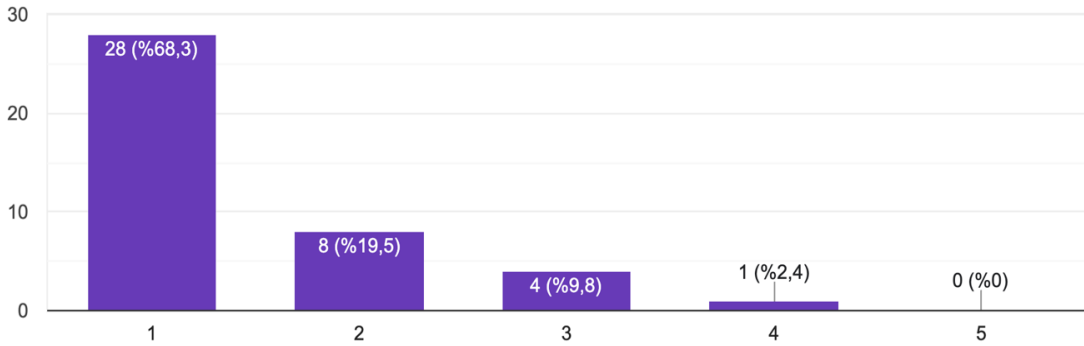
22 yanıt

Şekil 46. KDTÖ 19. soru cevabının yüzdeler oranı.

Koro dersinin olduğu günü sabırsızlıkla beklerim.

41 yanıt

Şekil 47. KDTÖ 20. soru cevabının yüzdeler oranı.

Yukarıdaki bulgulardan çalışma grubu katılımcılarının koro çalışmalarını ilgi çekici buldukları, sevdikleri, koro çalışmalarında sıkılmadıkları, kendilerini bu çalışmalarda rahat hissettikleri, koro etkinliklerine katılmaktan mutlu oldukları, boş zamanlarında koro çalışmaları yapmaktan hoşlandıkları, koro çalışmalarında arkadaşlık ilişkilerinin geliştiği, koro çalışmalarının sosyalleşmelerine katkı sağladığı, koro çalışmalarının bireyler arası işliğini sağladığı, zorunlu olarak değil isteyerek koro çalışmaları yaptıkları, koro çalışmalarını daha uzun saatler yapmak istedikleri ve zevkli buldukları, koro çalışmalarında farklı eserler öğrenmekten hoşlandıkları ve koro çalışmalarının yapılacağı zamanları sabırsızlıkla bekledikleri görülmektedir. Vocal Paitnting yönteminin bireylerin tutumlarına büyük ölçüde olumlu etkisi olduğu saptanmıştır.

KDTÖ 5. sorusu olan “Koro dersine sadece sınıf geçmek için çalışırım.” sorusunu 41 kişiden 24 kişinin cevapladığı saptanmıştır. Görüşmelerden elde edilen bilgilere göre; çalışma grubu katılımcılarının bu soruya cevap vermeyenlerin sebebinin, bir okul korosu olmadığı için sınıf geçme durumunun söz konusu olmamasıdır. Cevap veren kişilerin ise böyle bir sınıf geçme durumunun söz konusu olması durumunda da çalışmalarını sınıf geçmek için değil koro çalışmalarını sevdikleri ve koroyla ilgili çalışmaları severek yaptıklarını ifade etmek içindir.

KDTÖ 12.sorusu olan “Mümkün olsa koro dersi yerine başka ders alırdım.” sorusunu 41 kişiden 23 kişinin cevapladığı saptanmıştır. Görüşmelerden elde edilen bilgilere göre; çalışma grubu katılımcılarının bu soruya cevap vermeyenlerin sebebinin, bir okul korosu olmadığı için ders alma ya da ders değişikliği yapma gibi durumun söz konusu olmamasıdır. Cevap veren kişilerin ise böyle bir ders alma ya da ders değişikliği yapma gibi durumun söz konusu olması durumunda da ders değişikliği yapmak istemediklerini, koro çalışmalarını sevdiklerini, bu çalışmaları yapmaktan memnun olduklarını ifade etmek içindir.

KDTÖ 19.sorusu olan “Yetkim olsa koro dersini kaldırırdım.” sorusunu 41 kişiden 22 kişinin cevapladığı saptanmıştır. Görüşmelerden elde edilen bilgilere göre; çalışma grubu katılımcılarının bu soruya cevap vermeyenlerin sebebinin, bir okul korosu olmadığı için dersin kaldırılmasını talep etme gibi bir durumun söz konusu olmamasıdır. Cevap veren kişilerin ise dersin kaldırılmasını talep etme gibi bir durumun söz konusu olması durumunda da dersi yani koro çalışmalarını asla kaldırmak istemediklerini aksine devam etmek istediklerini dile getirmek içindir.

5.7. Yedinci Alt Probleme Ait Bulgu ve Yorumlar

Bu başlıkta “Çalışma grubu katılımcılarının tutum ölçeği puanları eğitim durumlarına göre farklılaşmakta mıdır?” alt problemine ait bulgulara yer verilmiştir.

Tablo.12’de tutum ölçeğine ait toplam puanlarının bireylerin eğitim durumuna göre karşılaştırılmasına ait bağımsız örnekler t testi ve Mann Whitney U testi sonuçları verilmektedir.

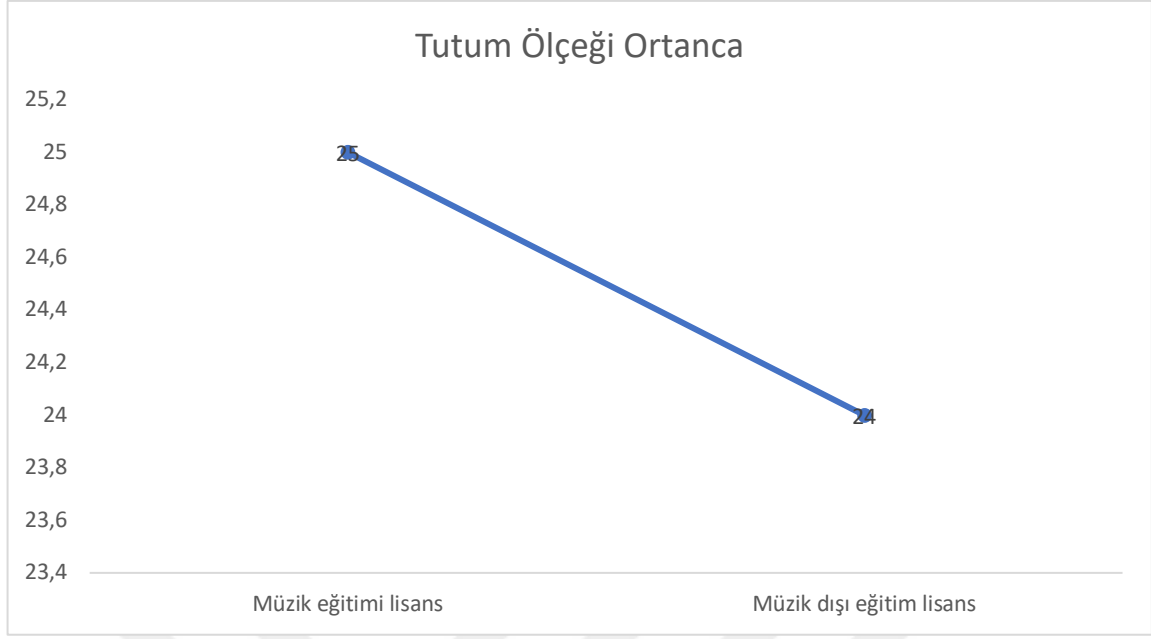
Tablo 12

KDTÖ Toplam Puanının Bireylerin Eğitim Durumlarına Göre Karşılaştırılması.

Ölçek	Eğitim	$\bar{X} \pm SS$	Medyan (min-max)	Test İst.	p
Tutum	Müzik eğitimi lisans	29,88±16,77	25 (20-89)	2,035 ²	0,926
	Müzisyen dışı eğitim lisans	25,34±5,89	24 (20-48)		

¹ Bağımsız örnekler t testi, ²Mann Whitney U testi

Analiz sonuçları incelendiğinde, tutum ölçeği toplam puanının istatistiksel olarak anlamlı olmadığı görüldü ($p>0,05$). Bu sonuçlara göre, müzik eğitimi veren bir lisans programından mezun olanlar ile müzik dışı eğitim veren bir lisans programından mezun olan bireylerin tutum ölçeği toplam puanlarına ait ortalama ve ortanca değerlerin birbirlerine yakın olduğu görüldü. Tutum ölçeği toplam puan ortancası müzik eğitimi veren bir lisans programından mezun olanlar için 25 (min-maks: 20-89) ve müzik dışı eğitim veren bir lisans programından mezun olanlar için 24 (min-maks: 20-48) olarak saptandı.

Şekil 48. KDTÖ toplam puanının bireylerin eğitim durumlarına göre karşılaştırılması.

Çalışma grubu katılımcılarının 17 kişi müzik eğitimi mezunu, 24 kişi müzik eğitimi dışı mezun olduğu saptanmıştır. Müzik eğitimi dışı mezun olanların koronun çoğunluğunu oluşturduğu ancak VOPA'nın bireylerin eğitim durumu değişkeninin tutumları üzerinde bir farklılık yaratmadığı görülmektedir.

5.8. Sekizinci Alt Probleme Ait Bulgu ve Yorumlar

Bu başlıkta “Çalışma grubu katılımcılarının tutum ölçeği puanları cinsiyete göre farklılaşmakta mıdır?” alt problemine ait bulgulara yer verilmiştir.

Tablo.13'te tutum ölçeğine ait toplam puanlarının cinsiyete göre karşılaştırılmasına ait bağımsız örnekler t testi ve Mann Whitney U testi sonuçları verilmektedir.

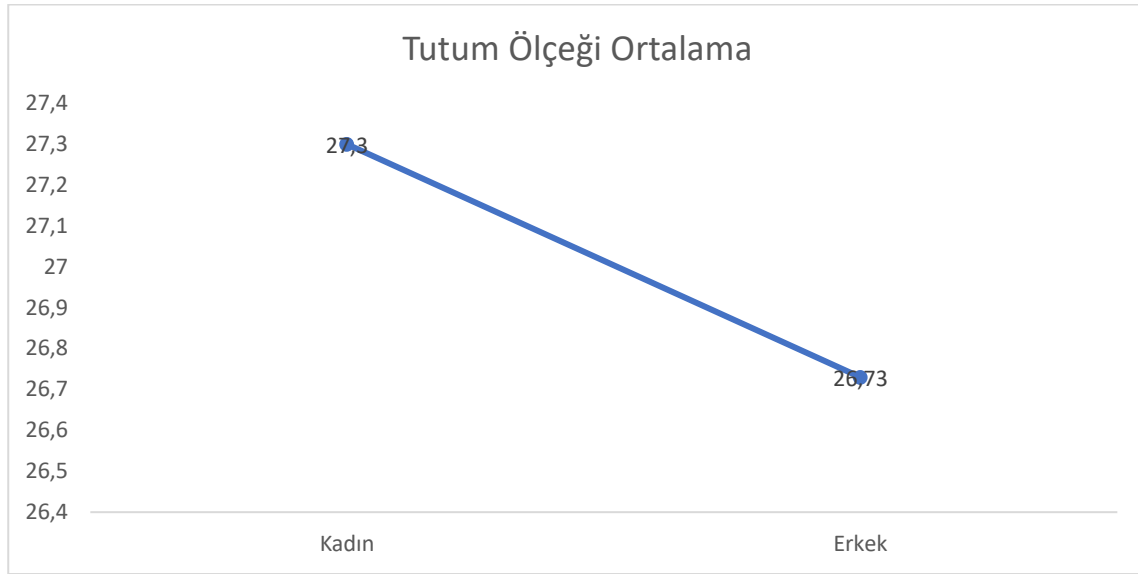
Tablo 13

KDTÖ Toplam Puanının Bireylerin Cinsiyetlerine Göre Karşılaştırılması.

Ölçek	Cinsiyet	$\bar{X} \pm SS$	Medyan (min-max)	Test İst.	p
Tutum	Kadın	27,30±13,81	24 (20-89)	2,255 ²	0,414
	Erkek	26,73±7,28	25 (20-44)		

¹ Bağımsız örnekler t testi, ²Mann Whitney U testi

Analiz sonuçları incelendiğinde, tutum ölçeği toplam puanının istatistiksel olarak anlamlı olmadığı görüldü ($p>0,05$). Bu sonuçlara göre, kadın ve erkeklerin tutum ölçeği toplam puanlarına ait ortalama ve ortanca değerlerin birbirlerine yakın olduğu görüldü. Tutum ölçeği toplam puan ortancası erkekler için 24 (min-maks: 20-89) ve kadınlar için 25 (min-maks: 20-44) olarak saptandı.

Şekil 49. KDTÖ toplam puanının bireylerin cinsiyetlerine göre karşılaştırılması.

Çalışma grubu katılımcılardan 26 kişi kadın, 15 kişi erkek olduğu saptanmıştır. Kadın kişi sayısı erkek kişi sayısından fazla olduğu ve koronun çoğunluğunu oluşturduğu ancak VOPA'nın bireylerin cinsiyet değişkeninin tutumları üzerinde bir farklılık yaratmadığı görülmektedir.

5.9. Dokuzuncu Alt Probleme Ait Bulgu ve Yorumlar

Bu başlıkta “Çalışma grubu katılımcılarının müzikle ilgili meslek grubu ve müzik dışı meslek grupları arasında tutum bakımından farklılaşma var mıdır?” alt problemine ait bulgulara yer verilmiştir.

Tablo.14'te tutum ölçeğine ait toplam puanların bireylerin mesleklerine göre karşılaştırılmasına ait Mann Whitney U testi sonuçları verilmektedir.

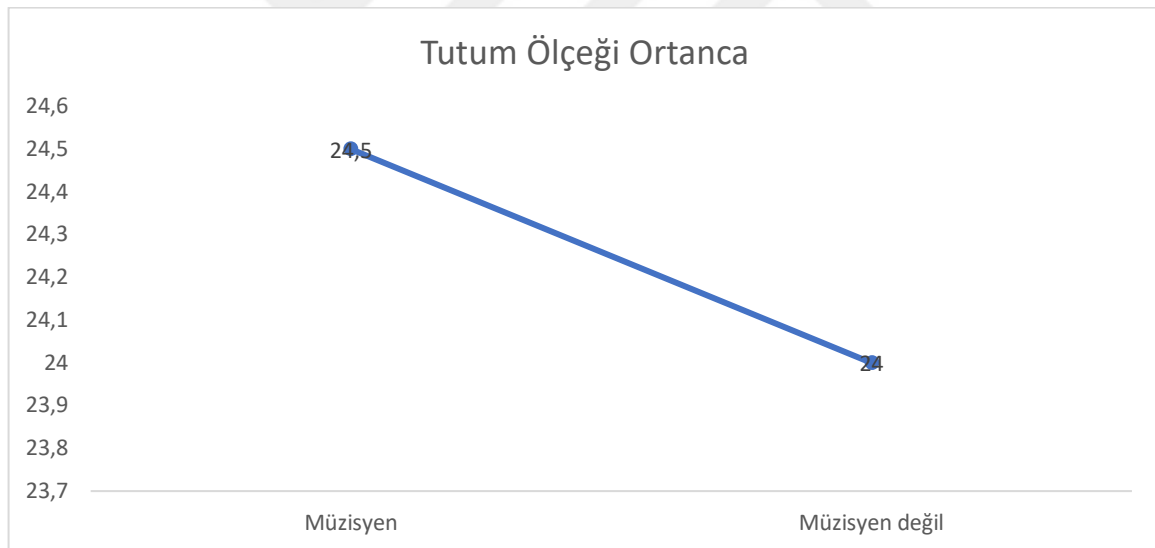
Tablo 14

KDTÖ Toplam Puanının Bireylerin Mesleklerine Göre Karşılaştırılması.

Ölçek	Meslek	$\bar{X} \pm SS$	Medyan (min-max)	Test İst.	p
Tutum	Müzişyen	30,12±17,28	24,5 (20-89)	1,88 ²	0,761
	Müzişyen değil	25,16±5,74	24 (20-45)		

²Mann Whitney U testi

Analiz sonuçları incelendiğinde, tutum ölçeği toplam puanının istatistiksel olarak anlamlı olmadığı görüldü ($p>0,05$). Bu sonuçlara göre, müzişyen olanların ve müzişyen olmayanların tutum ölçeği toplam puanlarına ait ortanca değerlerin birbirlerine yakın olduğu görüldü. Tutum ölçeği toplam puan ortancası müzişyenler için 24,5 (min-maks: 20-89) ve müzişyen olmayanlar için 24 (min-maks: 20-45) olarak saptandı.

Şekil 50. KDTÖ toplam puanının bireylerin mesleklerine göre karşılaştırılması.

Çalışma grubu katılımcılarının 16 kişı müzişyen, 25 kişı müzişyen olmadığı saptanmıştır. Müzişyen olmayan kişı sayısı koronun çoğunluğunu oluşturduğu ancak VOPA'nın bireylerin meslek durumu değişkeninin tutumları üzerinde bir farklılık yaratmadığı görülmektedir.

BÖLÜM VI

SONUÇ, TARTIŞMA VE ÖNERİLER

6.1. Sonuç ve Tartışma

Bu bölümde, araştırma bulguları doğrultusunda elde edilen sonuçlar tartışılmış ve yorumlanmıştır. Tartışma ve yorumlar öncelikle araştırmanın alt problemlerine uygun olarak ve sırasıyla yapılmış ve ulaşılan diğer sonuçlar da sonrasına eklenmiştir. Araştırmayla ilgili ulaşılan sonuçlar ve yorumlar şu şekildedir:

- 1- Vocal Painting'in eğitimsel boyutlardaki incelendiğinde çağdaş eğitim anlayışına, öğretim ilke ve yöntemlerine uygun, günümüzde eğitim programlarında kullanılması istenen yapılandırmacı yaklaşıma hizmet eden, koro dersi ve BSE kazanımlarını sağlayan bir yöntem olduğu tespit edilmiştir. Bu sebeple eğitim sistemi içinde yer almasının faydalı olacağı düşünülmektedir.

Vocal Painting çeşitli öğretim yöntemlerini içinde barındıran bir yöntem olduğundan, koro eğitiminin ve BSE'nin birçok ders konusundaki kullanımında etkili olacağı düşünülmektedir.

Vocal Painting; hem müzikal altyapıya sahip hem de doğaçlama konusunda pratiğe sahip bireyler tarafından bir performans olarak sergilendiğinde, ortaya konacak ürünün kalitesini ve uygulanış ustalığını olumlu yönde etkileyebileceği ve daha profesyonel, daha tonal ezgilerin elde edilebileceği; aksi durumda daha amatör ve atonal ezgilerin olduğu bir performansa dönüşebileceği görülmüştür.

Birinci alt problemde elde edilen istatistik bulgulardan yola çıkarak VOPA eğitimsel boyutlarıyla hem içeriğini oluşturan yapısal, programsal ve yöntem olarak hem de kişiler üzerindeki eğitimsel etkileri incelendiğinde iki yönde de paralel bir şekilde pozitif olarak olumlu sonuçlara ulaşılmıştır.

- 2- İkinci alt problemde elde edilen istatistik bulgulara yola çıkarak VOPA yöntemi, koro dersi katılımcılarının öz yeterlik puanlarını olumlu yönde oldukça yüksek düzeyde etkilemiştir. VOPA yönteminin koro çalışmalarında kişilerin öz yeterlikleri üzerinde olumlu sonuçlar doğurduğu anlaşılmıştır. Bu sonuç VOPA yönteminin koro dersi ve bireysel ses eğitimi derslerinde kullanılmasının bireylerin gelişimleri bakımından faydalı olacağını göstermektedir.
- 3- Üçüncü alt problemde elde edilen istatistik bulgulara yola çıkarak VOPA yöntemi koro dersi katılımcılarının eğitim durumları, öz yeterlikleri üzerinde bir etki yaratmamaktadır. Bu sonuç VOPA yönteminin kişinin eğitim durumu farketmeksizin herkese eşit olarak hitap edebildiğini göstermiştir.
- 4- Dördüncü alt problemde elde edilen istatistik bulgulara yola çıkarak VOPA yöntemi koro dersi katılımcılarının cinsiyetleri, öz yeterlikleri üzerinde bir etki yaratmamaktadır. Bu sonuç VOPA yönteminin kişinin cinsiyeti farketmeksizin herkesi aynı ölçüde olumlu yönde etkilediğini ortaya çıkarmıştır.
- 5- Beşinci alt problemde elde edilen istatistik bulgulara yola çıkarak VOPA yöntemi koro dersi katılımcılarının meslekleri, öz yeterlikleri üzerinde bir etki yaratmamaktadır. Bu sonuç VOPA yönteminin kişinin ister müzikle ilgili meslek grubu isterse de müzik dışı meslek grubundan olsun, her iki durumda bulunan kişiler tarafından anlaşılabilir olduğunu saptanmıştır.
- 6- Altıncı alt problemde elde edilen istatistik bulgulara yola çıkarak VOPA yöntemi, koro dersi katılımcılarının tutum puanlarını olumlu yönde oldukça yüksek düzeyde etkilemiştir. VOPA yönteminin koro çalışmalarında kişilerin tutumları üzerinde olumlu sonuçlar doğurduğu anlaşılmıştır. Bu sonuç VOPA yönteminin koro dersi ve bireysel ses eğitimi derslerinde kullanılmasının bireylerin tutumları bakımından faydalı olacağını göstermektedir.

Ayrıca öğrencilerin ilgilerini ve dikkatlerini çeken bir yöntem olması bakımından bireylerin koro ve ses eğitimine karşı olumlu bir tutum geliştirmelerini; onların bu tutumu, koro ve ses eğitimine karşı disiplin ve sorumluluklarını artırarak ortaya daha iyi ürünlerin çıkmasını sağlamaktadır.
- 7- Yedinci alt problemde elde edilen istatistik bulgulara yola çıkarak VOPA yöntemi koro dersi katılımcılarının eğitim durumları, tutumları üzerinde bir etki

yaratmamaktadır. Bu sonuç VOPA yönteminin kişinin eğitim durumu farketmeksizin herkesin ilgisini çekebildiğini göstermiştir.

8- Sekizinci alt problemde elde edilen istatistik bulgulardan yola çıkarak VOPA yöntemi koro dersi katılımcılarının cinsiyetleri, tutumları üzerinde bir etki yaratmamaktadır. Bu sonuç VOPA yönteminin kişinin cinsiyeti farketmeksizin herkesin sevebildiğini ortaya çıkarmıştır.

9- Dokuzuncu alt problemde elde edilen istatistik bulgulardan yola çıkarak VOPA yöntemi koro dersi katılımcılarının meslekleri, tutumları üzerinde bir etki yaratmamaktadır. Bu sonuç VOPA yönteminin kişinin ister müzikle ilgili meslek grubu isterse de müzik dışı meslek grubundan olsun, her iki durumda bulunan kişiler tarafından da aynı sorumluluğu gösterdiği saptanmıştır.

Hjernoe (2016) çalışmasında Vocal Paintingle ilgili, “iyi bir topluluk duygusu oluşturdu, sosyal ilişkileri geliştirdi, öğrenme sürecini güçlendirdi, şarkıcılar koroda yeni bir standart olarak uygulanan egzersizlere ve stratejilere, aktif katılım yoluyla kazanılan kişisel deneyimlerle önemli ölçüde gelişti.” ulaştığı sonuçlarla,

Knutsen (2021) çalışmasında Vocal Paintingle ilgili, “hem ritim ve entonasyon gibi genel müzikal parametrelerdeki becerilerin artması açısından hem de söz konusu stilistik özelliklerin performans, anlayış ve farkındalığı açısından bir etkisi oldu. Prova çalışmalarında artan kalite konser ortamında da kalitenin artmasına yol açtı. Vokal halk müziği ile nasıl çalışılabileceği araştırıldıktan sonra, vokal halk müziğinin TIC metodolojisi için bir başlangıç noktası olarak çok uygun olduğu, TIC metodolojisinin de vokal halk müziğindeki stilistik özellikler ve iletişim ile çalışmak için çok uygun olduğu sonucuna varıldı. Bu iki alanın birbirini karşılıklı olarak güçlendirdiği görüldü.” hem koro hem bireysel ses eğitimine yönelik ulaştığı sonuçlarla,

Baysal (2023) çalışmasından Vocal Paintingle ilgili, “ VOPA yöntemi içindeki solo yapma, solo yapan koristin özgüveni arttırdı, bunun yanında konfor alanından çıkıp doğaçlama solo yaptıkça hem müzikal icrası hem de yaratıcılığı geliştirdi. Koroyu iletişim, müzikal alt yapı, yaratıcılık, sorumluluk duygusu, koroya karşı aidiyet duygusu ve bağlılık, koro içinde birbirine güven ve özgüven noktasında pozitif biçimde etkiledi. VOPA yönteminin bireyin ve koronun müzikal yaratıcılığını, müzikal farkındalığını arttıracak bir pedagojik yöntem olarak çalışmalarda kullanılabileceği sonucuna varıldı.” hem koro hem bireysel ses eğitimine yönelik ulaştığı sonuçlarla, bu çalışmanın sonuçlarını destekler niteliktedir.

- 10- Alt problemlere ek olarak; Vocal Painting'in çok yeni bir yöntem olmasından kaynaklı, Türkiye'de de bu yöntemin çok bilinmediği için sınırlı sayıda eğitimciyle uygulama imkanının olduğu saptanmıştır.
- 11- Vocal Painting de tıpkı soundpaintingdeki gibi icracı, şef ve izleyici olarak çok geniş bir kitleye, her yaş ve seviye grubuna hitap edebilmektedir. İki uygulamada da anda yeni yaratımlar söz konusudur. Bu da bireyin kendini keşfetmesine ve gelişimine katkı sağlar. İki uygulama da işaretler üzerinden iletişim kurduğu için evrensel bir dil olma özelliğini taşır. Bu uygulamaların ikisinde de her grup, süreç içinde aktiftir. Söz konusu uygulamaların ikisi de yapılandırmacı yaklaşıma hizmet etmektedir.
- 12- Birbirlerinden ayrılan yönleri ise Soundpaintingde aleotorik müzik üretilirken, Vocal Painting ile sezgisel müzik üretilir. Soundpaintingde 1500'den fazla jest (işaret) mevcutken, Vocal Painting'de 75 tane işaret mevcuttur. Soundpainting müzisyen (vocal, enstrüman), dansçı, aktör gibi farklı disiplinlerden icracılara yönelik iken, Vocal Painting sadece ses icracısı olan şarkıcılara yani vokal müzisyenlere yöneliktir.
- 13- Vocal Painting'in yaratıcılığı geliştiren bir metot olduğu görülmüştür. Koro eğitiminin yanısıra bireysel ses gelişimini ve özgüveni de destekleyen bir etkisi vardır. Eğitim sürecinde bireyin aktif olarak rol almasını sağlamaktadır. Bu sebeple günümüz eğitim anlayışıyla da uyumluluk göstermektedir. Buradan yola çıkarak müzik eğitiminin verildiği yüksek eğitim kurumları başta olmak üzere, müzik öğretmenlerine ve müzik öğretmenlerinin eğitim verdiği tüm kurumlarda öğretime aktif olarak dahil edilmesinin faydalı olacağı düşünülmektedir.

Özetle; Vocal Painting yöntemi, koro içindeki etkileşimi ve iletişimi güçlendirir, koronun ve bireyin müzikal alt yapısını geliştirmesine yardımcı olur, bireyde yaratıcılığı artırır ve sorumluluk duygusu oluşturur. Hem toplu olarak koro içinde kişilerin birbirlerine güven duymasını hem de bireysel olarak kişilerin kendi özgüvenlerini pozitif yönde güçlenmesini sağlar. Tüm bu noktalar hem koro eğitimi dersi kazanımlarını hem bireysel ses eğitimi dersi kazanımlarını içinde barındırır; hem çağdaş eğitim anlayışı sistemine, yapılandırmacı yaklaşıma hem de öğretim ilke ve yöntemlerine hizmet eder. Veri toplama araçlarıyla ulaşılan istatistik veriler de tüm bunları destekler niteliktedir.

6.2. Öneriler

- 1- Vocal Painting İlkokul ve ortaokullarda “müzik” derslerinde, üniversitelerin eğitim fakülteleri ve güzel sanatlar fakülteleri “ses eğitimi ve koro” derslerinde uygulanabilecek bir metoddur.
- 2- Müzik öğretmenlerinin bu metodu öğrenmesi ve kendi eğitim süreçlerinde de uygulaması mevcut eğitime katkı ve fayda sağlayacaktır.
- 3- Vocal Painting’i tanıtabak daha çok eğitimsel aktivitenin ya da daha çok performans gösterilerinin yapılması, bilinirliğini artırıp bu alana ilgi duyulmasını sağlayacaktır.

KAYNAKLAR

- Aalborg, (2023). Aalborg'daki Rama. <https://musikkons.dk/en/rama-in-aalborg/> sayfasından erişilmiştir.
- Adıgüzel, B. (2005). *Aktörlere yönelik ses-konuşma-vücut eğitimi ve geliştirilmiş uygulama yöntemleri*. Yüksek Lisans Tezi, Bilkent Üniversitesi Müzik ve Sahne Sanatları Enstitüsü, Ankara.
- Akpınar, B. (2012). *Eğitim programları ve öğretim*. Ankara: Data.
- Arslan, M. (2007). Eğitimde yapılandırmacı yaklaşımlar. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi*, 40(1), 41-61.
- Arzuman, E. E. (2019) *Türkiye korolar şenliğinin koro türleri açısından değerlendirilmesi*. Yüksek Lisans Tezi, Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Afyonkarahisar.
- Baysal, B. (2023). *The intelligent choir felsefesinin ve vocal painting yönteminin koro performansına etkileri: Chromas korosu ve pop caz korosu*. Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Teknik Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, İstanbul.
- Bennett, PD (1984). Sarah Glover: müzik eğitiminde unutulmuş bir öncü. *Uluslararası Müzik Eğitimi Dergisi* , 4 (1), 27-35. <https://doi.org/10.1177/025576148400400107> sayfasından erişilmiştir.
- Brooks, G. (1993). *The case for constructivist classrooms*. Alexandria: Ascd
- Chmiliar, L. (2010). Multiple-case designs. In A. J. Mills, G. Euepas & E. Wiebe (Eds.) *Encyclopedia of case study research, Sage Publications*, 582-583

- Coşkuner, S. (2016). Konservatuvar öğrencilerinin soundpainting uygulamalarına yönelik öz değerlendirmeleri. *Akademik Bakış Dergisi*, 55, 384-396
- Coşkuner, S. (2017). Çocukların Soundpainting eğitiminde karşılaşılan sorunlar ve çözüm önerileri. *Turkish Studies*, 12(14), 59-72.
- Creswell, J.W., Clark, V.L. (2007). Designing and conducting mixed methods research. California: *Sage Publications*.
- Çevik, S. (1999). *Koro eğitimi yönetimi ve teknikleri*. (İkinci baskı). Ankara: Yurtrenkler.
- Demirci, A. (2014). *Coğrafya araştırma yöntemleri*. Coğrafyacılar Derneği.
- Demirel, Ö. (2007). *Öğretim ilke ve yöntemleri: öğretme sanatı*. Ankara: Pegem A .
- Dillan, L. (2008). Improvisasjon: Kunsten å øve på noe som ikke eksisterer [Masteroppgave]. *Norges Musikkhøgskole*. Gazimihal, R. M. (1961). *Musiki sözlüğü*. İstanbul: Milli Eğitim.
- Güneş, F. (2013). Dil bilgisi öğretiminde yeni yaklaşımlar. *Dil ve Edebiyat Eğitimi Dergisi*, 2(7), 71-92.
- Hill D., Jones H., Ash E. (2007). *Training Your Choir*, Kevin Mayhew LTD.
- Hjerneøe, J. D. (2016). Rytmsk Korledelse anno 2016 “Det intelligente kor”. *Videncenter for Sang*, 147–154.
- İkesus, S. (1965). *Ses eğitimi ve korunması*. İstanbul: Milli Eğitim.
- Jazz, (2023). Müzikal unsurlar. <http://www.jazzinamerica.org/LessonPlan/8/2/198> sayfasından erişilmiştir.
- Jonassen, D. H. (1994). Towards a constructivist design model. *Educational Technology*. 34 (4), 34–37.
- Kafadar, O. (1997). *Türk eğitim düşüncesinde batılılaşma*. İstanbul: Feryal.
- Karabacak, K. (2015). Öğretim ilkeleri. S. Güven ve M. A. Özerbaş. (Editörler). *Öğretim ilke ve Yöntemleri*. Ankara: Pegem Akademi.
- Karadağ, E., Deniz, S., Korkmaz, T., Deniz, G. (2008). Yapılandırmacı öğrenme yaklaşımı: sınıf öğretmenleri görüşleri kapsamında bir araştırma. *Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 21(2), 383-402

- Karlheinz (2024). Hayatı. https://tr.wikipedia.org/wiki/Karlheinz_Stockhausen sayfasından erişilmiştir.
- Kayıran, M. (1998). Atatürkçü düşünce ışığında: çağdaş eğitim. *Atatürk Araştırma Merkezi Dergisi*, (14), 780-830
- Keçeli, F. (2022). Sezgisel müzik. <https://manifold.press/sezgisel-muzik> sayfasından erişilmiştir.
- Kesici, A. (2009). *Çağdaş eğitim ve eğitimde yönetimin önemi*. Yüksek Lisans Tezi Beykent Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Knutsen, M., T. (2021). Kor, kveding og improvisasjon- Arbeid med stiltrekk i norsk vokal folkemusikk med metodikk fra konseptet The Intelligent Choir. *Universitetet i Sørøst Norge Fakultet for humaniora, idretts- og utdanningsfag, Kongsberg*.
- Köksal, O., Atalay, B. (2017). *Öğretim ilke ve yöntemleri*. Konya: Eğitim.
- Krumhansl, C. L. (1990). *Cognitive foundations of musical pitch*. Oxford University.
- Mcferrin, (2023). Bobby Mcferrin er en jysk professor. <https://www.jazzdanmark.dk/bobby-mcferrin-er-jysk-professor> sayfasından erişilmiştir.
- Oxford Languages, (2023). Doğaçlama. <https://languages.oup.com/google-dictionary-tr/> sayfasından erişilmiştir.
- Özsoy, N. (2003). İlköğretim matematik derslerinde yaratıcı drama yönteminin kullanılması. *Balıkesir Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Dergisi*, 5(2), 112-119 [pop/innovative choir-leading/rama-vocal-center/the-intelligent-choir-tic/](https://www.balikesir.edu.tr/fenbilimleri/enstitusu/dergisi/5(2)/112-119-pop/innovative-choir-leading/rama-vocal-center/the-intelligent-choir-tic/)
- Rama, (2023). Rama vocal center. <https://musikkons.dk/en/programmes/jazz-pop/innovative-choir-leading/rama-vocal-center/> sayfasından erişilmiştir.
- Rogertreece, (2023). Circle singing. <https://rogertreece.com/workshops> sayfasından erişilmiştir.
- Saraç, A. G. (2016) *Müzik eğitiminde özel öğretim ilke yöntem ve teknikleri-1*. Ankara: Nobel Akademik.
- Say, A. (2003). *Müzik tarihi*. Ankara: Müzik Ansiklopedisi.
- Say, A. (2005). *Müzik sözlüğü*. Ankara: Müzik Ansiklopedisi.

- Soundpainting (2021) Soundpainting analiz ve yapısı. Erişim adresi: <http://www.soundpainting.com/soundpainting/> sayfasından erişilmiştir.
- Sünbül, A. M. (2011). *Öğretim ilke ve yöntemleri*. Konya: Eğitim.
- Şengül, T. (2005). Geleneksel ve çağdaş eğitim anlayışında ilgi ve disiplin. *Eğitim ve Sosyal Bilimler Dergisi*, (166). https://dhgm.meb.gov.tr/yayimlar/dergiler/Milli_Egitim_Dergisi/166/index3-sengul.htm sayfasından erişilmiştir.
- Şimşek, P. R., Bilen, S. (2017). Etkili müzikal okuryazarlığa ulaşmak: Kodály Yöntemi. *Journal of Human Sciences*, 14(4), 4308-4319.
- Taşpınar, M. (2012). *Kuramdan uygulamaya öğretim ilke ve yöntemleri*. Ankara: Elhan.
- Taylor, B. (2000). *The art of improvisation*. James. Taylor Publications
- TDK, (2023). Doğaçlama. <https://sozluk.gov.tr/> sayfasından erişilmiştir.
- Thompson, W. (2015). *Soundpainting workbook I*. New York.
- TIC, (2023). The intelligent choir. <https://musikkons.dk/en/programmes/jazz-> sayfasından erişilmiştir.
- Töreyin, A. M. (2008). *Ses eğitimi*. Ankara: Sözkese.
- Turan, M. (2007). Eğitim-öğretim ilkeleri ve öğretim stratejileri. A. S. Saracaloğlu ve H. H. Bahar. (Editör). *Öğretim ilke ve yöntemleri*. İstanbul: Lisans.
- Uçan, A. (2005) *Müzik eğitimi*. Ankara: Evrensel.
- Uçan, A., Yıldız, . ve Bayraktar, E. (1999) *İlköğretimde etkili öğretme ve öğrenme öğretmen el kitabı*. Burdur: Milli Eğitim Bakanlığı Yayınları
- Vopa, (2024). The intelligent choir vocal painting app. <https://theintelligentchoir.com/vocal-painting-app/> sayfasından erişilmiştir.
- Yapıcı, M. (2008). *Yapılandırmacılık. Yıldırım, İ. (Ed.), Eğitim psikolojisi içinde. (549-572)*. Ankara: Anı.
- Yazıcı, T. ve Topalak, İ.Ş. (2013) Yaratıcı düşünme becerisinin müzik öğretiminde kullanılabilirliği ile ilgili öğretmen görüşleri. *Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi*, 2(4), 195- 204

Yeşilyurt, E. (2020) Öğretmenin pusulası: genel öğretim ilkeleri. *Ekev Akademi Rergisi*, 83 (24), 263- 288

Yılmaz, H. (2020). *Yaratıcı Drama yönteminin öğrencilerin başarı ve tutumları üzerine etkisi*. Yüksek Lisans Tezi, OndokuzMayıs Üniversitesi Eğitim Fakültesi, Samsun.

EKLER

EK 1. Şef Görüşme Formu

GÖRÜŞME FORMU

Bu araştırma; Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı Müzik Öğretmenliği Doç. Dr. İlknur Özal Göncü danışmanlığında, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı Müzik Eğitimi Bölümü Doktora öğrencisi Hande Yılmaz'ın “**Vocal Painting Yöntemi ve Vocal Painting'in Koro Üyelerinin Öz Yeterlik ve Tutumları Üzerindeki Etkilerinin İncelenmesi**” adlı tezi için hazırlanan görüşme formu çalışmasını kapsamaktadır. Araştırmada Vocal Painting yöntemi araştırılarak, bu yöntemin eğitimsel boyutlarla incelenmesi; Vocal Paintig'in öğrencilerin öz yeterlik ve tutumları üzerine etkilerinin nasıl olduğunun belirlenmesi amaçlanmıştır. Araştırmaya veri toplamak için kullanılacak olan bu görüşme formu, konuyla ilgili bilgi sahibi olan kişilere uygulanacaktır. Görüşme formundan elde edilen veriler bilimsel bir çalışmaya katkı sağlayacağı için *görüşme formu sorularının tümünü* ve güvenilir sonuçlara ulaşılabilmesi için *soruları ıçtenlikle* yanıtlamanız gerekmektedir.

Zaman ayırdığınız için çok teşekkür eder, saygılarımı sunarım.

Hande Yılmaz

Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü
Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı
Müzik Eğitimi Bölümü
Doktora Öğrencisi

Aşağıda görüşme formuna ait sorular, üç başlık altında verilmiştir. Bu başlıklar “kişisel bilgiler, Vocal Painting Yöntemi hakkında bilgi ve Vocal Painting Yönteminin gözlemlenen Etkileri”dir. Bu sorularla; Vocal Painting Yöntemiyle ilgili daha derin bilgiye ulaşmak ve Vocal Painting'in etkilerini saptamak amaçlanmıştır.

Görüşme;

Tarih: .../.../.....

Saat: .../...

Yer:

Sorular:

Kişisel Bilgiler;

Adınız ve soyadınız:

Görev yaptığınız kurum:

Hangi kurumdan/kurumlardan, hangi düzeyde eğitim aldınız?

Vocal Painting Yöntemi Hakkında Bilgi:

1. Vocal Painting ne demektir?
2. Vocal Painting yöntemini akıcı bir şekilde öğrenmek için ne kadar süre bir eğitime ihtiyaç vardır, o sürede hangi seviyeye ulaşılır?
3. Geleneksel yöntemlerle verilen koro eğitimiyle kıyaslandığında Vocal Painting yöntemini farklı kılan ya da daha ön plana çıkaran özellikler nelerdir?
4. Vocal Painting yöntemini farklı açılardan dezavantajlı bulduğunuz yanları var mıdır, varsa bunlar nelerdir?
5. Vocal Painting yöntemini uygularken başka yöntemlerden de destek alıyor musunuz?
6. Vocal Painting yöntemiyle öğretilen eserlerle ortaya çıkan ürünlerde duyuşsal ya da müzikal anlamda geleneksel yöntemlerle öğretilen eserler arasında fark var mıdır?
7. Korodaki öğrencilerin hepsi müzik öğrencisi ya da müzik altyapısına sahip kişiler midir?
8. Vocal Painting yöntemindeki jestlerin, öğrenciler açısından öğrenim zorluk derecesi nasıldır?
9. Vocal Painting yöntemi uygulaması sonrasındaki performansın kalite derecesinde öğrencide müzikal altyapının olması etkili midir?

10. Vocal Painting’i kapsayan Soundpaintingle ilgili bilginiz var mı? Varsa bu iki uygulama arasındaki ilişki hakkında neler söyleyebilirsiniz?
11. Vocal Painting yöntemi sadece doğaçlama üzerinde mi etkilidir yoksa koro eğitiminin başka konularında da etkisi var mıdır?
12. Vocal Painting yöntemi sadece koroda uygulanabilir bir yöntem midir yoksa bireysel ses eğitimlerinde de uygulanabilir mi? Bireysel olarak sesi de geliştirir mi?
13. Vocal Painting’i 3 kelimeyle ifade etseniz bu kelimeler hangileri olurdu?

Vocal Painting Yönteminin Gözlemlenen Etkileri:

14. Vocal Painting yöntemine karşı öğrencilerin yaklaşımlarını nasıl değerlendiriyorsunuz?
15. Vocal Painting yöntemini uygulayan bir koro şefi olarak korodaki öğrenciler üzerinde bu yöntemi uyguladığınız ilk an ile son an arasında nasıl bir fark görüyorsunuz?
16. Vocal Painting yöntemini uygularken öğrencilerin en çok hangi konularda zorluk yaşadığını gözlemlediniz?
17. Vocal Painting yöntemini uygularken öğrenciler performans sırasında çekingenlik gösteriyor mu?

EK 2. Korist Görüşme Formu

GÖRÜŞME FORMU

Bu araştırma; Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı Müzik Öğretmenliği Doç. Dr. İlknur Özal Göncü danışmanlığında, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı Müzik Eğitimi Bölümü Doktora öğrencisi Hande Yılmaz'ın “**Vocal Painting Yöntemi ve Vocal Painting’in Koro Üyelerinin Öz Yeterlik ve Tutumları Üzerindeki Etkilerinin İncelenmesi**” adlı tezi için hazırlanan görüşme formu çalışmasını kapsamaktadır. Araştırmada Vocal Painting yöntemi araştırılarak, bu yöntemin eğitimsel boyutlarla incelenmesi; Vocal Paintig’in öğrencilerin öz yeterlik ve tutumları üzerine etkilerinin nasıl olduğunun belirlenmesi amaçlanmıştır. Araştırmaya veri toplamak için kullanılacak olan bu görüşme formu, konuyla ilgili bilgi sahibi olan kişilere uygulanacaktır. Görüşme formundan elde edilen veriler bilimsel bir çalışmaya katkı sağlayacağı için *görüşme formu sorularının tümünü* ve güvenilir sonuçlara ulaşılabilmesi için *soruları ıçtenlikle* yanıtlamanız gerekmektedir.

Zaman ayırdığınız için çok teşekkür eder, saygılarımı sunarım.

Hande Yılmaz

Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü
Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı
Müzik Eğitimi Bölümü
Doktora Öğrencisi

Aşağıda görüşme formuna ait sorular, üç başlık altında verilmiştir. Bu başlıklar “kişisel bilgiler, Vocal Painting Yöntemi hakkında bilgi ve Vocal Painting Yönteminin gözlemlenen Etkileri”dir. Bu sorularla; Vocal Painting Yöntemiyle ilgili daha derin bilgiye ulaşmak ve Vocal Painting’in etkilerini saptamak amaçlanmıştır.

Görüşme;

Tarih: .../.../.....

Saat: .../...

Yer:

Sorular:

Kişisel Bilgiler;

Adınız ve soyadınız:

Mesleğiniz:

Cinsiyet:

Hangi kurumdan/kurumlardan, hangi düzeyde eğitim aldınız?

Vocal Painting Yöntemi Hakkında Bilgi:

1. Müzikle ilgili geçmişiniz nedir?
2. Vocal Painting yöntemiyle tanışmadan önce başka korolarda yer aldınız mı?
3. Vocal Painting yönteminin performansınız üzerinde etkisi olduğunu düşünüyor musunuz?
4. Vocal Painting yöntemini farklı açılardan dezavantajlı bulduğunuz yanları var mıdır, varsa bunlar nelerdir?
5. Vocal Painting’i kapsayan Soundpaintingle ilgili bilginiz var mı? Varsa bu iki uygulama arasındaki ilişki hakkında neler söyleyebilirsiniz?

6. Vocal Painting’i 3 kelimeyle ifade etseniz bu kelimeler hangileri olurdu?

Vocal Painting Yönteminin Gözlemlenen Etkileri:

7. Vocal Painting yönteminin sizdeki etkilerini gözlemlediğinizde bunlar nelerdir?

8. Vocal Painting yöntemini öğrenirken zorluk yaşadınız mı?

9. Vocal Painting yöntemi uygulanırken performans sırasında çekingen kalmanıza ya da utangaç bir tavırda olmanıza sebep oldu mu?

10. Vocal Painting yönteminin uygulandığı koro çalışmalarınız sonrasında bireysel olarak sesinizde bir gelişme gözlemlediniz mi? Bireysel olarak sesinize faydası olduğunu düşünüyor musunuz?

EK 3. Koro Dersi Tutum Ölçeği

YÖNERGE

Değerli öğrenci,

Bu ölçekler, bir doktora tezinde kullanılmak üzere ‘Koro’ dersine yönelik tutum ve öz-yeterlik algınızı ölçmek amacı ile geliştirilmiştir. Ölçeklerin her ikisinde de 20 madde bulunmaktadır. **Her madde için uygun gördüğünüz seçeneği (X) koyarak işaretleyiniz.** Her madde için yalnızca bir seçeneği işaretleyiniz. Ölçekteki ifadelere **tamamen katılıyorsanız (1), genellikle katılıyorsanız (2), kararsızsınız (3), katılmıyorsanız (4), asla katılmıyorsanız (5)** numaralı kutucuğa (X) işareti koyunuz.

Bu ölçekler bilimsel bir çalışmada kullanılacağı için tüm maddeleri değerlendirmeniz önem taşımaktadır. Bu ölçekle ilgili yapmanız gereken, her önerme ile ilgili **gerçek duygu ve düşüncelerinizi** belirtmenizdir. Yardımlarınızdan dolayı teşekkür ederim.

Zeynep Kaya

İnönü Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü

Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı

Müzik Öğretmenliği Bilim Dalı Doktora Programı

KORO DERSİ TUTUM ÖLÇEĞİ		1	2	3	4	5
1	Koro dersi hiç ilgimi çekmez.					
2	Boş zamanlarımda koro dersine çalışmaktan zevk alırım.					
3	Koro dersinde canım sıkılır.					
4	Koro dersi ile ilgili etkinliklere katılmaktan mutlu olurum.					
5	Koro dersine sadece sınıf geçmek için çalışırım.					
6	Koro dersinde kendimi rahat hissedirim.					
7	Koro dersinden hiç hoşlanmam.					
8	Koro dersinde arkadaşlık ilişkilerimiz gelişir.					
9	Koro dersinin, sosyalleşmemizde katkısı vardır.					
10	Koro dersi bireyler arasında işbirliğini sağlar.					
11	Koro dersini gereksiz bulurum.					
12	Mümkün olsa koro dersinin yerine başka ders alırdım.					
13	Koro dersine çalışmak hiç içimden gelmez.					
14	Koro dersinin adını bile duymak beni rahatsız eder.					
15	Koro dersinin saatlerinin arttırılmasını isterim.					
16	Koro dersi zevkli geçer.					
17	Koro dersinde farklı eserler öğrenmek hoşuma gider.					
18	Koro dersinde yeni eserler öğrenmek beni sıkır.					
19	Yetkim olsa koro derslerini kaldırırım.					
20	Koro dersinin olduğu günü sabırsızlıkla beklerim.					

1)TAMAMEN KATILİYORUM

2)GENELLİKLE KATILİYORUM

3) KARARSIZIM

4) KATILMIYORUM

5) ASLA KATILMIYORUM

EK 4. Koro Dersi Öz Yeterlik Ölçeği

YÖNERGE

Değerli öğrenci,

Bu ölçekler, bir doktora tezinde kullanılmak üzere ‘Koro’ dersine yönelik tutum ve öz-yeterlik algınızı ölçmek amacı ile geliştirilmiştir. Ölçeklerin her ikisinde de 20 madde bulunmaktadır. **Her madde için uygun gördüğünüz seçeneği (X) koyarak işaretleyiniz.** Her madde için yalnızca bir seçeneği işaretleyiniz. Ölçekteki ifadeler **tamamen katılıyorsanız (1), genellikle katılıyorsanız (2), kararsızsınız (3), katılmıyorsanız (4), asla katılmıyorsanız (5)** numaralı kutucuğa **(X)** işareti koyunuz.

Bu ölçekler bilimsel bir çalışmada kullanılacağı için tüm maddeleri değerlendirmeniz önem taşımaktadır. Bu ölçekle ilgili yapmanız gereken, her önerme ile ilgili **gerçek duygu ve düşüncelerinizi** belirtmenizdir. Yardımlarınızdan dolayı teşekkür ederim.

Zeynep Kaya

İnönü Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü

Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı

Müzik Öğretmenliği Bilim Dalı Doktora Programı

KORO DERSİ ÖZYETERLİK ALGISI ÖLÇEĞİ		1	2	3	4	5
1	Koro dersinde kendimi başarılı bulurum.					
2	Koro dersinde aktif olduğumu düşünürüm.					
3	Koro dersinde, ileri düzeydeki eserleri seslendirebileceğime inanırım.					
4	Koro dersinin gereklerini yerine getirirken zorlanırım.					
5	Koro dersindeki eserler zor geldiğinde çalışmayı hemen bırakırım.					
6	Yeni bir koro eseri öğrenirken eski bilgilerimi etkili bir şekilde kullanabileceğime inanırım.					
7	Koro dersinde öğretilen eserleri kolaylıkla algılarıım.					
8	Yeni bir koro eseri öğrenirken onu seslendiremeyeceğim kaygısı duyarım.					
9	Koroda bir grup kurmam ve yönetmem istenirse bunu kolaylıkla başarabilirim.					
10	Koro dersi, kendime olan güvenimi azaltmaktadır.					
11	Koro sınavlarından korkarım.					
12	Zorluk derecesi yüksek olan koro eserlerini seslendirmekten korkarım.					
13	Koro dersinde öğrendiğim eserleri konserlerde hatalı seslendirmekten korkarım.					
14	Çok çalışsam bile koro dersinde başarılı olamayacağıma inanırım.					
15	Koro dersinde en ufak bir hata yapmaktan bile korkarım.					
16	Koro konserlerine çıkmadan önce kendimi gergin ve huzursuz hissederim.					
17	Koro dersinde kendimi, arkadaşlarıma yardım edecek kadar yeterli bulurum.					
18	Koro dersindeki eserleri arkadaşlarıımın önünde çekinmeden seslendirebilirim.					
19	Arkadaşlarıma koro dersi için uygun öğrenim ortamları hazırlayabilirim.					
20	Koro dersinde verilen eserleri kendi kendime öğrenebilirim.					

1)TAMAMEN KATILİYORUM

2)GENELLİKLE KATILİYORUM

3) KARARSIZIM

4) KATILMIYORUM

5) ASLA KATILMIYORUM

EK 5. Etik Kurul Raporu

Evrak Tarih ve Sayısı: 03.03.2024-E.895165

T.C.
GAZİ ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
Etik Komisyonu

Sayı : E-77082166-302.08.01-895165
Konu : Bilimsel ve Eğitim Amaçlı

03.03.2024

DAĞITIM YERLERİNE

Üniversitemiz Eğitim Bilimleri Enstitüsü Güzel Sanatlar Eğitimi Ana Bilim Dalı **Doktora Öğrencisi Hande YILMAZ'ın, Doç.Dr.İlknur ÖZAL GÖNCÜ'nün** danışmanlığında yürüttüğü **"Vocal Painting Yöntemi, Vocal Painting Yönteminin Öğrencilerin Öz Yeterlik ve Tutumları Üzerine Etkilerinin İncelenmesi "** adlı tez çalışması ile ilgili konu Komisyonumuzun **13.02.2024** tarih ve **03** sayılı toplantısında görüşülmüş olup,

İlgilinin çalışmasının, yapılması planlanan yerlerden izin alınması koşuluyla yapılmasında etik açıdan bir sakınca bulunmadığına oybirliği ile karar verilmiş ve karara ilişkin imza listesi ekte gönderilmiştir.

Bilgilerinizi rica ederim.

Araştırma Kod No: 2024 - 279

Prof. Dr. İsmail KARAKAYA
Komisyon Başkanı

Ek:1 Liste
DAĞITIM
Gereği:
Sayın Doç. Dr. İlknur ÖZAL GÖNCÜ

Bilgi:
Eğitim Bilimleri Enstitüsü Müdürlüğüne

Evrak Tarih ve Sayısı: 03.03.2024-E.895165 GAZİ ÜNİVERSİTESİ
ETİK KOMİSYONU KATILIM LİSTESİ

TOPLANTI TARİHİ : 13.02.2024		TOPLANTI SAYISI : 03	
ADI – SOYADI		İMZA	
Prof. Dr. İsmail KARAKAYA BAŞKAN			
Prof. Dr. Zehra GÖÇMEN BAYKARA BAŞKAN YRD.			
Prof. Dr. C. Haluk BODUR			
Prof. Dr. Seçil ÖZKAN			
Prof. Dr. Cevriye TEMEL GENCER			
Prof. Dr. İlkay ULUTAŞ			
Prof. Dr. Kemalettin DENİZ			
Prof. Dr. Makbule GEZMEN KARADAĞ			
Prof. Dr. İlyas OKUR			
Prof. Dr. Nihan KAFA			
Doç. Dr. Melek Gülşah ŞAHİN			
Doç. Dr. Gökhan DELİCEOĞLU			
Doç. Dr. Elvan İNCE AKA			

Bu belge,güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

GAZILI OLMAK AYRICALIKTIR.